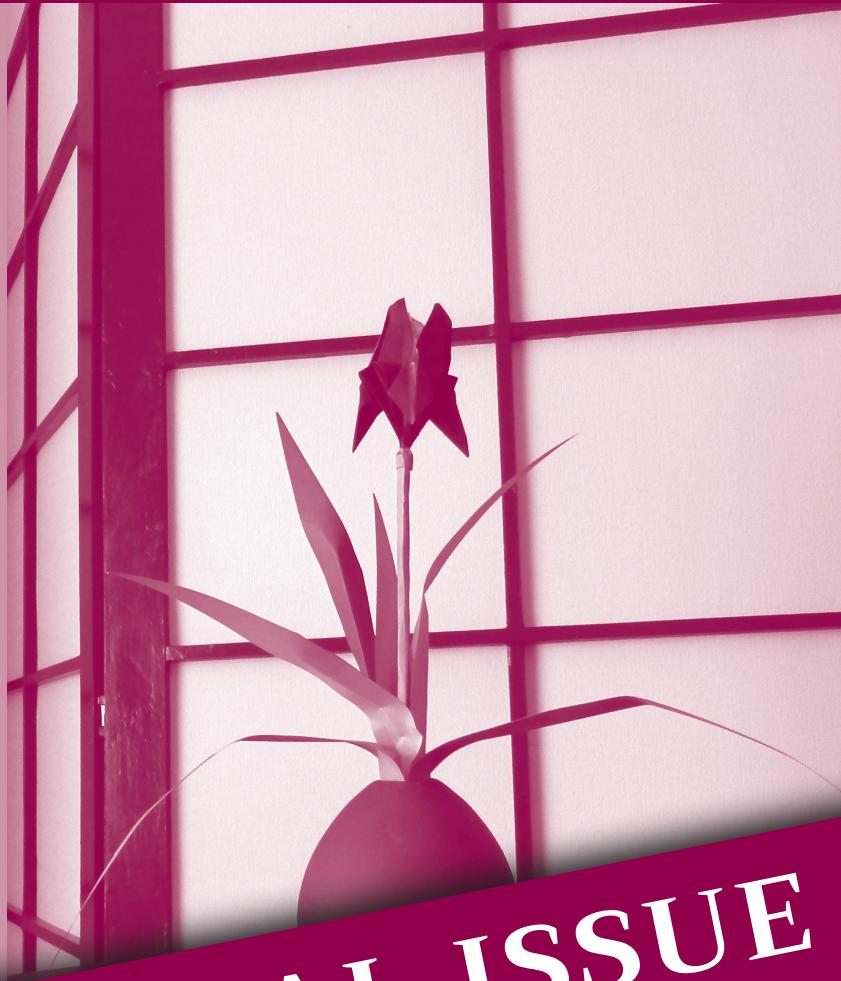

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS International

Godište 9, svezak 9, 2023,

Year 9th, No. 9, 2023

FINAL ISSUE

Časopis za haiku na internetu / An internet haiku magazine

IRIS International No. 9

IRIS International

Internetski časopis za haiku poeziju i srodne izričaje
Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad

Web magazine for haiku and related genres of the
Haiku Association "Three Rivers", Ivanić-Grad, Croatia

Izlazi jednom godišnje / Published once a year Godište 9, svezak 9, 2023. /
Year 9th, No. 9, 2023

Izdavač: Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad

Published by the Haiku Association „Three Rivers“, Ivanić-Grad, Croatia

Urednički savjet / Editorial advisors: Stjepan Rožić, Antun Mikleš,
Jasminka Predojević

Uredništvo / Editorial Board: Miroslav Vurdelja, Nina Kovačić, Dejan Pavlinović,
Mihovila Čeperić-Biljan, Sanela Pliško

Glavna i odgovorna urednica / Editor-in-chief: Đurđa Vukelić Rožić

Lektura hrvatskoga teksta: Uredništvo

Croatian sub-editing: Editorial Board

Lektura prijevoda na engleski jezik / English sub-editing: Elizabeth Harrison-Paj

Fotografija na naslovnicu / Photo on the cover: Sanja Srblijinović-Čuček

Adresa uredništva / Editorial address: Kolodvorska 44, 10310 Ivanić-Grad

Tel./Phone: +385 (1) 2882 716, E-mail: dvrozic@gmail.com

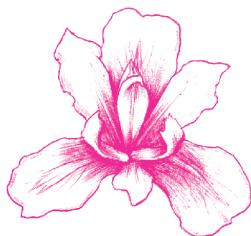
Grafička priprema / Prepress: Antun Mikleš

ISSN 1849-8639

Cilj časopisa jest prezentirati haiku i japansku kulturu hrvatskom čitateljstvu, a hrvatske autore predstaviti u svijetu. Haiku se prevodi redakcijski, a ostali tekstovi po izboru. Časopis ne isplaćuje honorare za bilo kakav oblik suradnje. Rukopisi se ne vraćaju. Izlaženje IRISA potpomažu Grad Ivanić-Grad i Zagrebačka županija. Pogledi, mišljenja i stavovi izneseni ovdje u člancima, kolumnama i komentarima isključivo su autorovi i ne moraju nužno predstavljati stav Glavne i odgovorne urednice, Uredništva i/ili izdavača. Sva prava zadržavaju autori.

Our goal is to present haiku and the Japanese culture to the Croatian readers and introduce Croatian haiku to the world. If not submitted in English, only haiku will be translated by the editorial team while other texts optionally. IRIS does not pay any fee for any form of cooperation. Submissions will not be returned to the authors. IRIS and IRIS International are sponsored by the City of Ivanić-Grad and the Zagreb County. Views, thoughts and opinions expressed in the articles, columns and commentaries herein are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect the opinion of the Editor-in-Chief, Editorial Board and/or the Publisher. Copyright Iris International Haiku Magazine, 2019. All rights revert to the authors upon publication.

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS

Ivanić-Grad, 2023.

Sadržaj

Riječ glavne i odgovorne urednice	7
IN MEMORIAM	9
Joško Armando, Ivica Jembrih Cobovički, Vjekoslav Romich, Frano Vlatković, Jadranka Vučak, Vjekoslav Sulić, Janko Dimnjaković	
Rezultati Malog IRISOVOG natječaja na engleskom jeziku 2022.	
The results of a Little IRIS Haiku Contest 2022 in English	21
Rezultati 10. natječaja za haiku i hajge, udruge „Tri rijeke“, HPOI Ivanić-Grad, 2023.	
The results of the 10th haiku and haiga contests, Ivanić-Grad, 2023	32
Izložba hajgi/The haiga exhibition: Dimitrij Škrk – Stari japanski majstori	57
NAŠI GOSTI IZ INOZEMSTVA/OUR GUESTS FROM ABROAD	61
Chen-ou Liu, Vasile Moldovan, Keith Simmonds, Samo Kreutz, Carol Raynolds, Margaret Mahony, Monika Kakkar,	
NOVE KNJIGE/NEW BOOKS: Brazilian Haiku Anthology	77
Carlos Martins, Maurício de Oliveira, João Ribeiro, Gustavo H. Chica, Reneu do Amaral Berni, Vanice Zimerman	
HRVATSKI AUTORI / CROATIAN AUTHORS	82
Mirta Abramović, Vesna Andrejić Mišković, Rajka Andelić Maslovarić, Natalija Bajer, Danica Bartulović, Jagoda Bešlić, Zlata Bogović, Nada Bošković, Josipa Braut, Domagoj Brkić, Silvija Butković, Stjepan Crnić, Davor Ćevanić, Mihovila Čeperić-Biljan, Milan Čorak, Ljiljana Dobra, Sanja Domenuš, Grozdana Drašković, Nevenka Erman, Darko Foder, Ivan Gaćina, Đurđica Gospočić, Ivan Grahovec, Danijela Grbelja, Slavica Grgurić Pajnić, Sovjeta Grubišić, Monika Horvat, Aleksandar Horvat, Dragutin Hrženjak, Ivan Ivančan, Nada Jačmenica, Zvonko Jurčević, Željka Kahlik, Vilma Knežević, Siniša Kolarić, Dubravko Korbus, Andelka Korčulanić, Aleksandar Košeto, Anada Kotorac, Marinko Kovačević, Nina Kovačić, Evica Kraljić, Blaženka Križan, Vesna Krpina Knez Kraljević, Gordana Kurtović, Stevo Leskarac, Tonka Lovrić, Nina Lučev, Anica Lukina, Brigita Lukina, Nedjeljka Lupis, Marija Luter, Ivana Madjor Milivojša, Marija Maretić, Tomislav Maretić, Suzana Marić, Ružica Marušić Vasiljić, Siniša Matasović, Olivera Medak, Jasmina Mesarić, Snježana Mihajlović, Marija Miklaušić, Vesna Milan, Mirjana Miljković, Ljudmila Milena Mršić, Boris Nazansky, Tugomir Orak, Franjo Ordanić, Dejan Pavlinović, Lajčo Perušić, Dunja Pezelj, Vlasta Pirker, Zlatko Počobradsky, Jasna Popović Poje, Jasmina Predeojević, Ankica Pribanić, Slobodan Pupovac, Mirjana Rajter, Dragica Reinholtz, Biserka Rozer, Ljiljana Ružićka, Slavica Sarkotić, Jelena	

Stanojčić, Rudi Stopar, Dinko Sule, Zrinka Supek Andrijević, Zrinko Šimunić, Miljenko Šimunović, Mira Šincek, Dimitrij Škrk, Jasmina Šorak, Ana-Marija Šprihal, Vladimir Šuk, Ante Tičić, Branko Tompić, Marija Trinajstić Božić, Silva Trstenjak, Štefica Vanjek, Denis Vidović, Đermano Vitasović, Gordana Vlašić, Željko Vojković, Đurđa Vukelić Rožić, Aljoša Vuković, Miroslav Vurdelja, Željko Vojković, Katarina Zadrija, Jadran Zalokar, Milan Živković

KASEN RENGA	142
Miroslav Vurdelja, Nina Kovačić, Đurđa Vukelić Rožić, Silva Trstenjak, Mihovila Čeperić-Biljan	
IZ ŠKOLA / FROM THE SCHOOLS	146
Dejan Pavlinović: Srednja škola Pula Mihovila Čeperić-Biljan: OŠ Sv. Križ Začretje, Sv. Križ Začretje Mihovila Čeperić-Biljan: OŠ Vežica, Rijeka	
ESEJI, ČLANCI I OSVRTI/ESSAYS, ARTICLES AND REVIEWS	155
Miroslav Vurdelja: 100 najkreativnijih europskih haiku-pjesnika u 2022. godini Miroslav Vurdelja: Književna nagrada „Borivoj Bukva“ Miroslav Vurdelja i Geethanjali Rajan: Izvan granica jezika Majska Čevanić: Poetika osluškivanja, haiku-stvaralaštvo Ljubomira Radovančevića Ljubomir Radovančević: Mrmor valova Nine Kovačić Miroslav Vurdelja: Osrt Nine Kovačić na knjigu Interchange Miroslav Vurdelja: O autorskim pravima i njihovo zaštititi Ljubomir Radovančević: Primjer izvrsnosti haiku-stvaralaštva Mihovila Čeperić-Biljan: Japanski vrtovi u Hrvatskoj	
RAZGOVOR/INTERVIEW: Višnja McMaster, razgovarala Nina Kovačić	181
ZBIRKE IZ HRVATSKE/HAIKU COLLECTIONS FROM CROATIA	195
Aljoša Vuković: Bliže nebu/Closer to Heaven Ivan Grahovec: Šareni haiku Franjo Ordanić: Ožiljci vremena/Signs of Time Ante Šarac: Treptaj u naručju Mihael Štebih: Naša Komiža Štefanija Ludvig: Sibanjsko jutro/May Morning Đurđa Vukelić Rožić: Vugin pjev/Oriole's Bird Son, Anthology Nikola Đuretić: Put u jesen (Road to Autumn) Nikola Đuretić: Rijeka u magli (Misty river)	
IZ HRVATSKIH MEDIJA/FROM CROATIAN MEDIA	209
HRVATSKI ODRASLI AUTORI NA INOZEMNIM NATJEČAJIMA / CROATIAN HAIJINS ON INTERNATIONAL CONTESTS	216
POPIS AUTORA / AUTHORS	209

Riječ glavne urednice

Grad Ivanić-Grad brendira se kao „*grad tri crna zlata*“ – nafte, Naftalana i bučinog ulja. Naš prošlogodišnji natječaj za haiku i senrju na engleskom jeziku bio je na temu nafte (Mali IRISOV nagradni natječaj), sudio je David McMurray (Japan). Vezano na „Bučijadu“, i ove godine održali smo međunarodni natječaj za haiku na engleskom jeziku na temu buče, a sudio je Krzysztof Kokot iz Poljske.

Za naše, ove godine jubilarne, 10. susrete hrvatskih haiđina u Ivanić-Gradu, u organizaciji Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, imali smo natječaje za haiku, senrju i tanke bez zadane teme i to na hrvatskom standardnom jeziku te kajkavskom i čakavskom narječju. Također, odradili smo i natječaje za učenike nižih razreda osnovnih škola, koji su crtali i pisali na temu buča, a učenici viših razreda kreirali su svoje foto-hajge. Rezultate možete iščitavati na prvim stranicama našega IRISA.

Podsjetimo se, ove godine navršava se 70 godina od prvih objavljenih haiku Dubravka Ivančana (Krapina, 6. 3 1931. – Zagreb, 29. 1 1982) u časopisu Krugovi br. 3 (1952.- 53.).

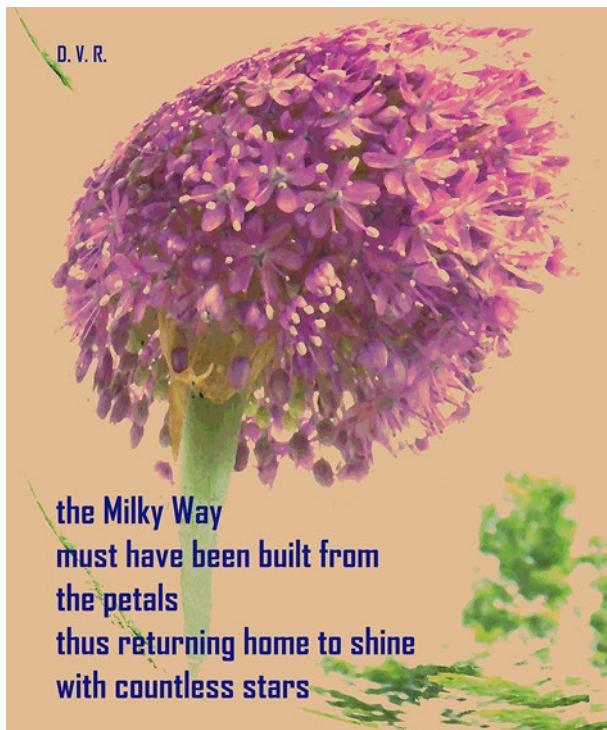
A few words from the chief Editor

The town of Ivanić-Grad, Croatia is also known as the „town of three black golds“ – crude oil, the spa "Naftalan"^{*} and pumpkin oil. So, last year we held a Little IRIS Haiku Contest for haiku and senrju in English, the theme being crude oil. The judge was David McMurray. In connection with our local Pumpkin Festival, we also held a traditional haiku competition for haiku / senryu in English the theme being gourds, judged by Krzysztof Kokot.

For our 10th Haiku Meeting of Croatian Haijins, within the organization of the Haiku Association "Three Rivers", Ivanić-Grad, we had competitions opened for haiku, senrju and tanka in the Croatian, the Kajkavian and the Chakavian dialects. The Croatian Grammar School pupils joined the contest with their works as well, by drawing, painting and taking photographs in addition to writing haiku. All the results you may see on the first pages of this publication of IRIS.

Let's remind ourselves, seventy years ago, Dubravko Ivančan (Krapina, March 6, 1931 – Zagreb, January 29, 1982) published his haiku in the magazine *Krugovi* No. 3. The first haiku published in Croatia.

* "Naftalan" is a spa for the treatment of skin conditions and a rehabilitation hospital in Ivanić-Grad in the county of Zagreb, Croatia.

Mliječnu Stazu
posigurno sazdahu
latice...
za povratak svom domu
sjajeći među zvijezdama

In memoriam

JOŠKO ARMANDA (1943 – 2022)

Autopotret/Selfpotrait

Joško Armanda bio je pjesnik splitske čakavštine i slikar, promijenio je više zvanja i vještina, autor je dviju knjiga. Sudjelovao je u radu pjesničkih recitala, a pjesme su mu objavljene u nizu zajedničkih zbirk. Njegova umjetnost bila je prezentirana na mnogobrojnim izložbama a haiku je pisao dulje od četrdeset godina i objavljivao u časopisima, zbornicima i na internetu. Njegovi su radovi objavljeni u nekoliko haiku-antologija a rad prezentiran u TV dokumentarnom filmu.

Joško Armanda was a poet of the Chakavian dialect of the town of Split and a painter. He was engaged in several professional careers and authored two books. He took part in poetical recitals and his poems were published in a number of miscellanies in Croatia. His art was presented at a number of exhibitions. Haiku he wrote for over forty years and it was published in a number of papers, magazines, several anthologies and it was presented in a TV documentary.

Noć bez mjeseca.

Nad moj brod sa svih strana
pristužu zvijezde.

Moonless night.

The stars over my boat
arrive from all sides.

U igri svjetla
i mahovine plota
latice trešnje.

Playing with shadows
the moss on the fence
with cherry blossoms.

Jedva se miče
pinjom i lavandom
nakrcan lahor.

The breeze heavy
with pine and lavender fragrance
barely blows.

Motreč valiće...
sjetih se majčina češlja
u svojoj kosi.

Watching the waves...
I remember my mother's comb
in my hair.

čakavsko narječje / the Chakavian Dialect

Povrj pitara
sa usahlon murtilon
rascvale škure.

Povrh lončanice
sa uvenulim bosiljkom
rascvale grilje.

Above a flower pot
with a withered basil
the bloom of the shutters.

Fermaje Zvizdan
da jugo ne odnese
away razmočen otok.

Sunce zaustavlja
jugo da ne odnese
razmočen otok.

The sun prevents
the South wind from taking
a sodden island.

Kroz bužicu
škure muzine neba
centa Zvizdana.

Kroz rupicu
rebrenica štedna kasica
novčića Sunca.

Through a hole
in the blinds a money box
of the coin Sun.

I ovo lito
ista bila jaketa
i manje vlas.

I ovo ljeto
ista bijela jakna
i manje kose.

This summer, too
the same white jacket
and less hair.

IVICA JEMBRIH COBOVIČKI (8. 6. 1939. – 1. 12. 2022.)

Fotografija/Photo by Stjepan Rožić

Ivica Jembrih Cobovički bio je pjesnik, pripovjedač, putopisac, recenzent, kolumnist, prepjevatelj ruskih, njemačkih i latinskih pjesnika i japanskih hajdina na kajkavštinu. Objavio je pedesetak zbirki pjesama, putopisa i proze, bio je jedan od pokretača časopisa *Kaj*. Uvršten je u antologijske izvore kajkavske poezije, pjesništva za djecu, školske udžbenike te prevođen na više jezika. Haiku je pisao od 1968. g. Bio među prvim hrvatski haiku-pjesnicima koji su haiku objavili na kajkavštini u časopisu HAIKU, Varaždin, 1977. g. Sudjelovao je u radu pjesničkih recitala i natječaja. Sudjelovao je na natječajima za haiku pjesnike, objavljivao je u mnogim zbornicima i predstavljen je u nekoliko antologija. Za svoj rad primio je niz književnih nagrada. Godine 2005. objavio je zbirku haikua „Daljina na prozoru“, u koju je uključio i prijevode japanskih starih hajdina na kajkavštinu.

Ivica Jembrih Cobovički was a poet, storyteller, travel writer, reviewer, columnist, translator of Russian, German and Latin poets, and Japanese haikins in the Kajkavian dialect. He himself was the author of over fifty books of poetry, travel and prose. He was among the founders of the magazine *Kaj*. His work was included in the anthologies of the Kajkavian poetry, poetry for children and school notebooks, translated into several languages, as well. Haiku he wrote from 1968. In 1977 he was among the first Croatian haikins publishing haiku in the Kajkavian dialect, in the magazine HAIKU, published in Varaždin. Throughout the decades, he took part at a number

of poetry recitals and contests, as well as for haiku. His haiku and senryu were presented in several anthologies. For his work he received a number of literary awards. In 2005 he published a haiku collection „Distance in my window“ wherein he included the translations of Japanese masters' haiku into the Kajkavian dialect.

Prvi snijeg. Na prozorskom staklu velike dječe oči.	First snow. Behind the window pane big eyes of a child.
Livado, hej gdje je ona staza? Djeca odrasla.	The meadow! Where is that path? Children grown up.
Još kad bi progovorile slike – pusta kuća.	A deserted house – if only the photographs could talk.
Ah, staračka ruka – u travi i trnju gnjili voće.	My old hand – fruit rotting in the grass and a thorny hedge.
Trenutak i – kraj. Tako počinje svemir. Ružom iz zemlje.	A moment – and then the end. That's how the universe starts. With a rose from the ground.

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Gleč, topleše je. Sene se vrnujuju pod svoj kaput.	Zatoplilo je. Sjene se vraćaju pod svoj kaput.	It's getting warmer. The shadows are returning under its coat.
Zipka škriplje. Na najžu červ detinstve ceca.	Kolijevka škripi. Na tavanu crv siše moje djetinjstvo.	Creaking cradle. A worm sucking my childhood in the attic.
Černi maček jošče černeši bu – curel bu sneg.	Crni mačak bit će još crnji – padat će snijeg.	A black cat will be even blacker – it will snow soon.

Kak v bučice košćic
pri hiži nas je bile.
Tenka bućnica.

Kao sjemenki u tikvi
bilo nas je u kući.
Tanka bućnica.

A large family we were
as the seeds in the pumpkin.
Yet a thin pumpkin pie.

VJEKOSLAV ROMICH

Vjekoslav Romich rođen je u Zagrebu, preminuo je 2022. godine u Čučerju. Po zanimanju bio je je zanatski majstor stolar i sudski vještak. Pisao je poeziju slobodnog stiha i haiku, objavljivao je u časopisima i zbornicima u Hrvatskoj, Sloveniji, Indiji, Velikoj Britaniji i Japanu na hrvatskom, slovenskom, engleskom i japanskem jeziku. Primio je nekoliko nagrada u zemlji i inozemstvu. Sudjelovao je u radu haiku-susreta u Hrvatskoj. Haiku je tiskao i u samostalnoj zbirci poezije *Ukratko život*, (1994), te u zajedničkoj dvojezičnoj hrvatski/engleski zbirci haikua sedam autora, *Novih sedam putova/Seven New Ways*, 2003.

Vjekoslav Romich was born in Zagreb, Croatia. He died in Čučerje, Zagreb, in 2022. He was an artisan-carpenter and a court expert in the field. He wrote poetry and haiku, his work was published in haiku magazines and miscellanies in Croatia, Slovenia, India, Great Britain and Japan, in the languages of Croatian, Slovenian, English and Japanese. For his haiku he received several awards in Croatia and abroad. He took part at a number of haiku gatherings (Samobor, Ludbreg, Krapina, Kloštar Ivanić). Haiku he published in a collection called *Ukratko život* (Briefly, it's life) in 1994 and in a joint collection with six other authors, *Novih sedam putova/Seven New Ways* in 2003.

ostatak noći	part of the night
zaostao u kutu	remained in the nook
spavaće sobe	of my bedroom
poslije oluje	after the storm
u raščupanoj krošnji	in the tousled canopy
slomljena grana	a broken bough
usnulo selo	village asleep
prolaz neznanca prati	a collective barking follows
skupni lavež	an unknown passerby

titravo svjetlo twinkling light
noć kad cvatu bagremi... night of blossoming acacia ...
a krijesnice the fireflies

grupa mrvava a colony of ants
ispija sunce drinking the sunshine
iz kapljice rose from a dewdrop

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect:

v staroj štali u staroj staji in an old stable
visiju jaram i vojke obješeni jaram i vojke hung a yoke and bridles
blaga ni nema blaga without livestock

črni babin kut – crni se babin kut – blackened sky –
podmukle mrmla podmuklo mrmlja perfidious mumbling
dežd travovabec proljetni dažd of a spring shower

FRANO VLATKOVIĆ (30. 3. 1949. – 21. 8. 2022.)

From family archive

Frano Vlatković bio je dugogodišnji turistički djelatnik, živio je i stvarao u Orebiću, poluotok Pelješac. Objavljivao je poeziju od osnovne škole, u mnogim časopisima, listovima, i zbornicima: *Naše more, Oko, Dubrovnik, Mogućnosti, Republika, Forma, Hrvatska misao, Tema, Hrvatsko slovo*. Izdao je više od 20 zbirki poezije i haikua. Dobitnik je nagrade Dubravko Horvatić a godine 2011 nagrade općine Orebić za životno djelo. Nagrađivan autor, haiku piše dugi niz godina i objavljuje u IRISU, zbornicima i časopisima

u zemlji i inozemstvu. Bio je član Društva hrvatskih književnika, Matice Hrvatske, ogranaak Orebić i World Haiku Association, Japan.

Franjo Vlatković lived in Orebić, on the Pelješac peninsula, he worked in the tourist industry. He published poetry since his youth, in a number of miscellanies, magazines and papers (*Naše more, Oko, Dubrovnik, Mogućnosti, Republika, Forma, Hrvatska misao, Tema, Hrvatsko slovo...*) He published over twenty collections of poetry and haiku. For his work he was awarded several prizes including the *Dubravko Horvatić Award* and the Orebić Municipality Lifetime Achievement Award. Franjo Vlatković was a member of the Croatian Writer's Association (DHK, Zagreb), the Matrix Croatica branch in Orebić and World Haiku Association, Japan.

mrvice kruha rubom grobljanskog zida pronose mravi	the bread crumbs a line of ants carrying them over the cemetery wall
masline cvatu bura nemilo frca sitne latice	blossoming olive trees the Bora scatters the tiny petals without mercy
sitna mušica na pastirovu frulu tiho sletila	a small gnat landing quietly on the shepherd's flute
škrto raslinje – smotan u svome štitu miruje poskok	stunted vegetation – rolled up in its shield a calm viper
grobna tišina nad minskim poljem leti bijeli leptir	silent as a grave a white butterfly flying above a mine field
kroz raspukline utonule rive diše provalija	through the cracks of a sunken beach a breathing precipice
zadnji ljetni dan suton se posmijehuje velikom svijetu	the last summer's day the setting sun sneers at the big world

JADRANKA VUČAK (Split, 16. 7. 1955. – Split, 28. 9. 2022.)

Iz obiteljske arhive/From family archive

Jadranka Vučak bila je profesorica hrvatskoga jezika i književnosti i knjižničarka. Živjela je i stvarala u Splitu. Od mladosti pisala je poeziju i sudjelovala na susretima pjesnika, njeni radovi objavljeni su u mnogobrojnim zborcima i poslijenatječajnim antologijama. Haiku je također objavljivala dugi niz godina, u Hrvatskoj i izvan nje, bila je suradnica časopisa HAIKU i IRIS. Haikui su joj objavljeni u nekoliko antologija. Sudjelovala je u organiziranju izložbe „Matematika i haiku – trenutak zagrljaja“ u okviru Festivala znanosti, Split – 2017.

Jadranka Vučak was a professor of the Croatian language and literature and a librarian. She lived in Split. She wrote poetry from the time of her youth taking part at recitals and contests for verses. Her poems were published in a number of joint collections and post contest anthologies. She wrote haiku for many years, publishing in Croatia and abroad. Her work was published in the magazines HAIKU and IRIS. Her haiku is included in several anthologies. She took part in an organization of the exhibition „Mathematics and haiku – a moment of embrace“ within the Festival of Science in Split (2017).

U mojoj sobi
i tu ima svoj svijet
noćna leptirica.

In my room
its whole world
a moth.

Netaknut oblak
još više zabijeli
let galeba.

An untouched cloud –
even whiter is
the gull at flight.

Pod snijegom
još veća nježnost –
prvi jaglaci.

Under the snow
even larger tenderness –
first primroses.

Beskućnik
ispred palače prebrojava
kruzere u luci.

A homeless man
in front of the palace counts
cruise ships in the port.

Bura raspuhuje
dim lule
starog kapetana.

The Bora blows away
the smoke from a pipe
of the old captain.

Penjući se hridima
preskačem
paukovu mrežu.

Climbing the rocks
I jump over
the cobweb.

I galebovi
polijeću na zvuk
morske sirene.

Even the gulls
take off at the sound
of the ship's siren.

VJEKOSLAV SULIĆ

(Vinkovci, 24. 7. 1938. – Osijek, 23. 12. 2022.)

Iz obiteljske arhive/From family archive

Vjekoslav Sulić gimnaziju je završio u Osijeku, radni vijek proveo je u Kombinatu Saponia, Osijek. Baveći se sportom, kao veliki poklonik istočnjačkih vrijednosti, prenosio ih je u dvije sportske udruge. Bio je stručni prevoditelj za engleski, francuski i talijanski jezik. Bavio se zagonetaštvom,

pisao je poeziju i objavio dvije zbirke svoje lirike. Haiku pjesnik, objavio je zbirku „Gle“ na hrvatskom, engleskom, francuskom i talijanskom jeziku, (Osijek 2005.). Haiku je pisao dugi niz godina i sudjelovao je u stvaranju zbornika i časopisa ove poezije u Hrvatskoj.

Vjekoslav Sulić lived in Osijek, he worked at Saponia, Osijek. He was a professional translator for English, French and Italian. He volunteered in two clubs of oriental sports and engaged in enigma and ridlless as well. He published two poetry collections and a book of haiku titled “Look!”, in Croatian, English, French and Italian. (Osijek, 2005). His work was published in a number of joint collections, anthologies and magazines in Croatia and abroad.

Podnevna žega.
I zlatni vretenac na
zlatnom irisu.

The heat of noon.
A golden dragonfly
on the yellow iris.

Cura na zdencu
grabi vodu i pjeva
svome sunašcu.

A lass at the well
draws water and sings a song
to her sweetheart.

Ta mala breskva
baš i nije bogzna što
al' kad procvjeta.

That small peach-tree
is nothing much
till in bloom.

Vranin graktaj kraa
jednom, dvaput, triput pa
grobna tišina.

Cawing of a crow
once, twice, three times
then deadly silence.

S tutnjavom groma
razgovara samo psić.
Ljetna oluja.

Only a pet dog talks
with thunder roaring.
A summer storm.

Preko rijeke
ribar mi širi ruke:
„Ovolika je!“

Across the river
a fisherman spreads his arms:
“This big!”

I opet na put
padaju lati trešnje.
Putna samoća.

Falling onto the path again
the petals of the cherry.
Travelling solitude.

JANKO DIMNJAKOVIĆ (6. 3. 1947. – 25. 8. 2023.)

Iz obiteljske arhive/From family archive

Janko Dimnjaković, dr. med. spec. internist, književnim radom počeo se baviti intenzivnije od 1973. Djela su mu objavljivana u uglednim književnim časopisima. Izdao je dvije zbirke poezije i zabavni roman te zbirku kratkih priča. Objavljivao je i književne eseje (u *Republici*, *Bijelo i crno u Kolu*). Haiku piše od 2008., na hrvatskom, kajkavskom i engleskom jeziku. Često nagrađivan autor u zemlji i u inozemstvu. Kao autor ponajboljih haikua na natječajima, sudjelovao je na dodjelama nagrada u talijanskim gradovima Pordenone i Capoliveri. Bio je član prosudbenih komisija za haiku. Sudjelovao je u radu susreta haiku pjesnika u Hrvatskoj. Radovi su mu objavljivani u nizu zbornika te časopisima Haiku i IRIS. Uvršten je u Antologiju hrvatskoga haiku pjesništva "Nepokošeno nebo 2" (2008.–2018.), Udruge "Tri rijeke" HPOI Ivanić-Grad, i KAJKU, Antologiju kajkavskoga haiku pjesništva 1977.–2023. (Gradska knjižnica Oroslavje, 2023.).

Janko Dimnjaković was a medical doctor, internist. He started publishing his work in 1973 in the literary magazines in Croatia. He authored two collections of poetry, a novel, a collection of short stories and a number of essays as well. Haiku he started to publish in 2008, in Croatian, Kajkavian and English. He received a number of awards in Croatia and abroad. As highly awarded author he took part at the award bestowals in the towns Pordenone and Capoliveri in Italy. He was taking a part at the gathering of haiku poets in Croatia and was a member of the judging committees for haiku as well. His haiku was published in a number of joint collections

both in Croatia and abroad and in "The Unmown Sky 2", An Anthology of Croatian Haiku 2008-2018 (The Haiku Association "Three Rivers", Ivanić-Grad, Croatia, edited and translated by Đ. V. Rožić) and in KAJKU, An Anthology of the haiku in the Kajkavian dialect 1977-2023 (City Library the town of Oroslavje, 2023).

Gore u gori hladno rudarsko okno daje toplinu.	High up the hills a cold mine shaft gives us warmth.
Proljetno sunce. U sjeni maslačka mrav nosi brvno.	Spring sun. In the shadow of a dandelion an ant carries a beam.
Visoko nad brijegom dotiče nebo kabina žičare.	High over the hill touching the sky a cable-car cabin.
Na modrom ledu zvrk? Ili djevojka?	On a bluish ice a spinning top? Or a girl?
Žaba viri iz ribnjaka: ma gdje li je stari majstor Bashō?	The frog peers out of the pond: but where is the old master Bashō?

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Sivi miš, niš neg siva senca v sivo jutro.	Sivi miš, ništa osim sive sjene u sivo jutro.	A grey mouse – only a grey shadow on a grey morning.
Protuletje. Ftiček otprihnul, bik se sel.	Proljeće. Ptić je odletio, bik sjeo.	Springtime. The birdie flew away, the bull sat down.

The results of a Little IRIS Haiku Contest 2022 in English

Rezultati Malog IRISOVOG natječaja na engleskom jeziku 2022.

Judged by David McMurray, Japan

Theme: Crude oil

Zdenko Vanjek

David McMurray's Judging Comments for the "Oil Haiku and Senryu Contest in English"

Over 100 participants from 22 countries participated in the "Oil Haiku and Senryu Contest in English" for the Haiku Association "Three Rivers" and the Little IRIS Haiku Contest. Contacting me from Ivanic-Grad, Djurdja Vukelic Rozic suggested the intriguing theme of "crude oil." I was generously allowed to select three winning haiku, three winning senryu, and have a free hand in making ten honorary mentions from a numbered list of submitted haiku and senryu – neither identified by names nor addresses.

Many haiku associations, including the Haiku Foundation kindly encouraged their members to enter this contest and enjoy the "oil" prompt, noting it would be fun, interesting and lead haikuists to write about a topic

they may not have tackled before. Julie Bloss Kelsey mentioned, the “A Little Iris Haiku Contest held recently with the theme of ‘crude oil.’ was not a topic about which I ever envisioned writing haiku!”

Crude oil affects our everyday lives--many of us use the energy source to keep warm and to generate electricity to power the lighting we use to read haiku books long into the night. Even master poet Matsuo Basho (1644-1694) relied on oil to write hokku, here’s one about his reading lamp (Japanese Haiku, Peter Pauper Press, 1956).

Više od sto natjecatelja iz 22 zemlje sudjelovalo je na natječaju za haiku i senrju na temu nafte, koji je raspisala Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, Hrvatska. Kada je stupila sa mnom u kontakt, D. V. Rožić predložila je temu "nafta" a ja sam po svom izboru mogao odabrati tri pobjednička haikua i tri najbolja senrjua, i po svom nahodjenju, deset pohvala, s numerirane liste. Podatke o autorima nisam imao.

Mnoge udruge, uključujući the Haiku Foundation ohrabrike su svoje članove na odaziv ovom natječaju i uživaju u izazovu "nafte" kao teme. Zanimljiva tema na koju do sada većina nije pisala ni haiku ni senrju. Julie Bloss Kelsey je spomenula: „Nisam se nadala da će ikada pisati haiku na temu nafte!“

Nafte utječe na svakodnevni život – mnogi od nas koriste je kao emergent kako bi se grijali i stvarali električnu energiju i svjetlost uz koju noću čitamo svoje haiku-knjige. Čak je i majstor Matsuo Bashō (1644-1694) korstio i ulje kako bi pisao haiku. Eto haikua o njegovoj lampi za čitanje: (Japanese Haiku, Peter Pauper Press, 1956).

No oil to read by ...

Bez ulja za čitanje...

I am off to bed but ah!

Odlazim u postelju, oh!

My moonlit pillow

Mjesecina na mom jastuku

In modern times, the Nobel Prize in Literature was awarded in 2011 to Tomas Transtromer, a member of the Swedish Haiku Society who wrote this haiku in his book, “The Sorrow Gondola.”

U modernism vremenima, dobitnik Nobelove nagrade za književnost 2011.Tomas Transtromer, član Švedskog haiku društva, objavio je sljedeći haiku u svojoj knjizi "The Sorrow Gondola.":

The orchid flowers.

Cvjetovi orhideja.

Oil-tankers are gliding past.

Tankeri s naftom prolaze.

The moon is full.

Puni mjesec.

Most recently, the Asahi Shimbun in Tokyo also ran a regular column on December 2, 2022 of the Asahi Haikuist Network containing many haiku composed about oil, including this open-ended one by Kiyoshi Fukuzawa (<https://www.asahi.com/ajw/articles/14780408>)

Nedavno, the Asahi Shimbun u Tokiju također je imao temu nafte u redovnoj kolumni, 2. prosinca 2022. te u the Asahi Haikuist Network objavio niz haikua na ovu temu, uključujući haiku Kiyoshi Fukuzawae: (<https://www.asahi.com/ajw/articles/14780408>)

Camels marching ...
alongside the pipeline
no one knows where to!

Deve prolaze...
duž naftovoda
nitko nezna kuda!

Selected Winners of the “Oil Haiku and Senryu Contest in English”

Nagrađeni radovi na natječaju za haiku i senrju na temu nafte

HAIKU GRAND PRIX / GLAVNA NAGRADA ZA HAIKU

Edward Cody, USA / SAD

pumpjack moon mjeseceva kačaljka
the flow tijek
of midnight ponoći

HAIKU EXCELLENCE / NAGRADA ZA IZVRSNOST

Julie Bloss Kelsey, USA / SAD

oil field – naftno polje –
a steel dinosaur pulls čelični dinosaurus izvlači
itself from the earth sam sebe iz zemlje

HAIKU CHOICE / IZABRANI HAIKU

Jeffrey Ferrara, USA / SAD

under the stars pod zvijezdama
a city of lights svjetla grada
refines crude oplemenjuje nafta

SENRYU GRAND PRIX / GLAVNA NAGRADA ZA SENRJU

SRINI, India / Indija

sunrise	svitanje
crude prices rise	ponovo rastu
again	cijene nafte

SENRYU EXCELLENCE / NAGRADA ZA IZVRSNOST ZA SENRJU

Sarah Das Gupta, UK / Velika Britanija

Where has the oil gone	Gdje nesto nafta
into fast cars every drop	svaka kap u brzim vozilima
will they ever learn	hoće li ikada naučiti?

SENRYU CHOICE / IZDVOJEN SENRYU

Dan Iulian, Romania / Rumunjska

early dawn –	zora –
a pumpjack sets fire	klackalica zapalila
to the sun	sunce

HONORARY MENTIONS / POHVALE

(Unranked)

Aljoša Vuković, Croatia / Hrvatska

town of Ivanić-Grad	Grad Ivanić-Grad
on haiku picture card	na razglednici
the Naftalan hospital	bolnica "Naftalan"

SRINI, India / Indija

petrol queue ...	red za benzin...
the passing pedestrian	pješak u prolazu
sports a smile	zajedljivo se smiješi

Vladislav Hristov, Bulgaria / Bugarska

oil spill	naftna mrlja
the watery eyes	u morske kornjače
of a sea turtle	žitke oči

Dragutin Hrženjak, Croatia / Hrvatska

spring	vu protuletje
neighbor lubricates	sused maže ornice
horse drawn plow	z kolomazom

Zdenka Mlinar, Croatia / Hrvatska

the pipeline	cjevovod
in the desert	u pustinjskoj idili
thirst	žed

Grozdana Drašković, Croatia / Hrvatska

the oil field	naftno polje
iron birds	željezne ptice
pecking the ground	kljucaju zemlju

Michael Dudley, Canada / Kanada

<i>h i s s i n g</i>	<i>s i k č u č i</i>
where singing boreal forest used to stand	gdje bila je pjevajuća sjeverna šuma
<i>t a r s a n d s</i>	<i>b i t u m e n s k i p i j e s a k</i>

Mona Bedi, India / Indija

winter sunset	zimski zalazak
the drill of an oil rig	bušilica s platforme
breaks the reverie	probija sanjanjenje

Karin Hedetniemi, Canada / Kanada

moonless sky	nebo bez mjeseca
a prairie pumpjack	prerijska kačaljka ušivava
stitches twilight into night	sumrak u tamu

Cristina -Valeria Apetrei, Romania / Rumunjska

abandoned oil field –	narušeno naftno polje –
among piles of rusted iron	iz hrpe željeza
black tulips in bloom	cvatu crni tulipani

Respectfully submitted from Japan on the first day I see cherry blossoms in 2023,
David McMurray

Asahi Haikuist Network

<https://www.asahi.com/ajw/special/haiku/>

u žbunju skriven
tražeći crno zlato
golem skakavac

hiding in the bush
in search of black gold
a huge grasshopper

Haiku: Štefica Vanjek, Fotografija/Image: Zdenko Vanjek

<https://www.geocaching.com/geocache/GC5HWPT>

**Mali IRISOV natječaj za haiku i senrju na
hrvatskom standardnom jeziku /
A Little IRIS Haiku Contest in Croatian, 2022**

tema Nafta / themed crude oil
Sudila / Judged by Đurđa Vukelić Rožić

HAIKU

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE

Danijela Grbelja, Šibenik

ruža vjetrova –	the wind rose –
sve su oči uprte	all eyes watching
u naftnu mrlju	the oil slick

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES

Sanela Pliško, Pula

Božićno jutro
s obale lopatam
sirovu naftu

Christmas morning
shoveling crude oil
off the shore

Prevela autorica / Translated by the author

Sonja Kokotović, Zagreb

nestanak plina
ličke čarape nisu
više suvenir

gass loss
wool socks
not a souvenir any more

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES

Marija Petrek, Vrbovec

smrznuto gorivo –
susjed pali auto
na guranac

frozen fuel –
the push power starts
my neighbour's car

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

dječje stope
na livadi prekrile
naftne mrlje

in the meadow
oil spill covered
the children's footsteps

Zdenko Vanjek

JEDNAKOVRIJEDNE NAGRADE ZA SENRJU / EQUAL SENRYU AWARDS

Gordana Vlašić, Oroslavje

boje vatrometa –
pod naftnom mrljom
ribe plivaju leđno

the colors of firework –
under the oil slick
fish swimming backstroke

Silva Trstenjak, Štrigova

energetska kriza
gužva u trgovini
s biciklima

energetic crisis
crowd
in the bicycle shop

Nina Kovačić, Zagreb

džip kraj puta...
s kanistrom stopira
zaprežna kola

jeep by the road ...
a driver with canister
hitchhikes a cart

Franjo Ordanić, Oroslavje

zadnje kapi –
do iduće benzinske
vozim na molitvu

last drops –
to the next gas station
driving on my prayers

Prevela / Translated by Martina Mirt-Ordanić

Anica Lukina, Donja Stubica

rast cijena
bijeli kruh obojilo
crno zlato

growing prices
black gold coloring
a white bread

Slavica Sarkotić, Lekenik

crna mrlja
evoluira na pučini –
predator br. 1

a black spill –
predator No. 1 evaluates
in the open sea

POHVALE / COMMENDED WORK

Vesna Andrejić Mišković, Slavonski Brod

spuštam pogled –
u naftnoj bušotini
potonulo sunce

lowering my gaze –
in the oil drill
sunken sun

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

novo poskupljenje
na benzinskoj postaji
psovke zbog rata

rising prices
on the gas station –
cursing to war

Katarina Zadrija, Vrbovec

skliske mrlje
moj auto ostavlja trag
pratiteljima

slippery stains
my car leaves a trail
to my followers

Zrinko Šimunić, Zagreb

crno zlato:
metafora
ili oksimoron?

black gold:
a metaphor
or an oxymoron?

Franjo Ordanić, Oroslavje

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

hračkam i kunem –
benzin z kanistera
ravne v grle

spit and curse –
fresh from gas canister
into my throat

Prevela / Translated by Martina Mirt Ordanić

Aljoša Vuković, Šibenik

ptice selice –
nafta na krilima
izbjegla carinu

migratory birds –
oil on their wings
avoids the customs

Preveo autor / Translated by the author

Vilma Knežević, Viškovo

prijetnja luci
usidren tanker
miriše po nafti

a threat in the port
an anchored tanker
with the smell of oil

Aleksandar Košeto, Pula

ne znam je li
blagoslov ili kletva –
nafta

I don't know
a blessing or a curse –
black oil

Silva Trstenjak, Štrigova

pištolj u ruci:
euri se okreću brže
od litri goriva

the petrol gun
Euros turn around faster
than the fuel

Ljiljana Dobra, Šibenik

naftni izvor
nedaleko u selu
gladan prosjak

the oil source
in the village
a hungry beggar

Melita Gruber, Zagreb

kolonu na cesti
guši miris benzina –
svi na more

car queue
choked by gas smell –
everybody goes to the sea

Željko Vojković, Vis

izglačano auto
iz auspuha izlazi
crni dim

polished car
black smoke comes out
from the air exhauster

Dimitrij Škrk, Slovenska Bistrica

zajedno na vezu
brod
i duga oko njega

both on the mooring
the ship and the rainbow
around it

Đurđica Gospočić, Stubičke Toplice

sjela mirovina	retirement check
moj stari dizelaš	my old oil car
opet u formi	back in shape

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

eksplozija –	an explosion –
zemlja iskašljala	earth coughs up
naftu	oil

Anđelka Korčulanić, Kučište, Pelješac

Razotkriveni snovi	Unveiled dreams
pradavne šume	of ancient woods
na svjetlu dana	in daylight

Zdenko Vanjek

Rezultati 10. natječaja za haiku i hajge, udruge „Tri rijeke“ HPOI Ivanić-Grad, 2023.

The results of the 10th contest for haiku and haiga by the Haiku Association "Three Rivers" Ivanić-Grad, Croatia

ODRASLI AUTORI / ADULTS

We received 1268 works by the adult authors / Primili smo 1268 radova odraslih autora.

Ocijenili su ih / Judged by Krzysztof Kokot, Višnja McMaster, Stjepan Rožić, Silva Trstenjak and Đurđa Vukelić Rožić.

THE 10TH INTERNATIONAL HAIKU/SENRYU CONTEST IN ENGLISH, THEME: GOURDS

10. NATJEČAJ ZA HAIKU I SENRJU NA ENGLESKOM JEZIKU, TEMA BUČA

Judged by Krzysztof Kokot

It may seem that it's difficult to squeeze anything original, noteworthy or surprising out of the given theme of this competition, which to be frank wasn't easy. Everyone sees what a pumpkin is like.

The competition haikus were submitted by 131 authors from 29 countries. (Australia, Bangladesh, Belgium, Bosnia and Herzegovina, Brazil, Bulgaria, Canada, Croatia, France, Germany, Hungary, India, Indonesia, Italy, Japan, Malaysia, The Netherlands, New Zealand, North Macedonia, Northern Ireland, Philippines, Poland, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Sri Lanka, United Kingdom and the United States).

Getting familiar with that large figure of submitted pieces of poetry, may cause havoc on the juror's mind. Although only at first. Later, curiosity, reflection and confrontation have come to the fore. Until then everything was OK. The problem arose when it had to be decided which of the haikus was better from one another. It is as difficult to measure, as well as

nonobvious. However, a decision must be made after all, which I did after some thought.

Krzysztof Kokot

Čini se da je teško kreirati originalan, vrijedan spomena ili pun iznenađenja rad na zadanu temu buče. To svakako nije ni lako ni jednostavno. Svi mi vidimo i znamo kako izgledaju tikve.

Na ovogodišnji natječaj za haiku odazvao se 131 autor iz 29 zemalja (Australija, Bangladeš, Belgija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Bugarska, Filipini, Francuska, Njemačka, Madžarska, Indija, Indonezija, Italija, Hrvatska, Japan, Kanada, Malezija, Nizozemska, Novi Zeland, Poljska, Rumunjska, Sjeverna Makedonija, Sjeverna Irska, Srbija, Slovačka, Slovenija, Šri Lanka, Sjedinjene Američke Države i Velika Britanija).

Upoznavanje s ovolikim brojem prisjelih pjesničkih radova može stvoriti kaos u umu ocjenjivača. No, samo na prvi pogled. Kasnije, znatitelja, razmišljanje i suočavanje s radovima došli su do izražaja. Do tada je sve bilo u redu. Problem je nastao kada je trebalo donijeti odluku koji je haiku bolji od onog drugog ili svih ostalih. To je veoma teško odvagnuti. Međutim, odluka se mora donijeti i učinio sam to nakon podstata promišljanja.

Equivalent awards and commendations within individual categories in all competition results are listed at random.

Jednakovrijedne nagrade i pohvale unutar pojedinih kategorija na svim natječajima navedene su bez posebnog redoslijeda.

FIRST PLACE / PRVO MJESTO

Grey Coyote, Toronto, Canada / Kanada

edo period
break on the tokaido
water from a gourd

edo era
odmor na putu Tokaido
voda iz buče

We go back in time several centuries to one of the main roads of Japan from the Edo period. The Tokaido runs from Kyoto to Edo (present-day Tokyo). My appreciation was aroused by the moment when a tired walker reaches for water. A moment from centuries ago, perfectly captured.

Vraćamo se nekoliko stoljeća u prošlost, u Edo eru u Japanu. Tokaido povezuje Kyoto s gradom Edo (Tokyo). Moje razumijevanje je kreirao trenutak kada umoran putnik dohvaća vodu. Savršeno uhvaćen trenutak iz prošlosti.

SECOND PLACE / DRUGO MJESTO

Bette Hopper, Luftin, Texas USA / SAD

gourds –	bučice –
so much life	toliko života
after death	nakon smrti

Philosophical haiku aptly portraying the wonderful and lush life and fulfillment that follows the growing season. Also true for humans, isn't it?

Filozofski haiku prikladno oslikava čudesan i bujan život i ispunjene koje slijedi rast biljke. Vrijedi i za ljude, zar ne?

THIRD PLACE / TREĆE MJESTO

Zoran Doderović, Novi Sad, Serbia / Srbija

pumpkin seeds	tikvino seme
drying on the porch –	suši se na tremu –
old newspaper news	bajate vesti

The multitude of messages that hit us from every side means that many of them do not reach our consciousness. Only the activity on which we focus in our free time causes us to notice information previously considered irrelevant. What is more important, action or information?

Višestruka poruka koja nas pogađa sa svih strana znači da mnoge od njih ne dospijevaju dotaknuti našu svijest. Samo aktivnost na koju se fokusiramo u svoje slobodno vrijeme dovodi nas do primjećivanja informacije koja se prije činila nevažana. Što je važnije, aktivnost ili informacija?

TEN HONORABLE MENTIONS / DESET POHVALJENIH RADOVA

Ron C. Moss, Tasmania, Australia / Australija

distant gunfire –	udaljena pucnjava –
unpicked gourds hang	nepobrane buče vise
on withered vines	na osušenoj lozi

Dennys Cambarau, Sardinia, Italy / Italija

hollow gourd –	šuplja tikva –
all the oppressive weight	sva ta težina
of the butterfly	leptira

SRINI, India / Indija

winter dusk	ljetni sumrak
a child offers her sweater	dijete nudi vestu
to the pumpkin scarecrow	strašilu od buče

Tony Williams, Scotland, UK / Velika Britanija

zucchini ...	zelena tikvica...
it started	počelo je
with a kiss	s poljupcem

Vilma Knežević, Viškovo, Croatia / Hrvatska

ripened squash	stasala buča
leaning on a cherry tree	naslonjena na trešnju
fall arrived	stigla jesen

Marie Derley, Belgium / Belgija

three months of marriage	tri mjeseca braka
in the garden the gourd seeds	uskoro će niknuti
will soon germinate	sjeme buča u vrtu

Julie Schwerin, Sun Prairie, Wisconsin USA / SAD

the grief	žaljenje
she tries to bury . . .	koje pokušava zakopati...
pumpkin seeds	sjeme buča

Stoianka Boanova, Bulgaria / Bugarska

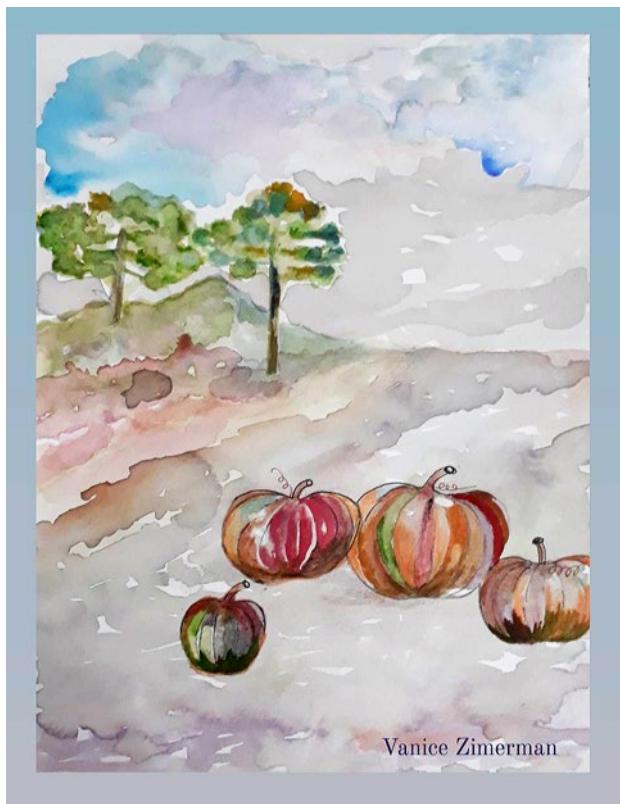
birthday party	rođendnska zabava
the melon cake	najbrže nestaje
runs out the fastest	kolač od lubenice

Mircea Moldovan, România / Rumunjska

plain village	selo u ravnici
when smell of melons	miris lubenica
when smell by dung	miris gnoja

Debbie Strange, Canada / Kanada

first school day	prvi dan škole
the coiling tendrils	vijugave vitice
of loofah	lufa

Vanice Zimerman

Vanice Zimerman

NATJEČAJ NA HRVATSKOM STANDARDNOM JEZIKU NA TEMU BUČA

CONTEST FOR HAIKU AND SENRYU IN CROATIAN, THEME: GOURDS

Sudila je Đurđa Vukelić Rožić

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE

Sanja Domenuš, Sisak

na tržnici	green market
sve prepolovljene lubenice	all halved watermelons
jednako zuje	buzzing alike

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES

Katica Badovinac, Zagreb

skok u visinu –	jumping on high –
zrela buča zapela	ripe pumpkin stuck
na grani stabla	on a tree branch

Prevela autorica / Translated by the author

Rajka Andelić Maslovarić, Biograd na moru

poplavljeno polje	flooded field
naziru se žuti krovovi	yellow pumpkin roofs
bundeva	loom from the water

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

konobar nudi	a waiter offering
pohani cvijet tikve	deep fried pumpkin flower
za stolom...muk	at the table ... silence

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES:

Silva Trstenjak, Štrigova

kore lubenica...

usta puna

streljiva

the watermelon's peel ...

a mouthful of

ammunition

Aljoša Vuković, Šibenik

lubenica –

ispod maskirne odore

slatka krv vojnika

watermelon –

under army combat uniform

a soldier's sweet blood

Preveo autor / Translated by the author

Dimitrij Škrk, Slovenska Bistrica, Slovenija / Slovenia

ulazna vrata –

na svakoj stepenici

žuta bundeva

the front door –

on every step sits

a yellow pumpkin

Preveo autor / Translated by the author

Jasminka Predojević, Zagreb

s proštenja

deda unucima

donosi lubenicu

from the church fair

old man brings a watermelon

to his grandchildren

Tonka Lovrić, Split

ljetni pljusak –

u ogledalu pod tikvom

još jedna tikva

summer shower –

in the mirror under a gourd

another gourd

Nevenka Erman, Žminj

žuta rijetkost

na jednoj vriježi zri

čak pet bundeva

yellow rarity

on a single vine

five pumpkins

cloudy morning
I admire the dew drops -
in the pumpkin

oblačno jutro
obožavam kapi rose
u bundevi

Vanice Zimmerman

**NATJEČAJ ZA HAIKU NA HRVATSKOM
STANDARDNOM JEZIKU, TEMA SLOBODNA
HAIKU CONTEST IN CROATIAN,
THEME FREE CHOICE**

Sudila je Višnja McMaster

Primili smo 255 haikua od 81 autora / We received 255 haiku by 81 author.

PRVE NAGRade / FIRST PRIZES

Ana-Marija Šprihal, Dugo Selo

polje pamuka -
vise vlakna oblaka
pod tamnim nebom

fields of cotton glow -
hanging clouds woven in threads,
dark skies above

Prevela autorica / Translated by the author

Đermano Vitasović, Pula

u galeriji
promatrajući sliku
naginje glavu

in the gallery
gazing at a painting
she tilts her head

Zrinko Šimunić, Zagreb

Venera i Jupiter
ganjaju se između
grana topole

Venus and Jupiter
chasing each other between
poplar's boughs

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES

Sovjeta Grubešić, Bukovac, Srbija / Serbia

prodaje korpe
i nebo u njima –
čovjek plavih očiju

selling baskets
and the sky in them –
a blue eyed man

Danijela Grbelja, Šibenik

mitarenje –
ptica ili pjesnik
s perom u ruci?

moultling plumage –
a bird or a poet
with a feather in his hand

Vesna Krpina Knez Kraljević, Benkovac

zreli bademi
iskaču iz kože
nema berača

ripe almonds
jump out of their skin
no pickers around

TREĆE NAGRADE / THIRD AWARDS

Stjepan Crnić, Zagreb

Sunčano jutro.
Roda prati orača,
korak po korak.

Solemn morning.
A white stork following a ploughman
step by step.

Josipa Braut, Viškovo

na orahu
ljudaju se resice
krava se češe

swinging catkins
on the walnut tree
a cow scratching itself

Goran Gatalica, Zagreb

ronjenje na dah —
staro sidro obavija sunce
u tankom sloju

snorkeling —
a thin layer of sunshine
envelopes a rusty anchor

**NATJEČAJ ZA SENRJU NA HRVATSKOM
STANDARDNOM JEZIKU, TEMA SLOBODNA
CONTEST FOR SENRYU IN CROATIAN,
THEME FREE CHOICE**

Primili smo 104 rada od 46 autora / We received 104 works by 46 authors

Sudila je / Judged by Višnja McMaster

Fotografija/Photo by: Graham McMaster

PRVE NAGRADE / FIRST PRIZES

Darko Foder, Ivanec

Spokoj u svinjcu.
Na oglodanim tikvama
zjape rupe.

Serenity in pigsty.
Holes yawn on
gnawed gourds.

Anica Lukina, Donja Stubica

šetnja plažom
džepovi puni kamenja –
još samo ovaj!

a walk on the beach
my pockets full of pebbles –
only this one more!

Jelena Stanojčić, Zagreb

u knjizi fusnota –
palcem i kažiprstom
pokušavam povećati

a book footnote –
magnifying the letters with
my thumb and forefinger

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES

Denis Vidović, Stupno

Ostavila me!
Kome te ostavila?
To nije rekla.

She had left me!
To who did she leave you?
She did not say.

Dejan Pavlinović, Pula

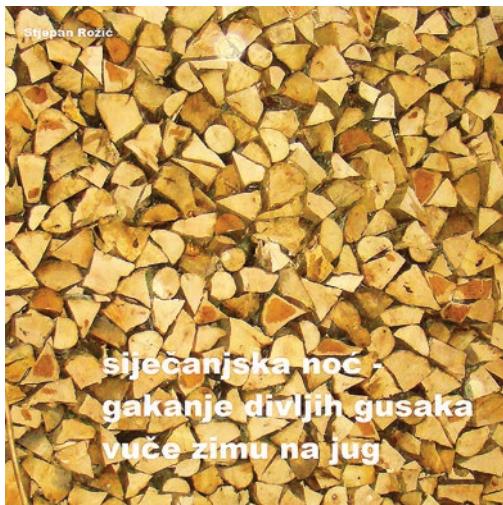
ratovi zvijezda
gađam Perzeide
svojim mlazom

the star wars
I shoot at Perseids
with my ray
Preveo autor /Translated by the author

Goran Gatalica, Zagreb

nakon razvoda
pitam se je li usamljena
zlatna ribica

after the divorce,
I wonder is it lonely
the goldfish?

**siječanska noć –
gakanje divljih gusaka
vuče zimu na jug**

siječanska noć –
gakanje divljih gusaka
vuče zimu na jug

night in January –
the honking geese pull
the winter southward

Stjepan Rožić

NATJEČAJ ZA HAIKU NA KAJKAVSKOM NARJEČJU, TEMA SLOBODNA

CONTEST FOR HAIKU IN THE KAJKAVIAN DIALECT, THEME FREE CHOICE

Sudio je / Judged by Stjepan Rožić

Primili smo 107 radova od 32 autora / We received 107 works by 32 authors

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE

Blaženka Križan, Čakovec

letni veter
koprca se f prahu
z dežđom

ljetni vjetar
praćaka se u prašini
s kišnim kapima

summer wind
wiggling with the raindrops
in the dust

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE

Silva Trstenjak, Štrigova

starinska vura –	starinski sat –	an old fashioned clock –
pri odprtom okni	uz otvoren prozor	the cuckoo duet
duet kukavic	duo kukavica	by an open window

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE

Darko Foder, Ivanec

Poca v gare.	Puca u gori.	Trees cracking in the mountain.
Huda zima meče	Jaka zima baca	Strong winter throwing
hraste na triše.	hrastove na iverje.	oaks onto splinters.

POHVALE / HONORABLE MENTIONS

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

babičina soba –	bakina soba –	my grandmother's room –
z psihe širi duhu	buketić ljubičica miriši	a fragrance of a violet posy
pušlec fijolic	sa toaletnog stolića	from the dressing table

Katarina Zadrija, Vrbovec

tranik v cvietu	tratina cvate –	flowering meadow –
kradem kukcem večerju	bosih nogu kradem	barefoot I'm stealing supper
z bosi noge	kukcima večeru	from the insects

Zlata Bogović, Varaždin

pri staroj hiži	uz staru kuću	by an old hut
na vetru drgeču špranje	na vjetru drhturi iverje	chips of a rotten plank
trule planjke	trule planke	shivering in the wind

Ivan Grahovec, Čakovec

v jočki vode	u lokvi vode	in a rain puddle
na pošudranim poto	na pošljunčanom putu	on the pebble road
kople se vrabec	kupa se vrabac	a bathing sparrow

Zrinka Supek-Andrijević, Zagreb

tak je tiho	duboka tišina	deep silence
v šumi nigde nikoga	sama u šumi čujem se	alone in the wood I hear
čujem kak dišem	kako dišem	my own breathing

Đurđica Gospočić, Stubičke Toplice

putirala je buča	niknula je buča	a pumpkin sprouts
z glibuokuga groba –	iz dubokog groba –	from a deep grave –
materin vrt	majčin vrt	my mother's garden

NATJEČAJ ZA SENRJU NA KAJKAVSKOM NARJEČJU, SLOBODNA TEMA

CONTEST FOR SENRYU IN THE KAJKAVIAN DIALECT, THEME FREE CHOICE

Sudila Đurđa Vukelić Rožić

POTICAJNE NAGRADE / ENCOURAGING AWARDS

Vladimir Šuk, Oroslavje

skril se mali miš	skriva se mišić	a little mouse hiding
h ukrainsku buču	u ukrajinskoj bući	in the Ukrainian gourd
splašen ot rata	preplašen ratom	frightened by war

Preveo autor / Translated by the author

Anica Lukina, Donja Stubica

pune su mlajši	puno su mlađi	much younger
na nadgrobne ploče	na nadgrobnoj ploči	on their tombstone photo
nek pred nju	nego ispred nje	than in front of it

Vladimir Ludvig, Dubravica

zrihtanoj gospi	urednoj dami	to a neat lady
mam je zginul Chanel N°5 –	naglo nesto Chanel N°5 –	Chanel N°5 suddenly gone –
smrdlivi martin	smrdljivi martin	a stink bug

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

grmljovina – „oštri pes“ drgeče h mojemu krilu	grmljavina – “oštar pas” dršće na mom krilu	thunderstorm – the dangerous dog from the sign shaking on my lap
--	---	--

Franjo Ordanić, Oroslavje

karmine – vsi za stolom faliju žilavu pečenku	carmine – svi za stolom hvale žilavu pečenku	a wake – everybody at the table praises the tough roast
---	--	---

Translated by Martina Mirt Ordanić

Tugomir Orak, Varaždin

pivnica – med ceckima kelnerice hrpa penes	pivnica – među dojkama konobarice hrpa novčanica	an alehouse – between the waitresses' breasts a pile of banknotes
--	--	---

Štefanija Ludvig, Dubravica

potlam cirkusa – z lafrom meknut smeh betežnog klauna	nakon cirkusa s maskom skinut smijeh bolesnog klauna	after the circus – with the mask removed the laugh of the sick clown
---	--	--

Translated by Vladimir Ludvig

Dragutin Hrženjak, Ludbreg

Korica kruha visi na dreti – bogec časti pajdaše.	Korica kruha obješena o jak konac – siromašak časti prijatelje.	Stale bread crust hung on a rope – poor man feeds his friends.
---	---	--

the thaw -
things return
to their shapes

kraj zime –
stvari se vraćaju
u svoje oblike

the thaw –
things return
to their shapes

Stjepan Rožić

NATJEČAJ ZA TANKU NA HRVATSKOM STANDARDNOM JEZIKU, TEMA SLOBODNA CONTEST FOR TANKA IN CROATIAN, THEME FREE CHOICE

Sudila je Silva Trstenjak

Primljeno 77 tanki od 37 autora

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE

Aljoša Vuković, Šibenik

kraj pandemije	end of pandemic
na stablu mandarine	on the tangerine tree
golom od tuge	bare in grief
procvalo je tek nebo	only the sky blooming
i zvijezda moga brata	and my brother's star

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES

Marija Petrek, Vrbovec

sunce se ogleda	in a thousand drops
u tisućama kapi	the sun looks at itself
rosne livade	the dewy meadow
zaljuljano na travi	touched by your dress
dodirom tvoje haljine	swaying in the grass

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

djetelina	the clover
i tatina poruka	and my dad's message
u kuhanici	in the cookbook
suhe smokve na Badnjak	on Christmas Eve I share
podijeljene s pticama	dry figs with the birds

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES

Jelena Stanojčić, Zagreb

Dom za starije.
Kvrgava ruka ravna
pregibe stolnjaka.
Ručak na stolu ohlađen
i na čekanju...

A retirement home.
Gnarled hand straightens
the tablecloth fold.
Supper on the table cold
and on waiting ...

Dragan Gortan, Pazin

U plavu brazdu
noć zasijava zvijezde
pa niču posvud.
Trepere galaksije
na krljuštima riba.

The night spreads
the glow of the stars to a blue wake
so they sprout everywhere.
Galaxies are twinkling
on the fish scales.

Đurđica Gospočić, Stubičke Toplice

noć ispunjena
sjajem krijesnica
na tijelu
gola tišina
ognnuta mjesecinom

the night is filled
with the shine of fireflies
on her body
naked silence
wrapped into the moonlight

POHVALE / HONORABLE MENTIONS

Vladimir Ludvig, Dubravica

blistavo inje –
dah promrzlog vjetra
brije bijeli sag
grizući njušku srne
u potrazi za hranom

sparkling hoarfrost –
a breath of frozen wind
shaves the white carpet
biting the muzzle of a doe
in search of food.

Preveo autor / Translated by the author

Štefanija Ludvig, Dubravica

lahor ruku –
pređa sjaji ljepotom
mira u heklanju
papućica za bebu
još u majčinoj utrobi

a breeze of the hands –
a yarn shines with beauty
of the peace in crocheting
the slippers for a baby
still in the mother's womb

Preveo / Translated by Vladimir Ludvig

Zvonko Jurčević, Samobor

prstom na staklu
nacrtano srce
putuje vlakom
pogled još dugo prati
prazne tračnice pruge

drawn by a finger
a heart on the window pane
travelling by train
his gaze follows empty tracks
for a long time

Tugomir Orak, Varaždin

Uz mjesec'ev sjaj
promatram ples sjena
na zidu sobe –
vjetar donosi miris
njene kose i jasmina.

Within the moonlight
I watch the shadows' dance
on the room's wall –
the breeze brings the scent
of her hair and jasmine.

Danica Bartulović, Podstrana

u krilu neba
novorođena zvijezda
blisti radošću
u kući na brijegu
upalili su svjetiljku

in the lap of the sky
a newborn star
shines with joy
in the house on the hill
somebody lights a lamp

Nina Kovačić, Zagreb

vjetrostaj
u toplom predvečerju
vuku se sati
do novog susreta
jagodica prstiju

windless ...
hours are crawling by
in the warm eve
until a new meeting
with the fingertips

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

bijela tišina
davni crtež mog sina
slika stvarnosti
tvoje ruke sad paze
na moj nesiguran korak

white silence
an old drawing by my son
reflects reality
your arms now take care
of my insecure steps

Aljoša Vuković, Šibenik

kad sklopim oči
pjesme će govoriti
umjesto mene
a ja ču negdje gore
opet tražiti svoj put

when I close my eyes
my poems will speak
for me
I'll be somewhere aloft
in search of my way again

Boris Deverić, Zagreb

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

kaj da je lopov
priek noći potiho
mráz je došel
našlingal je prozore
kak baka tabletice

kao da je tat
noću se došuljao
mráz
vezom je okitio okna
kao baka tabletice

like a thief
sneaking up at night
the hoarfrost
like granny's needlework
adorning the window panes

NATJEČAJI ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA 2023 CONTESTS FOR THE SCHOOL CHILDREN 2023

**NATJEČAJ ZA HAIKU NA HRVATSKOM
STANDARDNOM JEZIKU ZA UČENIKE OSNOVNIH
ŠKOLA, SLOBODNA TEMA / CONTEST FOR HAIKU IN
CROATIAN FOR GRAMMAR SCHOOL PUPILS – THEME
FREE CHOICE**

Sudile / judged by Mirjana Rajter i Dubravka Mataušić.

Na natječaj se javilo deset škola sa 107 haiku pjesme.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE

Adina Iljazović, 7. razred

bakin tavan
sestrin vrisak raskida
niti paučine

granny's attic
my sister's scream breaks
the cobweb

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica/tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES

Jakov Hasančević, 7. razred

noćno kupanje
mjeseca napušta
našu uvalu

night bathing
the moonlight leaves
our cove

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Lira Župarić, 5. razred

na plavom moru
odraz šarene dugе
poslije oluje

on the blue sea
a reflection of the rainbow
after the storm

OŠ Nikola Tesla, Zagreb, mentorica / tutor: Mirjana Miljković

Lorena Perčić, 6. razred

zapušteni vrt
obrastao trešnjama
mrlja u džepu

a deserted garden
overgrown in cherries
a stain in my pocet

OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica / tutor: Ivana Smolčić Padjen

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES

Taša Zatezalo, 7. razred

kratki dan
more uzima nebu
boje zalaska

a short day
the sea steals the setting colors
from the sky

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan , prof.

Ana Kozić, 6. razred

crvene kopačke
pokraj školskog vrta
zaboravljenе

soccer shoes
beside the school garden
forgotten

OŠ „Sveti Matej“, Viškovo, mentorica / tutor: Jasmina Mamula

Sara Kovačević, 1. razred

kameni most	a stone bridge
na putu do škole	on the way to school
veseli prvašići	merry first graders

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica/tutor: Miljenka Rumora

Juran Kmet, 5. razred

ljubičasti cvijet	a purple flower
oživio	enlivened
sivi kamen	the grey stone

OŠ Milana Šorga, Optralj, mentorica/tutor: Sanja Petrov Vlahović

POHVALE / COMMENDED WORKS

Maša Štakić, 5. razred

polje buča	a pumpkin field
jato čvoraka mijenja	a flock of starlings changes
izgled strašila	the scarecrow's look

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica/tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Vito Žunić, 3.c razred

u mirisnom vrtu	in a fragrant garden
uz glasanje skakavaca	with the grasshopper's hissing –
želim ostati	I wish to stay there

OŠ Milan Brozović, Kastav, mentorica/tutor: Iva Orlić

Erika Burić, 5. razred

vidi mak	look at the poppy
crven, sjajan	red, shiny
na zelenoj livadi	on a green meadow

OŠ Nikola Tesla, Zagreb, mentorica/tutor: Mirjana Miljković

Ivana Klarić, 5. razred

neugledni maslačak	simple dandelion
latice otvorio	opened its petals
prema suncu	towards the sun

OŠ Milana Šorga, Oprtalj, mentorica / tutor: Sanja Petrov Vlahović

Renato Mataija, 5. razred

rano sunce	an early sunshine
dodirom probudilo	touching the dandelions
maslačke	waking them up

OŠ Fran Franković, Rijeka, mentorica / tutor: Marina Frlan-Jugo

Laura Lučić, 7. razred

more prekriva	the sea covering
u pjesak ukopane	new thongs
nove japanke	sunken in the sand

OŠ Fran Franković, Rijeka, mentorica / tutor: Marina Frlan-Jugo

Jasna Pavlović, 6. razred

gradska tržnica	city green market
osunčan narcis vene	sun-kissed narcissus
stručak na akciji	withers on sale

OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica / tutor: Ivana Smolčić Padjen

Natječaj za hajgu za učenike nižih razreda osnovnih škola – tema buča

Contest for Haiga for Grammar school pupils, grade 1 – 4, theme the Gourd

Sudila / Judged by dr. Art. Mirjana Drempetić Hanžić.

PRVA NAGRADA

Lucas Gnijatović, 1.a razred / 1st grade

mala bundeva
latice je pokrile
došao čovjek

a tiny pumpkin
petals covering it
a man came

OŠ „Eugen Kumičić“,
Rijeka, mentorica / tutor:
Lučana Manzoni

Lijepa sličica, kompozicija boja i oblika i popratni haiku izvanredni.

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE

Lana Murica, 1.a razred / 1st grade

stigla je jesen
bundeva narančasta
juhica fina

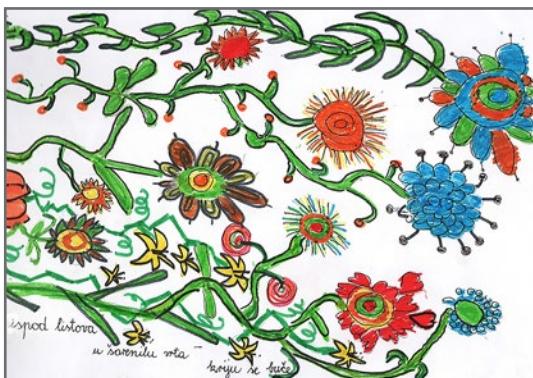
autumn arrived
pumpkin all orange
a tasty soup

OŠ „Eugen Kumičić“,
Rijeka, mentorica / tutor:
Lučana Manzoni

Predimenzionirano naslikan motiv bundeve daje joj značaj koliko je fina i slasna u jesen kad dozori.

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE

Mateo Miraka, 1. razred / 1st grade

ispod listova
u šareniliu vrta
kriju se bundeve
pumpkins hide
under the leaves
in a colorful garden

OŠ Vežica, Rijeka,
mentorica / tutor:
Miljenka Rumora

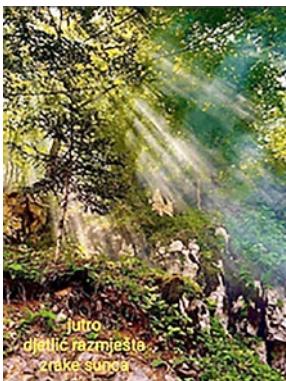
Igra i šarenilo cvijeća i lišća daje živopisan ritam, a bundeva je u cvatu.

Natječaj za foto-hajgu za učenike viših razreda osnovnih škola, tema slobodna

Contest for Haiga for grammar school pupils,
grade 5-8, theme free choice

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE

Marie Brajković, 7.r. / 7th grade

jutro
djelitič razmješta
zrake sunca

morning
a woodpecker deploys
the sunbeams

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor:
Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Prizor mlječnih ravnih zraka jutarnjeg sunca u zelenoj stoljetnoj šumi usklađena je s djetlićevim kretnjama dok kucka po stablu. Njegovo ritmično kretanje na suncu prekida zrake ili kako autorica lijepo izriče; razmješta ih u jutarnjem prizoru.

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE

Teo Dipić, 7.r. / 7th grade

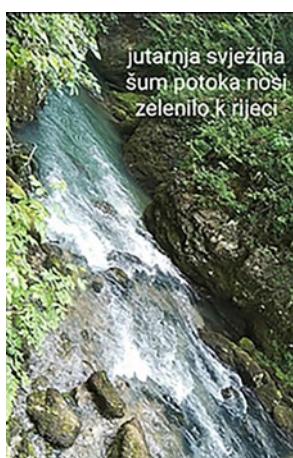
samostanski vrt
s obje strane zida
iznenađenje
monastery garden
on both sides of the wall
a surprise

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica /
tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Prizor pauna, raskošne rajske ptice u samostanskom vrtu iza zidina, iznenadi i očara promatrača svojom ljepotom i alegorijom Raja.

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE

Nina Maras, 7.r. / 7th grade

jutarnja svježina
šum potoka nosi
zelenilo k rijeci
a calm morning
humming brook carrying
greens to the river

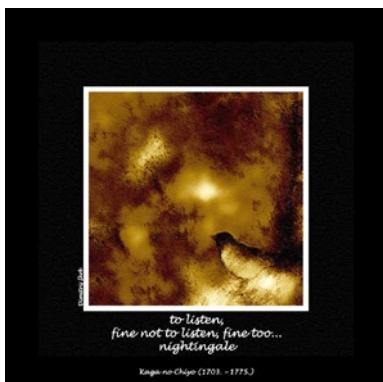
OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor:
Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Tekst i slika govore isto: samo svježina vode, zelenilo i šum potoka u igri riječima i igri kadriranja.

Komentari / Comments by dr. Art Mirjana Drempetić Hanžić

IZLOŽBA HAJGI / HAIGA GALLERY

Dimitrij Škrk: Stari japanski majstori

to listen,
fine not to listen, fine too ...
nightingale

slušati,
u redu je ne slušati, posve u redu ...
slavuj

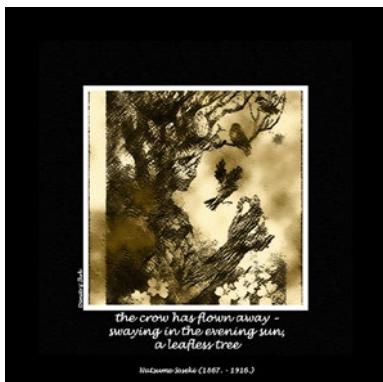
Kaga no Chiyo

coolness –
the sound of the bell
as it leaves the bell

svježina –
zvuk zvona dok napušta
zvono

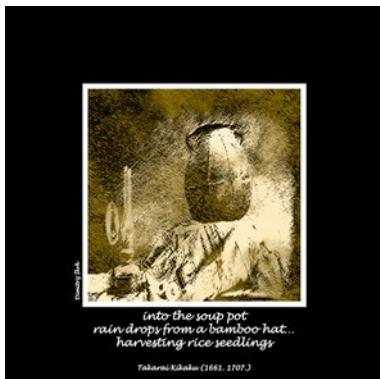
Yosa Buson

the crow has flown away –
swaying in the evening sun,
a leafless tree

uzletjela vrana –
zaljuljano u sutoru
stablo bez lišća

Natsume Soseki

into the soup pot
raindrops from a bamboo hat ...
harvesting rice seedlings

u jušnu zdjelu
kišne kapi s bambusova šešira...
branje mladica riže

Takarai Kikadu

it can't be helped
my old robe
is rotting away

ne može se pomoći
mom starom ogrtaču
što trune

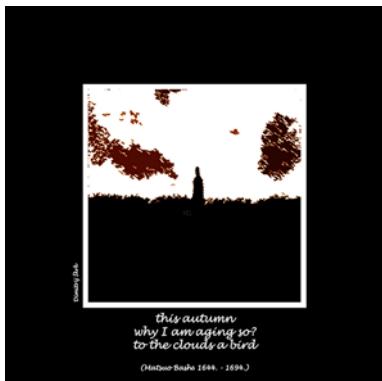
Taneda Santoka

in my hut this spring,
there is nothing -
there is everything!

u mojoj kolibi ovog proljeća,
ničega nema -
sve je u njoj!

Yamaguchi Sodo

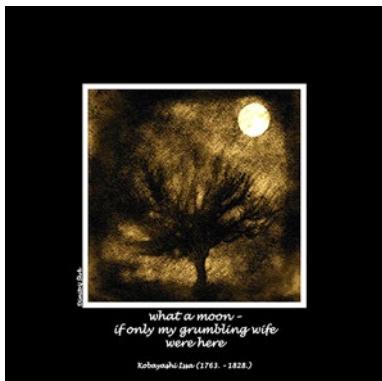
this autumn
why I am aging so?
to the clouds a bird

(Hon'ami Kōetsu 1644. - 1694.)

this autumn
why am I aging so?
to the clouds a bird

ove jeseni
zašto tako starim?
ptica k oblacima

Matsuo Bashō

what a moon –
if only my grumbling wife
were here

Kobayashi Issa (1763. - 1828.)

what a moon –
if only my grumbling wife
were here

oh, taj mjesec!
da je bar uza me
moja gundava žena

Kobayashi Issa

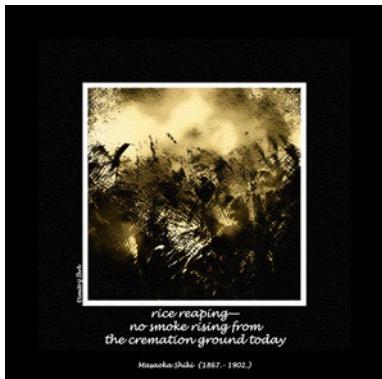
well now,
if I am to be alone
I'll take the moon as a friend

Yosa Buson (1716.-1784.)

well now
if I'm to be alone
I'll take moon as a friend

sada dakle
ako moram biti sam
biram mjesec za prijatelja

Yosa Buson

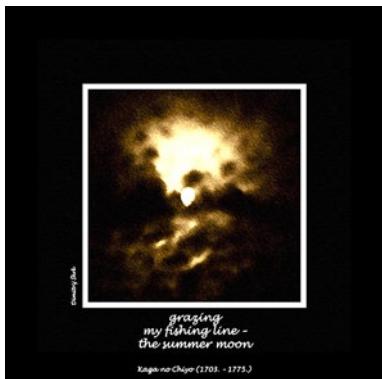
rice reaping –
no smoke rising from
the cremation ground today

Masaoka Shiki (1867.- 1902.)

rice reaping –
no smoke rising from
the cremation ground today

berba riže –
danas se ne diže dim
s mesta za kremarinje

Masaoka Shiki

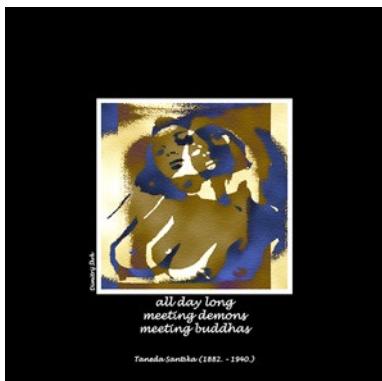
grazing
my fishing line -
the summer moon

Kaga no Chijo (1703. - 1775.)

all day long
meeting demons
meeting buddhas

čitav dan
susrećem demone
susrećem bude

Taneda Santoka

all day long
meeting demons
meeting buddhas

Taneda Santoka (1882. - 1940.)

all day long
meeting demons
meeting buddhas

čitav dan
susrećem demone
susrećem bude

Taneda Santoka

S japanskog na engleski preveo / English translations by David G. Lanoue

NAŠI GOSTI IZ INOZEMSTVA/ OUR GUESTS FROM ABROAD

Chen-ou Liu, Canada/Kanada

deep, deep breath ...
sunlight on cherry petals
on my face

dubok, dubok udah...
sunce na latima trešnje
na mom licu

faded photo
three smiles, one smirk
... and one missing

izbledjela fotografija
tri osmijeha, jedan zlobni
... i jedan nedostaje

fetal heartbeat ...
an air of high school
still clings to her

bebini otkucaji srca...
još je s njom okruženje
srednje škole

high school reunion
one smiling face
among the strangers

godиšnjica mature
jedno nasmiješeno lice
među strancima

this talk
about a housing bubble ...
popcorn popping

taj razgovor
o cijenama nekretnina...
pujanje kokica

bite after bite
of a tofu chicken
twist to the monk's mouth

griz za grizom
grimase na licu redovnika
tofu piletina

sleepless again
the glow
of a cigarette

opet nesanica
sjaj
cigarette

tanka

night shift over
on the long way home
I take for friend
a sliver of moon
in the midnight sky

nakon noćne smjene
na dugom putu doma
prijatelju nosim
tračak mjeseca
na ponoćnom nebu

this trail winds
through a maze of crevices
the distance
between me and shadows
becomes shorter and darker

her towels
still on the bathroom rack
yet I forget
the warm smell of her breasts
cupped in my hands

repni vjetrovi
kroz pukotine labirinta
daljina
između mene i sjena
postaje kraća i tamnija

njeni ručnici
još uvijek na stalku
ipak zaboravljam
topao miris njenih grudi
obgrijenih mojim rukama

Chen-ou Liu lives in Ajax, Ontario, Canada. He is the author of five books, including *Following the Moon to the Maple Land* (First Prize, 2011 Haiku Pix Chapbook Contest) and *A Life in Transition and Translation* (Honorable Mention, 2014 Turtle Light Press Biennial Haiku Chapbook Competition). His tanka and haiku have been honored with many awards.

Chen-ou Liu živi u Ajaxu, Ontario, Kanada. Objavio je pet vlastitih djela, uključujući *Slijedeći mjesec u zemlju javora*. Ova zbirka nagrađena je prvom nagradom na natječaju Haiku Pix Chapbook godine 2011. Također za svoju knjigu *Život u tranziciji i prijevodu*, pohvaljen je na natječaju Turtle Light Press Biennial Haiku Chapbook 2014. godine. Njegovi haikui i tanke mnogostruko su nagrađivani na natječajima širom svijeta.

jutarna izgužvanost
na licu tragovi
od posteljine

crumpled morning
traces of bedding
on my face

Grozdana Drašković

Vasile Moldovan, Romania / Rumunjska

Haiku niz: Haiku anticovid

Song of sorrow –
the death plays in the bone
still unborn

With masks and gloves
we look at each other
like two strangers

Connected to the device
his life coming back
droplet by droplet

Artificial lung –
every breath of air is worth
its weight in gold

In the mirror –
aged overnight I barely
recognize myself

In pandemic
on Valentine's Day
only on line kisses

Haiku sequence: antikovid haiku

Tužaljka –
smrt svira u kostima
nerođenog djeteta

S maskama i rukavicama
promatramo se
kao dva neznanca

Povezan na uređaj
život mu se vraća
na kapaljku

Umjetna pluća –
svaki dah vrijedan je
svoje težine u zlatu

U ogledalu –
ostarjevši prekonoc
jedva se prepoznah

Pandemija
u vrijeme Valentinova
samo digitalni poljupci

First Publication, magazine HAIKU 64, 2020

BRÂNCUȘI

Supported by the ground
the Endless Column¹
rises to the sky

Deaf of veneration
we sit at the Table of Silence...²
the stones are speaking

KIPAR BRÂNCUȘI

Poduprt tlom
Beskrajni stup
podiže se nebu

Duboko poštovanje
sjedimo za stolom tišine
kamenje zbori

The Gate of the Kiss –
the embraced statues
seen so vivid

Ulazna vrata poljupca –
zagrljene skulpture
tako živopisne

First Publication/Prvi puta objavljen u časopisu HAIKU magazine, 65, 2021

¹The Endless Column symbolizes the concept of infinity and the infinite sacrifice of the Romanian soldiers./ Beskrajni stup predstavlja oblik vječnosti i bezmjernu žrtvu rimskih vojnika.

² The *Table of Silence* is one of three sculptures which make up Constantin Brancusi's monument ensemble in the central park at Targu Jiu in *Romania*./ Stol tišine jedna je od tri skulpture Constantina Brancusija u središnjem parku Targu Jiu u Rumunjskoj.

³The *Gate of the Kiss* was created as an arch of triumph and is placed between the other two sculptures, built together within this ensemble./ Kapija poljupca kreirana je kao slavoluk pobjede i smješten je između ostale dvije skulpture ove trilogije.

Vasile Moldovan (born June 20, 1949, Ţopteri, Bistrița-Năsăud, Romania, journalist and poet. As cofounder (1991), president (2001–2009), and vice president (2009–) of the Romanian Society of Haiku (RSH), Moldovan represented the society at national and international meetings in Bucharest and Constanța (1994–2019), Sofia (2005), Frankfurt am Main (2005), Tokyo (2007), Pécs (2010), and Gent (2010). He published ten books, including four haiku collections, and translated eight haiku booklets from Romanian into English and from English into Romanian. Coauthor of the Haikupedia article "Haiku in Romania." Resides in Bucharest.

Vasile Moldovan rođen je 20. 6. 1949. u Ţopteri, Bistrița-Năsăud, Rumunjska. Novinar i pjesnik. Suosnivač (1991.) i predsjednik (2001.-2009.), potpredsjenik (2009. -) Rumunjskog haiku društva (The Romanian Society of Haiku, RSH), Moldovan je predstavljao ovo društvo na rumunjskim i međunarodnim susretima haiku-pjesnika u Bukureštu i Konstanti 1994.-2019.), Sofiji (2005.), Frankfurtu na Majni (2005.), Tokiju (2007.), Pečuhu (2010.) i Gentu (2010.) Objavio je deset autorskih djela uključujući četiri haiku-zbirke. Preveo je osam haiku zbirki s rumunjskog na engleski i s engleskog na rumunjski. Suator članka „Haiku u Rumunjskoj“ na Haikupediji. Vasile Moldovan živi u Bukureštu.

<https://haikupedia.org/article-haikupedia/vasile-moldovan/>

Keith Simmonds, Rodez, France / Francuska

Two old lovers
under the full moon
harvesting the stars

Stari ljubavnici
pod punim mjesecom
ubiru zvijezde

(Honourable Mention Certificate, 3rd Star Haiku Contest, August 2022)

Lockdown...
dad changes his will
for the fifth time

Izolacija...
otac mijenja oporuku
peti put

(Mainichi- "Haiku in English: Best of 2022 ")

Bombs falling...
a girl looks for her doll
among the ruins

Bombe padaju...
djevojčica traži lutku
među ruševinama

(5th Basho-an International English haiku Competition Award for 2022)

Visiting hours...
mum keeps looking for
her forget-me-nots

Vrijeme posjeta...
majka u potrazi za
potočnicama

(21st Kusamakura Haiku Competition, 2nd Prize 2016)

Children at the beach
pouring pails of sunshine
back into the sea

Djeca na plaži
proljevaju kantice sunca
natrag u more

(4th Yamadera Basho Memorial Museum English Haiku
Contest, Distinguished Work prize 2012)

Apple harvest ...
the widow fills her basket
with ruddy sunshine

Berba jabuka...
udovica puni košaru
rumenim suncem

(6th Yamadera Basho Memorial Museum English Haiku
Contest, Distinguished Work prize 2014)

In a huge conch shell
a sailor's widow brings home
the sound of the waves

U velikoj školjci
supruga mornara donosi
zvuk mora u svoj dom

(7th Yamadera Basho Memorial Museum English Haiku Contest, Grand Prize 2015)

Forced confinement ...
young couples get to know
one another

Air raid shelter ...
fatherless boys playing
with their toy soldiers

Long sleepless nights ...
the howling of the sirens
spreading terror

Prisilno izolirani...
mladi parovi se
upoznavaju

Zračna uzbuna...
u skloništu dječak bez oca igra se
s vojnicima igračkama

Duge besane noći...
zavijanje sirena
širi teror

Keith A. Simmonds was born in Barbados, migrated to Trinidad & Tobago where he worked, and studied at the University of the West Indies, St Augustine, Trinidad, then won a French scholarship to France where he earned his Doctorate in French literature. He is the author of several French texts for Secondary schools in the English-speaking Caribbean and has won many awards for poetry and other writings. He writes mainly in French and English, and occasionally in Spanish and Italian. He acquired a passion for haiku in 2004 and some of his haiku have appeared in various journals, magazines and reviews: Ambrosia Journal of Fine Haiku, Association pour la Promotion du Haïku, La Revue du Haïku, Concise Delight Magazine, Free Expression Magazine, Gean Tree Press, Mainichi Daily Haiku, Annual Mainichi Haiku Contest (2014); Simply Haiku, Taj Mahal Review, Tanka Splendour Award, The Poetry Sanctuary, Time Haiku, World Haiku Review; first prize winner 23ème Concours de haïku – Sénégal (2008/2009); prize winner Genkissu! Spirits up! (2009); prize winner Ito-En Oi Ocha New Haiku Contest (2009).

Keith A. Simmonds rođen je na Barbadosu, migrirao je u Trinidad & Tobago gdje je radio i studirao. (University of the West Indies, St Augustine, Trinidad). Dobivši stipendiju u Francuskoj, doktorirao je francusku književnost. Autor je niza tekstova na francuskom jeziku, za srednje škole na engleskom jeziku na Karibima. Pjesme su mu mnogostruko nagradjivane kao i drugi izričaji. Najčešće piše na francuskom i engleskom jeziku, povremeno na španjolskom i talijanskom. Strast za haikuom razvio je 2004., a mnogi njegovi haikui objavljeni su u raznim časopisima, zbornicima i osvrtima, poput Ambrosia Journal of Fine Haiku, Association pour la Promotion du Haïku, La Revue du Haïku, Concise Delight Magazine, Free Expression

Magazine, Gean Tree Press, Mainichi Daily Haiku, Annual Mainichi Haiku Contest (2014); Simply Haiku, Taj Mahal Review, Tanka Splendour Award, The Poetry Sanctuary, Time Haiku, World Haiku Review; first prize winner 23ème Concours de haïku – Sénégal (2008/2009). Godine 2009. Pobjijedio je na natječaju za haiku Genkissu! Spirits up! U Japanu nagrađen je na Ito-En Oi Ocha New Haiku Contest, Japan 2009.

Samo Kreutz, Ljubljana, Slovenia / Slovenija

Megla ob blokih. Sredi oken plimuje morje praznine.	Blokovi magle. Posred okana plima praznine.	Fog by the blocks. The high tide of emptiness in the windows.
Skladiščna hala. Med vrečami cementa se lesketa zor.	Skladišna hala. između vreća cementa svjetlucanje zore.	Storage hall. Among the bags of cement the dawn shimmers.
Ostanki cerkve. Ob njej žebra molitev mrzloten vetrič.	Ruševine crkve. Posvuda molitve prohладног лахора.	Church ruins. The chilly breeze prays all around.
Požeta trava. Raztreseno cvetje bilk priboljšek vrabcem.	Pokošena trava. Rasuto cvijeće trava poslastica za vrapce.	Mown grass. Scattered flowers of herbs the treat for sparrows.
Mogočno drevo. V lovnu na lastno senco zaplezani mucek.	Močno stablo. U lovnu na svoju sjenu zaustavljeni mače.	Mighty tree. Chasing its own shadow a stuck up kitten.

Samo Kreutz (1975 –) lives in Ljubljana, Slovenia. Besides haiku (which he has been writing since 2011), he writes novels, short stories, and poetry. Up till now he has published ten books in Slovene (three of them were haiku books) and four in English (they are haiku collections; the last two are titled *No Bigger Than a Crumb* and *Forgotten for a Moment*, printed by Cyberwit.net from India). His recent work has appeared in a number of international websites and journals. He was also listed among European Top 100 Haiku Authors in the years 2021- 2022.

Samo Kreutz (1975 -) živi u Ljubljani, Slovenija. Osim haikua (koje stvara od 2011.), piše romane, kratke priče i poeziju. Do sada je objavio deset knjiga na slovenskom (od kojih su tri bile haiku knjige) i četiri na engleskom (radi se o zbirkama haikua, posljednje dvije su *No Bigger Than a Crumb* i *Forgotten for a Moment*; a izdao ih je Cyberwit.net iz Indije). Njegov rad prezentiran je u nizu inozemnih časopisa. 2021. i 2022. uvršten je među sto najkreativnijih haiku-autora u Evropi.

Carol Reynolds, Australia / Australija

faithful servant
the stories
he cannot tell

odani sluga
priče
koje ne može ispričati

heatwave
sheep overflow
the shade

toplinski val
ovce se prelijevaju
preko sjene

(FreeXpression - May 2013)

canola fields
the inner glow
of a country drive

polja uljane repice
unutarnji sjaj
vožnje selom

(Kokako #34 - 2021)

along the creek line
river red gums
white with cockatoos

uz rub potoka
stabla crvenog eukaliptusa
s bijelim kakaduima

(Echidna Tracks - Issue 7 - 2021)

Sakura
you migrated
into my world

sakura
uselila si
u moj svijet

(AHS-Spring Equinox Haiga Kukai 2021)

broken limb
the decaying heartwood
of a red gum

slomljen ud
raspadajuće srce
crvenog eukaliptusa

(Windfall #10 - 2021)

black and disfigured
the survivors start to heal
bushfire aftermath

crni i unakaženi
preživjeli se obnavljaju
nakon šumskog požara

(13th Yamadera Basho Memorial Museum English Haiku Contest)

a butcherbird
pretending not to be
a butcherbird

australska mesarica
praveći se da nije
australska mesarica*

(Autumn Moon Haiku Journal - Spring/Summer 2022)

*crno-bijela ptica pjevica u rodu sa svrakama (*Cracticus nigrogularis*)

outback tour
I step into
a Dreamtime story

turneja po zabiti
ulazim u
Mitsku priču*

(THF 19/10/22)

* Aboridžinska mitska priča

aussie sun
the garden gnome's
fading complexion

australsko sunce
sve bliјedi ten
vrtnog patuljka

(Creatrix - November 2022)

rainbow lorikeets
enjoy a drop of red
Corymbia ficifolia

dugine lorikee
uživaju kapi crvenog
eukaliptusa

(THF 8/2/23)

Haibun: LONG STORY SHORT

What does a child's soccer team, a love of writing and Covid have in common? The answer: two ladies, so different, yet the best of friends. Back in the 1990's our sons played soccer together for the local soccer club. When they stopped playing soccer we lost our connection. Fast forward 20 years and we met again at a writing group. This led to a shared passion for haiku poetry. At the same time we were both experiencing a tumultuous period in our lives. Eventually we found ourselves living alone just 10 minutes from each other. The Covid Buddy System came as a blessing.

marriage breakup
the parting sorrow
not so sweet

Our friendship has grown despite our many differences. She is an Irish Catholic, I am an Australian Protestant. She talks Irish, I talk English. She votes Labor, I vote Liberal. She drinks tea, I drink coffee. She hates chops, I love chops. She likes theatre, I like musicals. She says potata, I say potato but we haven't called the whole thing off! We have as much in common as we don't. She likes nature, I like nature. She likes walking, I like walking – just not as far. She likes reading, I like reading – just not as much. Hang on, why don't I just use we? We enjoy new places and new faces. We are young at heart and kindred spirits in our approach to life and intend to enjoy every minute of it.

walk at dusk
the banter
between currawongs

Haibun: Duga priča ukratko

Što je zajedničko dječjem nogometnom timu, ljubavi za pisanje i koronavirusu? Odgovor: dvije veoma različite dame a najbolje prijateljice. Davne 1990. naši su sinovi igrali nogomet za mjesni klub. Kada su dječaci prestali igrati nogomet, više nismo bile u kontaktu. Nakon dvadeset godina ponovno smo se srele na radionici za pisanje. Ovo je dovelo do zajedničke strasti za haiku poeziju. U to vrijeme obje smo prolazile kroz burno životno razdoblje. S vremenom, živjeli smo same i tek deset minuta hoda udaljene jedna od druge. U vrijeme pandemije koronavirusom, Covid Buddy System bio je blagoslov.

rastava braka
razlaz nimalo
sladak

Naše prijateljstvo raslo je unatoč našim razlikama. Ona je irska katolkinja, ja sam australska protestantica. Ona govori irski, ja engleski. Ona glasuje za radničku stranku, ja za liberalne. Ona piće čaj a ja kavu. Ona mrzi kotlete, ja ih obožavam. Ona voli kazalište, a ja mjuzizkle. Ona kaže krumpiru potata, a ja potato. No, nismo se razišle. Zajedničkog imamo onoliko koliko i nemamo. Ona voli prirodu, kao i ja. Ona voli šetnje, no moje su ipak kraće. Ona voli čitati, volim i ja no čitam manje. Pitam se, zašto ne koristim zamjenicu mi? Mi volimo nova mjesta i nova lica. Mlade smo u srcu i srodne duše po pitanju pristupa životu, namjeravamo uživati u svakom trenutku.

šetnja u predvečerje
šegačenje među
australskim svrakama

Carol Reynolds is an Australian poet who was introduced to haiku in 2011 and has been learning and writing haiku ever since. She established The Illawong Haiku Group in 2017. Her appreciation of the natural world combined with a love of language is the perfect fit for haiku writing.

Carol Reynolds je australiska pjesnikinja, s haiku se upoznala 2011. godine i otada piše i uči o ovoj vrsti poezije. Godine 2017. osnovala je The Illawong Haiku Group. Njena zahvalnost i poštivanje prirode u kombinaciji s ljubavlju za jezik idealna su podloga za pisanje haikua.

*Covid Buddy System – odnosi se na osobu s kojom se u vrijeme pandemije koronavirusom moglo podijeliti psihološke i socijalne aspekte pandemije

Margaret Mahony, Australia

alone
in morning light
I think of you

sama
u jutarnjem svjetlu
razmišljam o tebi

winter chill
the homeless man and his dog
share a blanket

hladnoća zime
beskućnik i njegov pas
dijele deku

(Windfall 9, 2021)

pre dusk
in a silhouette of trees
birdsong

pred zalazak
u silueti stabla
pjesma ptice

(Prospect 5, 2015)

next door
another highrise
neighbours I will never know

u susjedstvu
još jedna visokogradnja
susјedi koje neću upznati

(Echidna Tracks 2018)

faces
in the clouds
missing you

lica
u oblacima
nedostaješ mi

(Echidna Tracks 2020)

still water
a jellyfish
kisses the surface

mirna voda
meduza ljubi
površinu vode

(FreeXpresSion 2016)

breakfast
on the veranda
a resting butterfly

doručak
na verandi
odmara leptir

(FreeXpresSion 2012)

Moonlight
in the park
I hear my children's voices

mjesečina
u parku
čujem glasove svoje djece

(FreeXpresSion 2016)

alone now
stray leaves
in the courtyard

sada sama
zalutalo lišće
u dvorištu

(FreeXpresSion 2016)

afternoon nap
the baby's breath
on my cheek

siesta
dah bebe
na mom obrazu

(FreeXpresSion 2008)

Haibun: FACES FROM THE PAST

I recently went to see the movie 'Elvis'. It was such a buzz, the music from my youth. Sad, he didn't live a long life. A handsome young lookalike star portrayed him; in fact, I think he may have been even better looking but I can't take anything away from the legend.

In those days we all had long hair and smiled through pink frosted lipstick, flower children. How is it when we were all young, we want to beat to the same drum.

I remember my grandparents faces and think they were so old. Now I'm a grandparent nine times over, I say to myself 'where is the girl in the mirror'.

My own parents, their faces fresh in my mind.

sunshine and shadows
in the garden
I remember her smile

Three years ago, I met up with my childhood friend 12,000 miles away, she had a photo of us, young teenagers sitting on a sea wall. We sat on the same wall all these years later and it was like we'd never been apart, frozen in time.

Faces from the past remain deep in my heart.

the sky
makes faces
advancing storm

Haibun: LICA IZ PROŠLOSTI

Nedavno sam pogledala film „Elvis“. Film o kojem se priča, glazba iz moje mladosti. Otužno je što Elvis nije imao dug život. U filmu, portretira ga mladi glumac koji donekle sliči Elvisu; štoviše, čak izgleda i bolje, no ne mogu umanjiti uspomenu na legendu.

Tada, sve smo imale dugu kosu i smiješile se kroz sjaj ružičastog ruža, djeca cvijeća. Tako je to kada smo mladi, želimo se ponašati i izgledati jednak.

Sjećam se lica svoga djeda i bake, mislim kako su bili jako stari. Sada sam ja baka, imam devetoro unučadi i pitam se „gdje je ona djevojka iz ogledala?“
Moji roditelji, njihova lica su posve svježa u mom sjećanju.

sunce i sjene
u vrtu
sjećam se njena osmijeha

Prije tri godine, susrela sam prijateljicu iz djetinjstva i to 12 tisuća milja daleko. Imala je našu fotografiju, tinejdžerice, sjedimo na lukobranu. Sjedile smo na istom zidu nakon toliko godina i činilo se da se nikada nismo rastale, zamrznute u vremenu.

Lica iz prošlosti ostaju duboko u mom srcu.

nebo
namrštenih lica
bliži se oluja

Margaret Mahony emigrated to Australia from Ireland in her early twenties and has spent the most part of her life there. She started writing when her children were older and she had time to follow her own interests. She was introduced to haiku 20 years ago and fell in love with it.

She's been published in overseas and Australian journals and last year she self-published her own book of haiku titled *Saol* which means 'life' in Irish.

Margaret Mahony doselila je u Australiju iz Irske kao dvadesetogodišnjakinja, gdje je provela većinu života. Pisati je počela kada su djeca odrasla i imala je dovoljno vremena za svoje interese. Haiku je upoznala prije 20 godina i zaljubila se u ovu vrstu poezije a objavljuje u australskim časopisima i prekomorskim izdanjima. Godine 2022. objavila je svoju zbirku haikua naslova *Saol*, što na irskom znači život.

Monica Kakkar, India

listen! the wind sings
in the language of flowers—
fragrant with freedom

June 21, 2023, *TheHumanist.com*, Fourth haiku:

https://thehumanist.com/arts_entertainment/poetry/celebrate-world-humanist-day-withour-haiku-contest-winners

skies of every hue
shared planetarium view—
underneath it all

In June, 2023, she was the only winner with two winning haiku, in a group of nine winners of the fourth annual Haiku Contest by TheHumanist.com, to celebrate World Humanist Day on June 21, 2023.

June 21, 2023, *TheHumanist.com*, fifth haiku:

https://thehumanist.com/arts_entertainment/poetry/celebrate-world-humanist-day-withour-haiku-contest-winners

sanguine solstice sky
silent reflections entwine
freedom summer chimes

In May, 2023, one of fifteen winners in the 2023 Summer in Oxford Haiku Call for Art, for display in a business window, organized by The Public Arts Commission of Oxford, Ohio, USA.

*This winning haiku has been printed on window clings, and placed in the front window of an Oxford, Ohio business location, from mid-June to early August, 2023. The Public Arts Commission of Oxford has published it in a booklet, *Oxford is My Living Tree, Haiku in Bloom, Summer 2023*. These printed booklets are available from mid-June to mid-August, 2023, in the City Building, Enjoy Oxford visitor center, the Lane Library, local coffee shops, and community centers for the public to take.*

On June 15, 2023, window cling, and Oxford is My Living Tree: Haiku in Bloom, Summer 2023, The Public Arts Commission of Oxford, Ohio, USA.

Ninth haiku on the following page, and first haiku on top-right of the seventh page of booklet, available for download:

https://www.cityofoxford.org/government/boards_commissions/summer_haiku_contest.php

planet of plenty
pollen nectar reverie
f wishes had wings . . .

In April 2023, won first place at the O-Haiku for Peace, Earth Day 2023 contest, organized by the City of Ojai, Ojai's Art in Public Places, in Ojai, California, USA. All of my five haiku were published on YouTube by the organizers. On April 22, 2023, YouTube: <https://youtube.com/watch?v=W9sK1c0e2mI&feature=share>

clouds play tag all day—
louder and green with envy
stuck-in-the-mud frogs

*On June 16, 2023, Asahi Shimbun's Asahi Haikuist Network:
<https://www.asahi.com/sp/ajw/articles/14931763>*

sounds of solitude—
unearth a baker's dozen
rainbow easter eggs

On May 15, 2023, *Scarlet Dragonfly Journal, Issue 14 – May 2023:*
<https://scarletdragonflyjournal.wordpress.com/2023/05/>

dayspring to nightfall
laughter swells amidst flowers
new swings in the park

On May 05, 2023, *Asahi Shimbun's Asahi Haikuist Network:*
<https://www.asahi.com/sp/ajw/articles/14898632>

blushing pink blossoms
in ikebana alcove
to meet and to part . . .

On May 02, 2023, *Cold Moon Journal:*
<https://coldmoonjournal.blogspot.com/2023/05/by-monica-kakkar.html?m=1>

dandelion orb
florescence in the ether—
vernal equinox

On April 05, 2023, *Scarlet Dragonfly Journal, Issue 13 – April 2023:*
<https://scarletdragonflyjournal.wordpress.com/2023/04/>

Ms Monica Kakkar values her freedom, peace, silence, and solitude. Her glass is full, her mind is open, her spirit is oneness, and her heart is overflowing with gratitude. She explores, expresses, connects, and celebrates through haiku, senryū, sciku, and short poetry. Her haiku have won awards, reached the final shortlist, and have been published in journals, booklets, library binders, cedar pole, garden, open house, and window clings. She looks forward to sharing her poetry with kukai, contests, festivals, anthologies, journals, and literary magazines.

<https://www.linkedin.com/in/monicakakkar>

Monica Kakkar cijeni slobodu, mir, tišinu i osamu. Njena je čaša ispunjena, um otvoren, jedinstvena duha i srca prepuna zahvalnosti. Ona istražuje, izražava se, povezuje i slavi kroz kratke pjesničke izričaje. Njeni haikui nagradivani su i objavljeni u časopisima i nizu zbornika i brošura. Svojim radovima sudjeluje na natječajima za poeziju, recitalima i festivalima.

promjena vremena
na mjestu prijeloma
potmula bol

weather changes
on the place of fracture
a strong pain

Grozdana Drašković

From Brazilian Haiku Anthology / Iz brazilske antologije
Pripremila / Prepared by Vanice Zimeran

Carlos Martins, São Paulo

Silence becomes
a passenger in the car —
Autumn on the road.

I tišina je
putnik u automobilu –
jesen na putu.

Carlos Martins, Brazilian, lawyer and professional of marketing. He has been a haiku practitioner since the 2000s. He participated in the anthology "Haicai do Brasil", by Adriana Calcanhoto and several others from haiku groups, as well as publishing his haiku book, "Vida Simples Assim" ("Simple Life Like That"), in 2022. Manages the haiku page on Facebook "O Zen do Haicai".

Carlos Martins je pravnik, profesionalno se bavi marketingom. Haiku piše od 2000. godine. Sudjelovao je u stvaranju antologije "Haicai do

Brasil" urednika Adriana Calcanhotoa uz nekoliko autora iz raznih haiku-grupa. Godine 2022. objavio je haiku-zbirku "Vida Simples Assim" / Simple Life Like That / Tek jednostavan život. Uređuje haiku kolumnu na Facebookuu "O Zen do Haicai".

<https://www.facebook.com/groups/ozendohaicai/>

Maurício de Oliveira, São Paulo, Brazil

autumn fades –
in the rocking chair
grandma's knitting

jesen bijledi –
baka plete u svom
stolcu za ljuhanje

Maurício de Oliveira, from Brazil, São Paulo, a member of COMBLA – Confederação de Letras e Artes, organizer of poetic anthologies, with more than 2,100 written texts, participates in the site: www.recantodasletras.com.br – where his works can be viewed, being a composer of traditional haiku, having Vanice Zimerman as his teacher.

Maurício de Oliveira član haiku grupe COMBLA, uređio je niz pjesničkih antologija i objavio više od 2100 tekstova. Sudjeluje u stvaranju stranica www.recantodasletras.com.br, gde se može vidjeti njegov rad. Kreira tradicionalan haiku pod vodstvom Vanice Zimerman.

João Ribeiro, Rio de Janeiro, Brazil

spring rain – proljetna kiša –
the ladybugs hide bube mare se kriju
under the leaves ... pod lišćem

João Ribeiro, born in Brazil, Rio de Janeiro. Writer and Plastic Artist, illustrator, Nature lover and self-knowledge are some of the themes of his poetry. He currently lives in Minas Gerais. Participated in some anthologies: CONEXÃO III, IV and VI (Poet Fair) Curitiba – PR.

João Ribeiro rođen je u Brazilu, stvara u Rio de Janeiru. Književnik, skulptor i ilustrator. Priroda, ljubav i samospoznaja neke su od tema njegove

poezije. Trenutno živi u Minas Gerais. Sudjelovao je u stvaranju nekoliko antologija: CONEXÃO III, IV and VI (Poet Fair) Curitiba – PR.

Gustavo H. Chica, Colombia

brief butterflies
are flowers that fly –
autumn wind...

kratkog vijeka leptiri
cvjetovi su koji lete –
jesenji vjetar

Gustavo Alonso Henao Chica was born on December 19, 1957, in Jericho – Antioquia – Colombia. Paralympic trainer Es Licenciado en Educacion Especial by the Universidad de Antioquia; Specialist in Literature Production of Texts and Hypertexts by the Universidad Pontificia Bolivariana. Publications: *From The intimacy. Stories; Texts for Aphrodite Poems; In search of wonder. Theater. Crazy fragments. Tests. Historias en agua y terra. Reports. Stories to read at twilight. Accounts. Adolescent Colloquiums. Articles. Saudade Poetry Book*, released in August / 2021 by Gustavo Henao Chica and Vanice Zimerman.

Gustavo Alonso Henao Chica rođen je 19. 12. 1957. u Jerichou – Antioquia, Colombia. Trener paraolimpijskih natjecatelja pri sveučilištu u Antioquiae, predaje književnost na sveučilištu Pontificia Bolivariana. Objavio je slijedeće knjige: Priče *From The intimacy (O intimnosti)*. Pjesme *Texts for Aphrodite Poems (Pjesme za Afroditu)*; *In search of wonder. Theater. Crazy fragments. Tests. Historias en agua y terra. Reports. Stories to read at twilight. Accounts. Adolescent Colloquiums. Articles. Saudade Poetry Book...* Released in August, 2021 - Gustavo Henao Chica and Vanice Zimerman.

Reneu do Amaral Berni, Gioás – Brazil

on the river beach,
the ballet of butterflies –
collective nuptials...

na obali rijeke
balet leptira –
kolektivno vjenčanje

Reneu do Amaral Berni, Brazilian, Agricultural Engineer, 80 years old, composer and haiku enthusiast, awarded in some national competitions, contributor to the “Newspaper Nippon Já,” from São Paulo-SP-Brazil. (<https://nipponja.com.br/>)

Reneu do Amaral Berni brazilski je osamdesetgodišnji inženjer agronomije, haiku pjesnik, nagrađen na domaćim natječanjima za haiku, iz São Pauloa suradnik je "Newspaper Nippon Jáa. (<https://nipponja.com.br/>)

Vanice Zimerman, Brazil - Curitiba

in the evening –

in the swing of the spider web
summer breeze...

autumn breeze

to scatter the ashes –
free souls ...

slowly –

cloudy wind chimes
end of summer

in the puddle

shaky deconstruction –
autumn moon

in the morning –

the water drop floats
in the pumpkin blossom

in the photo

autumn butterfly –
cocoon memories

večer –

u ljuljački paukove mreže
ljetni lahor

jesenji vjetrić

kako bi raspršio pepeo –
slobodne duše

polako –

oblačne vjetrenjače
odnose ljeto

u lokvi

klimava dekonstrukcija
jesenjeg mjeseca

jutro –

kap vode pluta
cvijetom buće

na fotografiji

jesenji leptir –
sjećanje na čahuru

Vanice Zimerman, Brazilian born in Curitiba - PR. Graduated in Portuguese / English Literature, Writer and Visual Artist. With poems, chronicles and tales published in 110 books - Collections: "CONEXÃO" - Feira do Poeta - 2015 to 2022; The Lamp and the Stars; Book Poems & Images - Memory Institute; Book of Poetry Saudade...Vanice and Gustavo H. Chica (2021) Member of the IWA. Her haiku has been published in Croatian IRIS, joint collection of Samobor haiku meetings "Darko Plažanin" and "Kabocha", an anthology of haiku by The Haiku Association "Three Rivers", on the theme of the pumpkin, wherein she created the cover of the book as well.

Vanice Zimerman je književnica i likovna umjetnica rođena u Brazilu, diplomirala je portugalsku i englesku književnost. Pjesme, kronike, bajke, haiku i hajge objavljene su joj u 110 zajedničkih zbirki i zbornika u Brazilu i izvan njega: "CONEXÃO" - *Feira do Poeta*, 2015. - 2022; *The Lamp and the Stars*; Book Poems & Images - Memory Institute; *Book of Poetry Saudade...*Vanice and Gustavo H. Chica (2021) Članica je International Winnicott Association (IWA). Također objavljuje u IRISU, zbornicima Samoborskih haiku susreta „Darko Plažanin“, i „Kabochi“, antologiji haikua na temu buča, Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, 2016, a kreirala je i naslovnicu ove knjige.

HRVATSKI AUTORI / CROATIAN AUTHORS

Mirta Abramović, Đakovo

Gola zemlja.

Pod tmurnim oblacima
krešte vrane.

Bare land.

Under gloomy clouds
screeching crows.

Po zidu se

proteže sjena.

Žar se gasi.

A shadow

stretches over the wall –

dying embers.

Slavonsko jutro.

U magli sve brži
koraci.

Slavonian morning.

Faster and faster steps
in the fog.

Vesna Andrejić Mišković, Slavonski Brod

žuti leptir...

u udubljenju oblutka
novo pojilo

a yellow butterfly ...

in the pebble's dent
a watering place

nevrijeme –

cvijet oleander
visi na ogradi

the storm –

an oleander flower
hung on the fence

Rajka Andelić Maslovarić, Biograd na moru

Haiku niz: MED

Put meda
od livade do staklenke
na polici.

Haiku sequence: HONEY

The honey road ...
from the meadow to the jar
on the shelf.

Premješta se,
stambeni blok košnica
bliže kadulji.

Moving
a beehive apartment block
closer to the lavender field.

Vrca se med
vlasnice privremeno
deložirane.

Churning honey ...
The owners evicted
temporarily.

U duplji stabla
mala košnica – bumbara
zalijepio med.

In a tree hole
a little beehive – a bumblebee
glued with honey.

Natalija Bajer, Lukač

Dok majka leti –
pogledom je prate
ptiči iz gnijezda.

Mother at flight –
her nestlings keep following up
with a gaze.

Visoko je noć.
Krijesnica u travi
prkosí tami.

Deep night.
A firefly in the grass
outdares the dark.

Danica Bartulović, Podstrana

obilne kiše
bujaju i sjaje obline
buča u polju

heavy rains
pumpkins' swelling curls
shine in the field

uteklo ljeto
tikve polegnute poljem
još koji tjedan

end of summer
squashes remain in the field
another few weeks

miris jeseni
između biti i ne biti
godišnja doba

the scent of fall
between to be and not to be
the year's seasons

Jagoda Bešlić, Split

S bijele hridi
nemirni valovi
odnose bjelinu.

Restless waves
take away the whiteness
from a white cliff.

Samoća...
Kutija uspomena
razbacana po podu.

Lonelines ...
Memories from the chest
scattered over the floor.

Zlata Bogović, Varaždin

Ulicom žuri
žena, obavijena
grmljavinom.

A woman rushing
down the street
cloaked by the thunder.

Loveći ribu
ždralovi nisko lete.
Nemirno more.

Catching fish
the cranes in a low flight.
Restless sea.

Ispred teatra
proradila fontana
sjaje novčići.

A new fountain
opened by the theatre –
shining coins.

kajkavsko narječje / the Kajkavian dialect

Žalosno luče
vu krletki zapreta
ptica pjevica.

Žalosnim pogledom
iz krletke gleda
ptica pjevica.

The sad gaze
of a songbird
from a cage.

Vu staroj hiži
na tavanu kak negda
špek i kobase.

U staroj kući
na tavanu kao nekada
slanina i kobasice.

In an old hut
in the attic as in the past
bacon and sausages.

Stoletna hiža.
Stara znucana lesa
škriple celu noć.

Stoljetna kuća.
Stara trošna ljesa
škripi čitavu noć.

A centennial house –
old friable gate creaking
the whole night.

Nada Bošković, Samobor

kajkavsko narječje / the Kajkavian dialect

Kiša pada
Spot smokvinega lista
Čuči vrabec

Kiši
Ispod smokvina lista
Čuči vrabac

Heavy rain . . .
A sparrow squatting
Under fig leaf

Leptiru krila	Kroz kaplju rose	The sun coloured
Sunce je pofarbalo	Sunce obojilo	The butterfly's wings
Čez kaplu rose	Leptirova krila	Through a dewdrop
Vu potoku	U potoku	In the brook
Mesec se popikava	Mjesec se spotiče	The moon stumbles
Na kamejne	Po kamenju	Over the stones
Sunce čez meglu	Sunce kroz maglu	The sun melts
Vu rosi na travi	U rosnoj travi	The pearls
Topi bisere	Otapa biserje	In the dewy lawn
Strah me, kričim	Uplašena vrištim	I scream with fear
Oko mene kmica noč	Oko mene tama –	Around me the dark –
Grdo sem senjala	Ružan san	A nightmare

Josipa Braut, Viškovo

na sušilu	on the washing line
bura obukla	Bora put on
traperice	somebody's jeans
napuštena kuća	a deserted house
dvorište održavaju	the neighbour's goats
koze susjeda	mowing the yard
jaka bura	a strong Bora
stara maslina	an old olive tree
priča priču	telling its story
berba	grape harvest
u praznom gnijezdu	a bunch of grapes
grozd	in an empty nest

Domagoj Brkić, Split

kristalno čisto	crystal clear
poslije kišne noći	after the night rain
sunčano jutro	a sunny morning
treperi zrak	a flickering air
nad ispucalom zemljom	still rainless
ni kapi kiše	this cracked soil

čakavsko narječje / the Chakavian dialect

u dvoru blavor	blavor u dvorištu	snake lizard in the yard
u gostirni ugor	ugor u cisterni	conger eel in the cistern
plazin i ja	gmižem i ja	I'm creepy too

Silvija Butković, Đakovo

nevera na moru –	a storm at sea –
žene na rivi	on the shore women
mole u nadi	praying with hope
zimska noć –	winter night –
zameteni tragovi	the old lumberjack's track
starog drvosječe	covered in snow
strah od mraka –	fear of the dark –
u zjenici dječaka	dancing fireflies
ples krijesnica	in the boy's iris

Stjepan Crnić, Zagreb

Sedam pačića, svaki sa svojim tonom, trči za patkom.	Seven little ducks, each in its own keytone running after a duck.
--	---

Davor Ćevanić, Zagreb

Stara hiža,
trusi se zemlani zid –
na tle cure leta.
Stara kuća
osipava se zemljani zid –
godine cure na tlo.

An old house,
earthen wall sheds –
years fall onto the ground.

Mrzlo gledi,
vu nepođranu brajdu –
mrzlo srce.

Hladno promatra
neobranu odrinu –
bez osjećajno srce.

A cold stare
at unpicked trellis –
a cold heart.

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

Haiku niz: OBLACI

jutarnja kava
duga ispod oblaka
spaja misli

sjetva
na vrhu grablji
cumulus

putokaz
kišni oblaci opet
zaobilaze naš grad

Haiku sequence: THE CLOUDS

morning coffee
rainbow under the cloud
connects my thoughts

seedtime
on the top of a rake
a cloud

the signpost
the rainclouds bypass
our town again

oblak na Učki –
uzimam sa sobom
veći kišobran

cloud above Učka*–
I take a larger
umbrella

pogled kroz prozor
prijateljstvo s oblacima
se nastavlja...

a window vista
friendship with the clouds
goes on

*Učka – a mountain range in western Croatia

senjska čakavština / the Senj Chakavian speech:

gori Nehaj –
puten se kotrlja
crljeni oblak

gori Nehaj
putem se kotrlja
crveni oblak

Nehaj* on fire
a red cloud is rolling
down the street

vajik rađa
zamrhljano o kračun
trsje

uvijek rađa
zapleteno o zasun
grožđe

bearing its fruit
entwined around a shutter
the grape vine

*Nehaj – a fortress near the town of Senj

Milan Čorak, Vukovar

plava rijeka
gubi se u daljini,
obale stoje

a blue river
disappears in the distance,
the banks stay put

noćni ugodaj,
krijesnice u tami
točke svjetlosti

a night atmosphere,
the fireflies in the dark
are the dots of light

Ljiljana Dobra, Šibenik

ljetni oblak
s bijelom jedrilicom
plavo klizanje

summer cloud
with a white sailboat
a blue glissade

izvire voda
iz krvi nomada
cvjeta pustinja

water springs up
from the nomad's blood
blossoming desert

uzalud tražim
plavi kamen u pijesku –
tatino oko

in sand I search for
a blue stone in vain –
my father's eye

Sanja Domenuš, Sisak

bakin molitvenik
novi zavjet čitaju
stari prsti

granny's prayer book
old fingers reading
the New Testament

hranu s tanjura
muha podiže
golim nogama

a fly erects
food from my plate
with its bare legs

spokojan dan na plaži
miris mora i soli
zvuk muhe

calm day at the beach
in the scent of the sea and salt
sound of a fly

kajkavsko narječje / the Kajkavian dialect

Haiku niz: MUHA

Muha na obluoku
ciela hiža zvoni
od njejne popievke

Muha na prozoru
čitava kuća ori
od njene pjesme

Popuoldanji počinek
si hrčeju
same muha zunza

Popodnevni odmor –
svi hrču
samo muha zuji

Na tanjieru
med dve muhe
stisnula se trejta

Na tanjuru
između dvije muhe
stisnula se treća

Došle protuletje
na staklu od uokna
lanjska muha

Stiglo proljeće
na prozorskom staklu
muha od lani

Si ju iščeju
muha se diela
kak da je nie

Svi je traže
muha se pravi
da je nema

Haiku sequence: FLY

A fly on the window pane
the whole house buzzing
with its song

Afternoon siesta –
everybody snoring
only the fly buzzing

On my plate
two flies –
a third squeezes in

The Spring arrived
on the window pane
last year's fly

Everybody looking for it
a fly makes believe
it's not there

Eroplanem h Irsku z trbuhem na kruhu leti muha	Avionom za Irsku s trbuhom na kruhu leti muha	By plane to Ireland its tummy on a slice of bread flies a fly
Ciela hiža na nuoga zlegla zunzara	Ukućani na nogama rodila zunzara	All house members alarmed a hatched blowfly

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

jutarnje zvono druži se sa zvukom klepanja kose	morning bell joining the sounds of the scythe's sharpening
pred sadnju krumpira u vodi se namaču rasušene motike	potato planting time dried up hoes soak in the water
na uskoj cesti visoka trava udara u retrovizor	on a narrow road tall grasses pound on the rear-view mirror
otklapanje sača voćni med miriše na trešnjin cvijet	opening a hive honey with the sweet smell of cherry blossoms
pano u ambulanti – doktorica pričvršćuje letak lancetama*	the doctor's display board – she fastens a flyer with lancet needles

*iglice za glukometar / needles for lancing a boil

Nevenka Erman, Žminj

na razglednici preslik bašćanske ploče i pozdrav s izleta	on a picture postcard a copy of Baška Tablet* and greetings from a trip
---	---

pješčana plaža svaku noć čiste plahte prostire more	a sandy beach the sea spreads out clean sheets every night
raseljeni grad zvona trošnog zvonika njiše tek vjetar	de-populated town the wind rocking the bells of a friable belfry
crno proljeće zvezet čeličnih ptica nad ruševinama	black Spring clatter of iron birds above the ruins

*One of the first monuments in the Glagolitic script, near the town of Baška, the island of Krk. (Croatia)

čakavsko narječe / the Chakavian dialect

namesto hrušvo	umjesto kruške	toddler's teeth biting
otruočji zobići	dječji zubići zagrizli	a little pumpkin
zagrizli cuket	tikvicu	mistaken for a pear

Darko Foder, Ivanec

Suncem okupan voćnjak.
U brzom letu kos
lovi svjetlo.

Orchard in sunshine.
In swift flight a blackbird
catching the light.

Cvat orhideja.
Prelijane boje u
odsjaju stakla.

Orchids in bloom.
In the window pane a reflection
of flowing colours.

Osvanuo mraz.
Iglice ukrasila
nordijska jela.

Frost at dawn.
Nordic fir adorned
its needles.

*kajkavsko narječe, iwavečki govor /
the Kajkavian dialect as heard in the town of Ivanec*

Medderžavna meja Čez žičuni pluat perše snieg.	Međudržavna granica. Kroz žičano pletivo sniježi.	Interstate border. Snowflakes flying through the wire mesh.
--	---	---

Hosna duha putuje z kašaru gljiv sriedi špice.	Miris šume putuje s košarom gljiva središnjim trgom.	The scent of woods tours the main city square in a basket with mushrooms.
Sveržička perše v vrapčevemu kljunu pad štalnu strehu.	U kljunu vrapca poletjela grančica pod strehu štale.	In the sparrow's beak a twig takes off to the stable roof.
Zrije gruazdje na brajde. I šiefi vise! Čakaju bronje.	Zrelo grožđe na brajdi. I natege* vise! Čekaju berbu.	Ripe grapes on the trellis. The long necked gourds wait for the harvest.
*natega, kajkavski šief, dugovrata tikvica koja je služila kao zaimača i u svrhu vadenja vina iz bačvi		

Ivan Gaćina, Zadar

sumrak...	the dusk ...
između bodljii ježa labirint tišine	among the hedgehog's spines a network of silence
petrikor...	petrichor ...
kad bismo mogli hodati između kišnih kapi	if only we could walk among the raindrops
unutarnje bojice... nebo nad Ukrajinom obojano u ljubav	the inner colours ... the sky above Ukraine painted in love

Đurđica Gospočić, Stubičke Toplice

tragom magle veprovi zalutali ravno u kuhinju	in dense fog the boars roamed into my kitchen
rođendan cvjetić i svilena mašnica u kosi slavljenice	the birthday girl – in her hair a flower and a silky ribbon

tek nekoliko latica
na licu djevojčice
plavih očiju

several petals
on the face of a girl
with blue eyes

Ivan Grahovec, Čakovec

Vani pada mrak
gavrani se spremaju
na noćni odmor

The dusk
the ravens ready
for a night rest

Idući putem
glasno diskutiraju
dva prijatelja

On the road
a loud discussion
of two friends

Pokraj ograde
iza živice cvate
sirijska ruža

By the fence
behind the hedge
a Syrian rose in bloom

Iz košarice
žena stavlja otpatke
u crnu kantu

From her basket
a woman places waste
in a black trash can

Danijela Grbelja, Šibenik

boja krvi i vatre –
berači su manji
od makovog zrna

colours of blood and fire –
the harvesters are smaller
than a poppy seed

razvedravanje –
kišna glista na udici
neumorno vesla

weather clearing up –
an earthworm on a hook
paddling restlessly

stari ribar...
da li su ispričane
sve njegove priče?

an old fisherman ...
are all his stories
told yet?

hvatač snova –
duboki tonovi
zvona na vjetru

the dreamcatcher –
deep tones of a bell
in the wind

čakavsko narječe / the Chakavian Dialect

veli mjesec –	veliki mjesec –	supermoon –
gnjurac nema vrimena za počinak	gnjurac nema vremena za odmor	a grebe has no time to take a rest

Slavica Grgurić Pajnić, Delnice

isušeno jezero – među zidinama cvatu uspomene	a dried up lake – memories blooming among the walls
u kljunu ptice načas zastala zraka sunca	in the bird's beak a sunbeam stopped for a moment

sve kraće šetnje...
preda mnom prostire se
miris zime

shorter walks ...
in the front of me
the scent of winter

Stjepan Rožić

Sovjeta Grubesić, Bukovac, Srbija/Serbia

ljetna izmaglica spaja zemlju sa nebom – nečiji obris	summer mist connecting the earth and the sky – somebody's contour
---	---

livada –
žuto cvijeće odavde
do daljina

a meadow –
yellow flowers stretch
from here to the distance

Aleksandar Horvat, Ludbreg

Na listu lipe
dvadeset jedna točka.
Tri bubamare.

Twenty-one dot
on the linden's leaf.
Three ladybugs.

Ljetna vrućina.
U lokvi prašine
kupa se vrabac.

Summer warmth.
In a dust puddle
bathing sparrow.

Nakon oluje
k plodovima u travi
pognuta voćka.

After the storm
a fruit tree bent down
to its fallen fruits.

Monika Horvat, Domašinec

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Haiku niz: TIKVE

blatni grunt
na suncu se svetle
zrele tikve

blatna okućnica
na suncu sjaje
zrele buče

tikva –
od koščice do tone
v istoj leti

buča –
od sjemenke do tone
u istoj godini

svetel mesec
najde saku tikvu
v kmici

sjajan mjesec
pronalazi svaku buču
u tami

vrelo polne –
široki list dela
sjencu tikvi

podnevna žega –
široki list zasjenio
tikvu

Haiku sequence: PUMPKINS

a muddy yard
ripe pumpkins shine
in the sunshine

a pumpkin –
from a seed to a ton
in the same year

a glowing moon
discovers every pumpkin
in the dark

the noon scorch –
a large leaf makes shade
for a pumpkin

spentrav' se na breg – gle tikve kak me z polja gledidu	na brijeđu – promatraju me buče s polja	climbing a hill – pumpkins in the field stare at me
deca su došla na polje: gledidu tikve, i trgaju si tikviće	stigla djeca na polje gledaju buče otkidaju tikvice	children in the field stare at large pumpkins picking tiny ones

Dragutin Hrženjak, Ludbreg

Grana već njiše umjesto pupoljaka kapljice kiše.	A bough sways the raindrops instead of the buds.
Šljivina grana bačena na smetlište ipak procvala.	A plum's twig thrown on to the garbage dump in full bloom.
Zapušten cvjetnjak – oblak vražičak suncu skriva nevene.	An unkempt garden – a naughty cloud hiding marigolds from the sun.
U sjeni vrbe samo velike ribe – hvata ih drijem.	In the willow's shade only a large fish – taking a nap.
Dječja igrica – muha poletjela sa slamkom u zadku.	A children's game – a fly taking off with a straw in its abdomen.

Ivan Ivančan, Zagreb

Šetnja po kiši. Oblaci nad glavom i pod nogama.	Walking in the rain. Clouds above my head and under my feet.
---	--

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

prozor vlaka –	the train window –
moj zavičaj protječe	my homeland flows
unazad	backwards
noćni vlak –	night train –
izbjeglica broji	a refugee counting
stanice	the stations
odraz –	a reflection –
patke izozale	the ducks ploughing
nebo	the sky

Zvonko Jurčević, Samobor

miris lavande	the lavender scent
vratio stare slike	brings to me old images
dalekog otoka	of the distant island
stakleni cvijet –	a glass flower –
mraz zarobio mirise	the hoarfrost captured
preko noći	its fragrance overnight

Željka Kahlik, Zagreb

podne –	the noon –
mravi odnose zrele	ants take away
divlje jagode	ripe wild strawberries
plač bebe –	a crying infant –
na ogradi balkona	on the balcony's fence
cvrkut sjenice	chirping titmouse
iz krušne peći	from the oven
širi se miris kruha	spreads a smell of fresh bread
trajno sjećanje	permanent memory

Amir Kapetanović, Zagreb

Magla i oblak
na brdu savez sklope.
Medje se brišu.

The fog and cloud
an alliance on the hill.
The landmarks erased.

čakavsko narječe / the Chakavian dialect

Ulike kite
lulaju se od davnin.
Kos čapa zrno.

Grane masline
njišu se od davnina.
Kos hvata zrno.

The olive's twigs
swinging since olden times.
Blackbird preys the grain.

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Za letom žali
ftiček na hvoji vrbe.
Za jatom prhne.

Za ljetom žali
ptić na vrbovoj grani.
Za jatom prhne.

Bewailing loss of summer
a birdling on the willow's twig.
Wings after its flock.

Vilma Knežević, Viškovo

čaplja	a heron
proguta ribu i	swallowed a fish
zalije vodom	then some water
u selo	the water supply
došao vodovod –	in the village –
bunari zjape	deserted draw wells
brojevi kuća	the house numbers
označeni na raznim	marked in different
smiješnim mjestima	weird places
senzor svijetli	motion sensor on –
ptice propjevale	the birds start to sing
u noći	during the night
moderne krave	modern cows
zimi slušaju	listening to music
glazbu	during the winter

Siniša Kolarić, Varaždin

precijeniv se
i putnik posustaje
u sjeni stabla

overestimating himself
a wanderer rests
in the tree's shade

ustuknuli smo
poklekli začarani
pred paučinom

we stepped back
bewitched
by the cobweb

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

vilin konjic
prepušta dušu
svom odrazu

a dragonfly
giving up its soul
to its own reflection

voda pod slapom
miješa komadiće
tebe i mene

under a waterfall
the water mixing pieces
of you and me

Andelka Korčulanić, Split

žuti se dukat
na svilenoj opravi –
zvjezdana noć

a gold coin
all yellow on a silk dress –
a starry night

kućica školjke
raku ustupila stan
bez najamnine

no rent bills ...
a sea crayfish living
in the sea shell

Aleksandar Košeto, Pula

prohladna večer
komarcima ne smeta –
već tri uboda

cold evening
not bothering the mosquitos –
three bites already

miris ariša
ispunja moje ljeto –
suncе i kamen

the scent of larch tree
enriches my summer –
the sun and the rocks

Anada Kotorac, Požega

lampica maslačka
i pregršt želja –
samo puhni

dandelion puffballs
a bunch of wishes –
just blow

kiša rominja
maslačak pokisnuo –
želje otišle

pitter-patter of the rain
my wishes gone with
the soaked puffs

bolnička soba –
pjev noćnih ptica
jutro daleko

a hospital room –
song of the night birds
morning still far away

Marinko Kovačević, Praputnjak

Na moj osmijeh,
uzvratni netko među
prolaznicima.

Some passerby
smiling at me in reply
to my smile.

Iz rijeke,
skok ribe za mušicom
dovrši let.

From the river
a fish ends its jump at
the midge's flight.

Mrvice kruha.
Podružim se malo
s vrapcima.

Bread crumbs.
I hang out with the sparrows
for some time.

Nina Kovačić, Zagreb

meki oblaci –
bljesak trbuha ribe
ispod mosta

silken clouds –
the glint of a fish's belly
under the bridge

povjetarac
sobičak je ispunjen
mirisom lipe

the breeze
my little room filled with
the linden's fragrance

požuđjelo lišće
vjetar otkriva stražnjicu
neubrane buče

yellowing leaves
the wind uncovers
the pumpkin's rear

berba bundeva...
poljem se rasprostire
bakreni sutan

harvesting gourds ...
spread out over the field
a copper sunset

kajkavsko narječje / the Kajkavian dialect

poldena žarina	podnevna jara	the noontime heat
v teni štagla dremle	u sjeni štaglja drijema	a watchdog dozing
cucek čuvar	pas čuvar	in the barn's shadow

slavonska ikavica / the Slavonian Ikavian dialect

razbit bükäl	razbijeni vrč	a broken jug
proliveno mliko	proliveno mlijeko	in the spilled milk
puno zvizda	puno zvijezda	countless stars

Evica Kraljić, Nova Gradiška

poderana suknja –	a torn up skirt –
na grmu trnja visi	on the thorn bush hung
svileni leptir	silver butterfly

djedova kuća –	my grandfather's house –
na zidovima još	on the walls still
puno datuma	written dates

Blaženka Križan, Čakovec

kajkavsko narječje / the Kajkavian dialect

zmržjeno selo	zima na selu	village in winter
samo dimjaki živijo	dimnjaci oživjeli dimom	chimney alive with smoke
lavež v ledu	lavež u ledu	barking in the ice

zmržjeno drevo	golo i promrzlo stablo	a chilled, bare tree
golo, samo imela	na njemu samo imela	only mistletoe on it
kriči zeleno	jarko zelena	vividly green

za vratima	iza vrata	behind the door
robec vesi	obješena marama	a hung shawl
diši na mamu	miriši po majci	with my mother's smell

Vesna Krpina Knez Kraljević, Benkovac

u novčaniku	in my wallet
fotografije moje djece	my children's photo
i to je sve	and that's all

Stevo Leskarac, Zagreb

tigrasta mačka	tabby cat
spava na jastucima	sleeping on the pillows
tiha paučina	a silent cobweb
berba sunčanica –	picking Royal Sun mushrooms –
bjelina tankog vrata	the whiteness of a thin neck
pod njenim šeširom	under her hat
nateklost neba	swelling of the sky
i mojih zglobova –	and my joints –
stiže li proljeće	is Spring coming?

Tonka Lovrić, Split

plima –	the flow –
kupaju se sjene	the street lamps' shadows
uličnih svjetiljki	taking a bath
na horizontu	on the horizon
ribarica ukrcala	the sun boarded
sunce	the fishing boat
nezaustavljivo	unstoppable
u šumu se uvlači	the dawn crawls
svitanje	into the woods

čakavsko narječe / the Chakavian dialect

iz cvita tikve –	iz cvijeta tikve	a bumblebee
na rikverc gre	natraške izlazi	leaving a gourd's flower
bumbar	bumbar	backwards

Nina Lučev, Split

noć	the night
ples na zidu sobe	on the room's wall dance
sjenke stabala	the tree shadows

čakavsko narječe / the Chakavian dialect

stari tovâr	stari Tovar	an old jackass
cíli dan reve o' dosade	cijeli dan njače od dosade	braying the whole day
miriňtan penšjûn	zaslužena mirovina	well-deserved retirement

Anica Lukina, Donja Stubica

iza oblačka	behind a small cloud
osunčanim nebom	over a sunny sky
šulja se mjesec	a sneaking moon

bijeli Božić	white Christmas
u jaslama pod jelkom	under the adorned tree sleeps
spava crni mačak	a black tom-cat

Nedjeljka Lupis, Kućište, poluotok Pelješac

Prvi dan ljeta.	Summer Solstice.
Za šetnju oblačim lanjske sandale.	I'm wearing my last year's sandals.

Ljetna zora.	Summer dawn
Prepliću se mirisi svježeg kruha i ribe.	intertwines the scents of fish and fresh bread.

Na plaži ručnik.	Towel on the beach.
Galeb kljuca ostatke današnjeg doručka.	A seagull pecks at today's breakfast.

Jutarnja kava.
U svakom gutljaju
cvrkut lastavice.

Morning coffee.
The swallow's chirping
with each sip.

Marija Luter, Zagreb

Trešnja u cvatu –
Sjedimo baka i ja
Pokraj nje, tiho

Cherry in bloom –
My granny and I
Sit next to it quietly

Ivana Majdor Milivojša, Novi Sad, Srbija / Serbia

gniježđenje –
ptica dugo testira
grančicu

nesting –
a bird carefully testing
a twig

Marija Maretić, Žminj

puž s kućicom
na groblju pronašao
savršeni mir

a snail with a shell
found its peace
at the cemetery

kiša pljušti
potoci vode žure
prema susjedu

raining cats and dogs
the brooks rush
to my neighbour

proljeće stiglo
cvrkut ptičica
raspjeva djeda

spring arrived
the birds' chirping
and an old man singing

u dvorištu
tri kokice odmaraju
na leđima koze

in the yard
three hens resting
on the goat's back

čakavsko narječje / the Chakavian dialect

žluk po žluk
did isprazni bukaletu
i dan je propa

gutljaj po gutljaj
djed ispio vrč vina
propao dan

sip by sip
old man drank a jug of wine –
a ruined day

Tomislav Maretić, Zagreb

sparno popodne –
kakav užitak šetrnja
kraj vodopada

sultry afternoon –
a walk by the waterfall
such a pleasure

Suzana Marić, Slatina

u grmu hortenzije
grickajući listove
zaspao je puž

hydrangea bush –
a snail fell asleep
nibbling at its leaves

žute se kugle
usred kukuruzišta –
dozrele buče

yellowing bowls
in the midst of a maize field –
ripe pumpkins

Ružica Marušić Vasilić, Varaždin

u treptaju oka
zaustavljam boje ljeta
za sive dane

in a blink of my eye
safekeeping the colours of summer
for gray days

Siniša Matasović, Sisak

drugi put mrtav
pjesnik u svome jadu
pali stihove

dead for the second time
a poet in his pain
burning verses

usnulo nebo
pod najezdom lihvara
zatrta ljudskost

sleeping sky
an infestation of moneylenders –
obliterated humanity

bijeg od stvarnosti
zamke modernog doba
gaming i kocka

flight from reality
traps of the modern times
gaming and gambling

Olivera Medak, Komin

snježna kraljica ples među štapovima bez gledatelja	the snow queen dance between tall poles with no audience
na plaži influencerica u pozi guske	at the beach an influencer in the pose of a goose

Jasminka Mesarić, Zagreb

Kiša jesenja i vjetar u leđa, potrgan kišobran.	Autumn rain and wind in the back, a broken umbrella.
Ubrzan korak uskom stazom, vrijeme brzo prolazi!	My quick step down a narrow path, time hurries by.

Snježana Mihajlović, Bestovje, Sveta Nedelja

gušter na ugrijanom kamenu garderoba	a lizard on a hot rock its wardrobe
drvena frula – odsječena bazga opet diše	wooden flute – felled elderberry breathes again

Marija Miklaušić, Stubičke Toplice

vrućina... živica zaposjednuta vrapcima	heatwave ... the hedge occupied by sparrows
prozor vidi sve oko sebe zamračen	a window sees everything around itself yet darkened

sunce	the sun
viri na moj vrt	peers at my garden
ispod oblaka	under a cloud

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

čez oblake	kroz oblake	through the clouds
stari eroplan	stari avion	an old plane
tič grmi	ptič buči	a bird roaring
kupica	čaša	a glass
puna olovki	puna olovaka	filled with pencils
kompjuter bu se napravil	kompjutor će učiniti sve	PC will do it all
na gnazdu	na gnijezdu	a hen
kokoš popeva	pjeva kokos	singing in the nest
bez jajec	bez jaja	eggless

Vesna Milan, Rovinj

čakavsko narječe / the Chakavian dialect

prazno selo	napušteno selo	deserted village
šufiti i konobe...	tavani i konobe...	attics and taverns ...
stari mačak gre	stari mačak luta	wandering old tom-cat

Mirjana Miljković, Zagreb

Ljepota jača od bezličnog betona. Probio se mak!	Beauty stronger than stark plain concrete. Poppy made its way!
--	--

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

Haiku niz: PATKE	Haiku sequence: THE DUCKS
nad patkicama u suprotnom smjeru plovi magla	above the ducks the fog sailing in the opposite direction

i najmanje pače
razgrče vodu rijeke
sve do obala

even the smallest duckling
sends a wake of water
to the banks

ispred pačića
u vodi patka ralica
raščiščava put

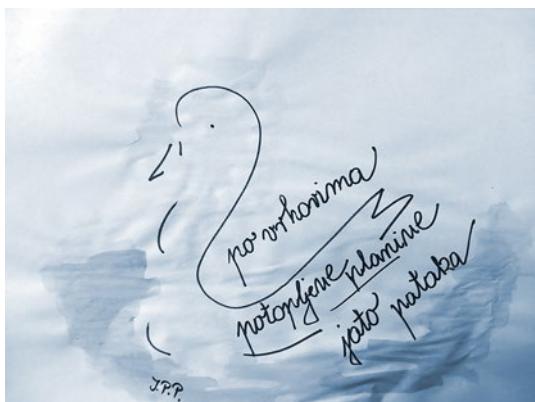
ahead of the ducklings
a snowplough of ducks
clears the way

sunce i rijeka
putuju zajedno – patke
u suprotnom smjeru

the sun and river
travel together – the ducks
in the opposite direction

u sjeni vrbe
s glavom pod desnim krilom
mumlja patkica

in the willow's shade
head under its right wing
a fumbling duck

po vrhovima
potopljene planine
jato pataka

on the peaks
of the submerged mountain
swimming ducks

Jasna Popović Poje

Boris Nazansky, Zagreb

jutro uz more
sunčev trak u talogu
prve kavice

morning by the sea
a sunbeam in the grounds
of my first coffee

raznosi rosu
a trag mu skuplja sunce
puž u cik zore

scattering the dew
its trail collects the sunshine
a snail at the dawn

cvrkuću laste
vjetriću se opiru
latice kruške

the swallows chirping
petals of the pear blossom
resist the spring breeze

smjer maestrala
u letu galebova...
jutro na rivi

mistral's direction
in the flight of the seagulls ...
morning on the shore

Tugomir Orak, Varaždin

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

na beloj robači
vidi se potpis
ftice

na bijeloj košulji
vidi se potpis
ptice

on a white shirt
the signature
of some bird

potlam oluje
dečec z lasi vadi
cvet črešnje

nakon oluje
dječak iz kose vadi
cvijet trešnje

after the storm
from his hair a boy pulls
the cherry blossom

jesen se plezi
na vrh krošnje
listje pada

jesen se penje
na vrh krošnje
lišće pada

autumn climbs
on the top of a canopy
falling leaves

spomen
skok delfina
tetoveran na roki

uspomena
skok delfina
tetoviran na ruci

a memory
a dolphin's leap
tattooed on my hand

valovi morja
odnašaju leto
na drugi kontinent

valovi mora
odnose ljeto
na drugi kontinent

the sea's waves
carrying the summer
to another continent

Franjo Ordanić, Oroslavje

ljetna oluja –
svađa nadglasava
grmljavinu

summer storm –
a brawl louder
than thunderstorm

kraj škole –
s trampolina odskakuje
dječja cika

end of school –
children's squeal hops
on the trampoline

Dejan Pavlinović, Pula

promjena vjetra
u isto vrijeme kad i jučer
ples borova

shift of wind
same time as yesterday
the dance of pines

suživot...
nevoljko udišem zrak
osobe do mene

coexistence ...
I reluctantly breathe in the air
of the person next to me

Preveo autor / Translated by the author

Lajčo Perušić, Zagreb

na vremenskom satu
bore na licu
pokazuju točno vrijeme

time clock
wrinkles on the face show
exact time

Dunja Pezelj, Split

Dan mrtvih,
pone ruke živog
cvijeća.

All Saints' Day
my hands full of
fresh flowers.

Na grobu,
djed unuci opisuje
baku.

By the tomb
to his granddaughter he talks
about her grandmother.

Zlatko Pochobradsky, Čabar

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

sejca mjene putua
brejg da brejga
zamatan sn v nuč

sjena mene putuje
brijeg u brijegu
zamotan sam u noć

my shadow traveling
a hill within a hill
I'm wrapped in the night

brejk v mjene	brijeg u meni	a hill within me
brejk pred mano	brijeg ispred mene	a hill in front of me
dva uosla zgrbančena	dva zgrbljena magarca	two bent jackasses
mačok na puote	mačak na plotu	tom cat on the fence
rip p'sa šita akule	šeta rep psa	dog's tail walking
naakule	okolo naokolo	all around
murje v dubine	u dubini more	sea in its depth
nebu vrženu	nebo odbačeno	the sky is rejected
krik galeva	krik galeba	in the gull's scream
jatu šiš na brejge	jato kuća na brijegu	glued to the mountain
zalejpjena puanina	zalijepljena planina	a herd of hill houses
paglid čez uoknu	pogled kroz prozor	my window's view

Jasminka Predojević, Zagreb

Haiku niz: BUČE

škrt podstanar
teška srca odbaci
koricu lubenice

gotovo bezub
s kriškom lubenice
bijeli duborez

darežljiv susjed
krastavci metraši
na poklon

proštenje
niska lubenica
u hladnoj rijeci*

Haiku sequence: THE PUMPKINS

our stingy tenant
heavy-hearted he throws away
the watermellon's rind

almost toothless
with a slice of watermellon
a white wood carving

bountiful neighbour
he gifted us with
armenian cucumbers

the church fair
a string of watermelons
in the cold river*

*Vrljika

Ankica Pribanić, Kloštar Ivanić

olujna bura	a stormy gale
pod dugom na križu	under a rainbow on the cross
bujica odnosi stabla	the flood swallows the trees
kao prometnik	as if a train dispatcher
crvenim okom prati vlakove	poppy keeps its red eye
mak uz prugu	on the trains

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

nad kotlom para –	para nad kotlom –	steaming cauldron
kokoš već beži v koc	kokoš trči u kokoširnjac	a hen rushing to the coop
poteral ju jastreb	juri je jastreb	under the hawk's flight

Slobodan Pupovac, Zagreb

paukova mreža	the cobweb
kapi rose love	the dewdrops catching
sunčeve zrake	the sunrays

Dragica Reinholtz, Zlatar

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Oblak visi	Viseći oblak	A hovering cloud
Prestira sive plahte	Prestire sive plahte	Spreading grey sheets
Diši na snieg	Miris snijega	The scent of snow
Kosa f koutu	Kosa u uglu	A scythe in the nook
Mraz trave lasi puče	Mraz čupa vlasí trave	Frost plucks the grass blades
Led na brusu	Zamržneni brus	Frozen whetstone
Knjiga f ognju	Gori knjiga	Book on fire
Pomet f pepel tira	Pamet nestaje u pepelu	Knowledge gone to ashes
E slova mrzljiju	Slova se hlade	Letters cool down

Staruga vrganja	Stari vrganj	I won't change
Za mladuga diedača	Za mladića	An old Penny Bum
Ne bi zamenila	Ne bih mijenjala	For a young Hazel Bolete*

*In Croatia, Hazel Bolete is often called an old man (Dedek).

Biserka Rozer, Sisak

Tragovi mali nestaju u blatu velikih stopa.	Small footprints disappear in the mud print of the large trails.
---	--

Ljiljana Ružička, Zagreb

škripa kočnica lisica u trku maše repom	squealing car brakes a fox on the run wags its tail
čaj od kamilice nad jednadžbom glave bake i unuke	the chamomile tea their heads above a math equation granny and her granddaughter
zuj bumbara djed hrče sa šeširom preko očiju	the bumblebee's buzzing an old man snoring with a hat over his eyes
presušeni potočić... iz sjene pod mostom gugut goluba	a dried up brook ... the cooing of a pigeon from the bridge's shadow

Slavica Sarkotić, Lekenik

Nakon potresa Muk pod ruševinama. Glasa se ptica.	After an earthquake Silence under the ruins. The voice of some bird.
---	--

Sjeverac briše. Toplinu djetetu nude Bakine ruke.	Strong North wind. Grandmother's hands offer Warmth to the child.
---	---

Gledaju se
U hladnom kontejneru
Čovjek i kovčeg.

Staring at each other
In a cold container
Man and a suitcase.

Ispod prašine
Na staroj fotografiji
Vrt s cvijećem.

Under the dust
In an old photo
The flower garden.

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Čez obluk kiša	Kiši – kroz prozor gledam	Spring shower.
Cveti magnolije	Cvjetove magnolije	Through the window I watch
Vane drhture.	Kako drhture.	Trembling magnolia flowers.
Na starem ganjku	U starom hodniku	In the old hallway
Vrapci se rastrčali	Rastrčali su se vrapci	The sparrows hop after
Za droptinom.	Oko mrvica.	The bread crumbs.

Jelena Stanojčić, Zagreb

jezgra oraha – na mom dlanu moždani puteljci	a walnut kernel – the brain pathways on my palm
kuhane rajčice – u boce spremljena toplina ljeta	boiled tomatoes – summer warmth kept in the jars
nasred mora – sa svih strana raskriljeno nebo	an open sea – a clear heaven around us

Rudi Stopar, Sevnica, Slovenija / Slovenia

Oborine nabujali potoci stabla u vodi	Heavy rain troubled brooks carrying tree trunks
---	---

Drvo uz ribnjak
kapi rose padaju
među lokvanje

Tree by the fish pond
drops of dew fall down
among the water lilies

Drhti roj pčela
duga brada na grani
blagozvučan šum

Trembling bees' swarm
a long beard on the bough
with a pleasant sound

Pali češeri
Pred mojim koracima
Opet sam dijete

Fallen spruce cones
in the front of my steps
I'm a child again

sun
woke up a child
in the crib
embraced by love
another innocent beginning

Miljenko Šimunović

Dinko Sule, Grohote, otok Šolta

piramida svjetla
biljke ne strepe sada
noć leptira

a pyramid of light
the plants not fearing
the butterflies' night

veliki potres
potokom suza brodi
ljubav i nada

a great earthquake
love and hope sailing
down a brook of tears

pjesma zrikavca
dan oblači crninu
žuta svjetiljka

the cricket's chirping
a day clothed in black
a yellow lantern

Zrinka Supek Andrijević, Zagreb

nakon potresa
nema slika na zidu,
samo u nama

after the earthquake
no paintings on the wall
only within us

oblačan dan
suncokret se okreće
suncokretu

a cloudy day
sunflower turns
towards a sunflower

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

megla po svudi
prekrila reku, šumu
i celo selo

posvud magla
pokrila je rijeku, šumu
i čitavo selo

fog everywhere
covering the river, woods
and the village

gledim kroz oblok
megla progutala
i plot pred hižom

gledam kroz prozor
magla je progutala
ogradu pred kućom

watching through the window
the fog swallowed the fence
in front of the house

razlila se Kupa
prek cesta i njiva
sve do hižice

izlila se Kupa
preko cesta i polja
sve do kuće

Kupa overflowed
over roads and fields
next to my house

koke bežiju –
gore pod oblakima
kruži jastreb

kokoši trče –
pod oblacima
kruži jastreb

the hens running –
under the clouds
a circling hawk

krakevi snežni
glediju se vu vodi
reka je naresla

snježni krovovi
ogledaju se u vodi
naraslja rijeka

snow covered roofs
their reflection in
the troubled river

Zrinko Šimunić, Zagreb

rajčica,
što manja u njoj je
više okusa

a tomato,
the smaller it is
more taste in it

kajkavsko natječe / the Kajkavian dialect

bogica roža	sirota ruža	a poor rose
kakti znucana flundra	kao potrošena bludnica	as if a depleted tramp
čkomi u čaši	šuti u čaši	silent in the glass

vu starem melinu	u starom mlinu	in an old mill
slap curi, ne vrti ketač	vodopad ne vrti kolo	a waterfall not rotating the wheel –
al' ide na kipec	... seli na selfi	for selfies only

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

prvi koraci	first steps
dijete iz kolijevke	a toddler leaves the crib
prilazi tratinčicama	to join the daisies

puteljak	a path
zarastao u korov	covered in weed –
ne dolazi nitko	no one arrives

bez putnika...	passenger free station ...
stanici se približava	the rattling of a train
kloparanje vlaka	closer and closer

Mira Šincek, Varaždin

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Svetšni robec	Svečana marama	A festive scarf –
na cifraste metule	šarene leptire	a moth made holes
spreluknjal moljec.	izgrizao moljac.	in the colourful butterflies.

Na poceku štale	Na pragu staje	On the stable sill
friško mleko čakaju	mačić i dijete čekaju	a kitten and a child
mujcek i dete.	svježe mlijeko.	waiting for fresh milk.

Japa kuneju,	Otac psuje,	My father swearing,
mati čislo prebira	majka moli krunicu	mother praying the rosary
Ježuš čkomi.	Isus šuti.	Jesus is silent.

Na potoku se
skliže šmrklivi, bosi,
srečni dečec.

Na potoku
kliže se šmrkljiv i bos
sretan dječak.

Frozen brook –
barefoot and snotty boy
skating happily.

Dimitrij Škrk, Slovenska Bistrica, Slovenija / Slovenia

u bojama	in colours
ljeto nestaje	summer is disappearing
u jesen	in autumn
jesen...	autumn ...
u očima starice	in the old woman's eyes
tuga	sadness
maglovito jutro – polje puno vrana prije sunca	foggy morning – a field full of crows before the sun

Jasmina Šorak, Sesvete

Pod kišobranom skriveni od kapljica duga, on i ja.	Under the umbrella hiding from the raindrops the two of us and a rainbow.
--	---

Ana-Marija Šprihal, Dugo Selo

svud' po livadi nebo u tragovima – cvat cikorije	all over the meadow trails of the sky patches – chicory blossoms
--	--

pogled sa žala – iz listova agava narasle kuće	looking from the strand – out of long agave leaves houses have grown
--	--

Prevela autorica / Translated by the author

Vladimir Šuk, Oroslavje

u jagodnjaku puževi ispijaju mamak-kraft pivo	in a strawberry field the slugs drinking a bait – the craft beer
---	--

izron bez ribe
kormoran suši krila
na morskoj siki

emerging fishless
a cormorant drying its wings
on the sea reef

Ante Tičić, Zadar

Rano je jutro.
Sve iglice na boru
osvijetljene.

The dawn.
All needles on the pine tree
illuminated.

U snijegu
utabane staze
pocrnile.

In the snow
bitten trails
blackened.

U sivom danu
bura zabijelila
cijelo polje.

In a gray day
the Bora whitened
the whole field.

Mojim dolaskom
u potočić uskoči
prestrašen žapčić.

My arrival scared
a toad to hop
into a brook.

Branko Tompić, Sisak

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

na vrhu hojke
taubeki se kušneju
zapuhne veter

na vrhu jele
golubovi se ljube
zapushe vjetar

on the top of a fir tree
pigeons kissing –
a sudden gust of a wind

nabrušene su,
kak stakle uoštре špice,
ledene sige

izbrušene su
kao staklo oštři vrhovi
ledene sige

sharpened icicles
like glass with
sharp edges

vuna od megle
zagradiла je polje
vrbak i puotok

vunasta magla
ogradiла je polje
vrbak i potok

woolly fog
bordering a field
willows and a brook

pajcek se kuplje
dvorišće pune vode,
race i blate

svinja se kupa
dvorište puno vode
patki i blata

a bathing pig
yard covered in water
mud and the ducks

cendrava zima
latnjavi škornji i mrak –
na putu sova

plačljiva zima
blatne čizme i mrak
na cesti sova

weepy winter
my muddy boots in the dark
an owl on the road

šetnja vrtom
nestašni leptiri
u mom trbuhu

a walk in the garden
restless butterflies
in my tummy

Silva Trstenjak

Marija Trinajstić Božić, Vrbnik

vrbnička čakavština / The Chakavian dialect of the town of Vrbnik

Sve je pusto,
samol maški pasivaju.
i jeden macan.

Sve je pusto,
samo mačke prolaze
i jedan mačak.

Deserted town,
only cats passing by
and a tom cat.

Pol rivi su se stisnuli
barki. More trepeće.
Parićiva se bura.

Uz rivu se stinule
barke. More treperi.
Sprema se bura.

The boats are close
To each other, the sea flickers.
Arriving Bora.

Na kući se sviti poneštra. Onomu ki pasiva dosti. Ona je arivala.	Na kući osvjetljen prozor. Prolazniku dovoljno. Ona je stigla.	A lit window in the house. Enough for the passerby. She arrived.
I noćes je semjala da čuje kucani. Serce je kucalo berže.	I noćas je sanjala da čuje kucanje. Srce je kucalo jače.	Last night too she dreamt of knocking. Her heart beating faster.
Vokolo komina side i i prebiru zerna gelnac. Baba i ded.	Oko kamina sjede i prebiru zrnca krunice. Baka i djed.	An old couple seated by the fireplace. Praying with their rosary.

klupa u hladu
u smoli
koštica trešnje

a bench in the shade
in the resin
a cherry pit

Silva i Tanja Trstenjak

Silva Trstenjak, Štrigova

jagodni kolač...
na receptu otisci
preminule majke

a strawberry cake ...
on the recipe fingerprints
of my late mother

prva sijeda vlas
jesen ispire boje
sa cinija

first gray hair
autumn washing out
colour from zinnias

benzinska crpka:
vjetar donosi
miris jasmina

a gas station:
the wind brings the scent
of jasmine

energetska kriza...
dodatni pokrivač
za svaki krevet

energy crisis ...
an additional blanket
for each bed

Štefica Vanjek, Ivanić-Grad

Haiku niz: MORE

galama uz mol
stigli su akrobate
skaču u more

soba za odmor,
borik uz more skrio
podnevne kupače

morski plivači
u potrazi za kruhom
doveli mlade

u rano jutro
truba javlja prodaju
noćnog ulova

razotkrivanje,
jutarnja oseka
pokazala sprud

Haiku sequence: SEA

racket at the pier
acrobats arrived
jumping in the sea

retiring room,
pinery hiding
midday bathers

the sea swimmers
in search of food
back with their young

dawn
a siren announces
fresh fish for sale

discovery,
morning ebb revealed
the shore

Objavljeno u on line reviji LOCUTIO

Denis Vidović, Stupno

Iskra u oku.
Par na čobancu.
Pruža joj salvetu.

A spark in the eye.
A couple having some bean stew.
He hands her a napkin.

Đermano Vitasović, Pula

opća pozornost
grad okupirala
orkanska bura

general attention
a hurricane storm
occupied the town

s bojama neba	a soap bubble
mjehurić sapunice	bursts into the colours
prsnuo	of the sky
mrav	an ant
opipava	groping
kap rose	a dewdrop
zimska šetnja	winter walk
lisica oko vrata	fox around her neck
pas na uzici	dog on the leash

čakavsko narječje / the Chakavian dialect

u torču	u uljari	an oil mill –
štrmor makina leže	buka strojeva rađa	the noise of machines
ulje ud ulik	maslinovo ulje	makes olive oil
pokle dažda	poslije kiše	after the rain
čirišnjino cviće	trešnjino cvijeće	cherry blossoms
čeka čele	čeka pčele	waiting for the bees
fađan	fazan	a pheasant
ubrnuja kolore	okrenuo boje	turned its colours
jutrenen suncu	jutarnjem suncu	to the morning sun

Gordana Vlašić, Oroslavje

oluja ...	the storm ...
iza oblaka skriva se	the summer hides
ljeto	behind the clouds
razliveno srebro ...	spilled silver ...
brodica po moru plete	a boat on the sea
filigran	knits a filigree

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

Haiku niz: POPLAVA

visoki vodostaj...
crkvica Svetog Nikole
između sela i Save

Sava viri na krov
kolibe podno nasipa –
baka mirno spava

posjetitelji rijeke
bulje u žutu vodu
kao da će to pomoći

rijeka niža za dlaku
teče dalje – osmijesi
na licima ljudi

Haiku sequence: THE FLOOD

incoming flood tide ...
St. Nicholas and his church
between village and river

Sava peers at the roof
of a hut under the bank –
a crane sleeping

visiting a troubled river
people gaze at the muddy water
as if it will help

lower by a hair
the river flowing on ...
smiles on men's face

Image by
Zoran Ožetski

Aljoša Vuković, Šibenik

noć vještica –
tikva se kesi
svećeniku

krčma –
pijanac sa stalaže
skida kalabaš

Halloween –
a gourd grins
at the priest

inn –
drunkard takes a calabash
from the rack

prvenstvo u skvošu –
u polju s tikvama
dobre vibracije

squash championship –
in the pumpkin field
good vibrations

čakavsko narječe / the Chakavian dialect

vapor u daljini –	brod u daljini –	ship in the distance –
davno je partilo	davno je prošlo	my summer gone
moje lito	moje ljeto	a long time ago

Miroslav Vurdelja, Zagreb

slijepoj ulici
mijenjaju ime...
isti vonj bijede

they change the name
of a dead end street ...
the same smell of misery

mrtva ptica...
na staklu nebodera
odraz azura

a dead bird ...
a reflection of azure
on the high rise glass

topla bučnica
raširile se oči
sive pudlice

warm pumpkin pie
the eyes of a grey puddle
widened

njeno brižno lice
sutoni se Sunce
između oblaka

her caring face
the setting of the Sun
among the clouds

Željko Vojković, Vis

usred grada
bujica povukla čovjeka
ispod auta

in the town centre
the flood pulled a man
under a car

prelilo se
preko granične crte
zlo

flooding
beyond the frontier
the evil

bura
sivo more boja
u blistavo plavo

Bora
colouring a grey sea
into blue

aukcija
visoka cijena za sliku
od kravljeg izmeta

an auction
a high price for a painting
of a cow's poop

čakavsko narječje / the Chakavian dialect

primaliće
zenu je
plovac moli

proljeće
prolistao je
plavac mali

the Spring
the concord vine
in leaf

osika
dite bere
lupore

oseka
dijete skuplja
priljepke

the ebb
a child collects
the limpets

Katarina Zadrija, Vrbovec

nad jezerom
izmoren noćni vrebač
ulovljen zorom

above a lake
a tired night lurker
caught by the dawn

u pijesku
refleksiju odjleva
raznosi vjetar

in the sand
the wind scatters a reflection
of the water drain

Jadran Zalokar, Rijeka

sinočni neverin –
uz šalicu čaja i malo
škurine neba

an overnight storm –
having a cup of tea and
some dark sky

napuštenog srca
na buri – prevrnuti
stol i stolica

a deserted heart –
by the Bora overturned
table and a chair

zvizdan zapekao –
iz hlada tužan pogled
uličnog mačka

a scorching sun –
alley tom cat in the shade
with such a sad gaze

Milan Živković, Pleternica

Burna noć –
čitav dan mačak spava
među jaglacima.

Passionate night –
tom cat sleeps among the primroses
the whole day.

Škripa kočnica...
Štene za dlaku
izbjeglo smrt.

Squealing brakes ...
a puppy avoided death
narrowly.

Odložio motiku
umorni susjed.
Glas zrikavca.

My tired neighbour
put down his hoe.
Sound of crickets.

Zavičajni brijeđ.
Iz daleka, već se čuje
miris lipa...

My hometown hill.
From a distance I smell
the scent of the lindens ...

Zoran Ožetski

T A N K A

Mirta Abramović, Đakovo

Prvim snijegom
probuđeni krovovi
nemirni dim
dok djed unosi drva
baka vadi svježi kruh.

Predvečerje.
Na večernjicu vodi
unuka baku
prateći njen lagani hod
i kucanje štapa.

The roofs
awakened by the first snow
the restless smoke
while an old man brings logs
she takes bread out of the oven.

The dusk.
A little girl takes her granny
to the evening Mass
following her slow steps
and tapping of her stick.

Zlata Bogović, Varaždin

Tragovi sunca
polako se gube...
kao svakoga dana
potihno niču sjajem
u drugim svjetovima.

The traces of sun
disappear slowly ...
like every day
quietly they rise shining
on other worlds.

Josipa Braut, Viškovo

seoska fešta
na valove vjetar
mi donosi
miris pečenja
i zvuk muzike

velika suša
sred korita rijeke
u lokvici
brčkaju se
vrapci

a village party
the wavy gusts
of wind bring
the scent of roasted meat
and the sound of music

a great drought
in a puddle
amidst the river
splattering
sparrows

Ljiljana Dobra, Šibenik

zasjenjujuć slova
svjetlost očiju piše
suzama
zatvori pismo zauvijek
i pošalji ga dalje od sunca

na vagi života
slatki dan i gorak dan
udišem oba
kad se sunce odmara
molim za nov dan

shading the letters
the light of the eyes writes
with tears
seal the letter forever
and send it beyond the sun

on the scale of life
a sweet day and bitter day
I inhale both
when the sun takes a rest
I pray for a new day

Prevela autorica / Translated by the author

Ivan Gaćina, Zadar

razigrani val
povukao kamenčiće
u morsku dubinu...
način na koji ona traži
neobjašnjive sitnice

galeb tone
u nenadani smiraj...
skrovito mjesto
kroz koje moj duh luta
u potrazi za istinom

a playful wave
pulled the pebbles
into sea's depth ...
the way it is searching for
inexplicable trifles

a seagull dives
in an unexpected hush ...
a hidden place
where my soul wanders
in search of the truth

Dragan Gortan, Pazin

Da mene nema
procvjetale bi breskve
na isti način.
Tek svijet bi bio tiši
za jedan treptaj srca.

Without me
peaches would bloom
the same way.
This world would be quieter
for a flicker of one heart.

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

praskozorje	daybreak
u gustu nisku maglu silazi pun mjesec	the harvest moon descending into a thick fog
pokraj njega spušta se oštar rub planine	besides her alights the sharp edge of a mountain
krila leptira dršće	the wings of a butterfly shivering
gola grančica	a bare twig suddenly
odjednom, iznad magle	above the fog
planina u bijelom	a mountain in white
zvjezdano nebo noćas su sve sjene	starry sky
krhk i nježne	all the shadows tonight
obronak planine klizi	fragile and tender
niz duboku tamu	the slope of the sierra slides down a deep darkness

Nina Kovačić, Zagreb

zakišilo...	prolonged rain ...
prepliću se krugovi	the circles intertwine
na mirnoj rijeci	on a calm river
djed priča unucima	his grandfather's story
priču svoga djeda	he talks to his grandchildren

Gordana Kurtović, Osijek

početak lipnja	beginning of June
zaljubljeni leptiri	butterflies falling in love
na žutoj ruži	with a yellow rose
čarolija trenutka	a magic of the moment
prenesena u tanku	written in tanka

Nina Lučev, Split

Sniježi
na uličnoj svjetiljci
modni dodatak
bijela kapa s perjem
vrabac krilom strese snijeg

snowing
a new fashion accessory
on the street lamp
a sparrow with its wing
shakes off the white cap

Brigita Lukina, Zagreb

Note na papiru
bilježe riječi snova –
na trenutak
duša zasvijetli
umivena suzama

Notes on a paper
recording the dreams –
for a moment
my enlightened soul
rinsed with tears

Na dlanu buba
privučena toplinom
tapka nogicama
linijom moje crte života
dok brojim točkice

A bug on my palm
attracted by my warmth
tapping its legs
down my life line
as I count its dots

Marija Miklaušić, Stubičke Toplice

nebom lete
oblaci bez krila
tvoja slika
smješi mi se sa zida
iz prošlih vremena

flying in the sky
the wingless clouds
your portrait
smiles at me from the wall
from some time past

Ljudmila Milena Mršić

dva kojna
raščupane grive
i zvončekи
vlečeju dedove sane
pune dečjega smeha

dva konja
nepočešljane grive
i zvon praporaca
vuku djedove saonice
pune dječjeg smijeha

two horses
with dishevelled manes
and tiny sleigh bells
pulling an old man's sled
full of children's laughter

v grad se stari čardak doselil – kak čud štrči z guste megle pune sakojakih spodob	stari se čardak doselio u grad – poput čuda strši iz guste magle pune svakavih likova	old blockhouse moved to the town – as if a prominent wonder sticking out from the fog surely triumphant
--	---	---

Tonka Lovrić, Split

blijedi mjesec ukinuo sjene raste noć na poznatom putu o kriješnice gdje si?	a pale moon abolished the shadows growing dark on a well-known road where are thou, firefly?
lasta do laste na telefonskoj žici – more boje olova i sivo nebo iščekuju kišu	countless swallows on the phone wires – sea the colour of lead and the grey sky waiting for the rain

Vlasta Pirker, Varaždin

srebrni mjesec viri kroz trošni prozor i ljubi obraz usnule djevojčice uz uspavanku majke	silver moon peers through a shabby window kissing the cheek of a girl falling asleep with her mother's lullaby
---	--

Jasna Popović Poje, Novska

dvostruka tanka / double tanka

Stalci za rublje potrganih žičica stari i ružni odradili svoj posao: svježe mirisno rublje.	My clothes racks with broken wires old and ugly worked off their job anyway: fresh and fragrant laundry.
---	--

Noću i danju,
na vjetru i na suncu
miris lavande.
Pošteno odradili
moji stalci za rublje.

Day and night
in the wind and sunshine
the scent of lavender.
Honestly they did the job
my old racks for laundry.

Slavica Sarkotić, Lekenik

sivilo jeseni
kroz voćnjak bez lišća
preletjela ptica
plavo pero na krilu
obojalo sivi dan

autumn day
through a leafless orchard the flight
of a bird
a blue feather on its wing
coloured a foggy greyness

prešani cvijet
u knjizi mačuhica
i dalje živi
putujući s knjigom
uveseljava svijet

a pressed flower
in a borrowed novel –
a still living pansy
travels with the book
and cheers up its readers

vijugava crta
otkucajima srca
na monitoru
u mom srcu zebnja
i nada istovremeno

the winding line
of his ticking heart
on the monitor
in my heart anxiety
and hope at the same time

Zrinka Supek Andrijević, Zagreb

noćni leptiri
obljeću svjetiljku
misli se roje
ne daju snu da dođe
suze vlaže vjeđe

the night butterflies
fly around the lamp
my thoughts
multiplying with tears
in a sleepless night

Ana-Marija Šprihal, Dugo Selo

polje kukuruza
prati prečac do šume
u maglu –
čovjek u kabanici
zviždуком doziva psa

a maize field
tails a shortcut to the woods
into the fog
a man in a raincoat whistles
calling his dog

Prevela autorica / Translated by the author

Ante Tičić, Zadar

Kišno proljeće.
Prolistala šuma
miriše svježinom.
Zazelenjela stabla
strše bujnim krošnjama.

A rainy spring.
Budding woods smell
with freshness.
The green of the trees
stick out its lush canopies.

Suosjećajnom
svjesnom nadarenošću
mi smo što jesmo.
Ljubavnim porivima
zrači ljudskost u nama.

With compassionate
conscious talent we 'we become
what we are.
The need for love radiating
humanity within us.

olujno nebo
gdje li je nestao
taj mačak?

stormy sky
where did disappear
our tom-cat?

Silva Trstenjak i Tadeja Ciman

Silva Trstenjak, Štrigova

plan sadnje za vrt:	my planting plan:
dobrosusjedski odnosi	good neighborly relations
među biljkama –	among plants –
zaraćene strane	the warring parties
pregovaraju o miru	negotiate peace

Đermano Vitasović, Pula

čakavsko narječje / the Chakavian dialect

na zvoniku	na zvoniku	on the belfry
u gnjizdi čuda tiči	mnogo ptiča u gnijezdu	nestlings in the nest
kljuni vajk lačni	gladnih kljunova	always hungry beaks
golub i golubica	golub i golubica	a couple of pigeons
lete zdolu i zgoru	proljeću amo tamo	flying to and fro

Željko Vojković, Vis

dolinom Mirne	the river Mirna valley
odjekuje lavež psa	an echo of a dog's barking –
iz kuhinje	from the kitchen
širi se miris fritaje	sweet smell of fritters
s bijelim tartufima	with white truffles

PETEROSTIH / CINQUAIN

Jasna Popović Poje, Novska

IZ DNEVNIKA JEDNOG VOĆARA /
FROM THE FRUIT GROWER'S DIARY

(Otpisani u proljeće / Written off in the spring)

Orah.	Walnut.
Suh i oštećen.	Dry and damaged.
Otpalo sve lišće.	Already lost its leaves.
Krivci potkornjak i krpelj.	Bark beetles and ticks are to blame.
Sječa.	Cutting.
Jabuka.	Apple.
Crni rak.	Canker disease.
Tkivo raste abnormalno.	It has abnormal growth.
Kasno za odstraniti ranu.	Too late to cut off the wound.
Sječa.	Cutting.
Trešnja.	Cherry.
Previše padalina.	To much rainfall.
Posvuda puca kora.	Bark creaking all over.
Vлага u svim dijelovima.	Moisture in all parts of the tree.
Sječa.	Cutting.

GOGYOHKA

Ljiljana Dobra, Šibenik

MIRNO MORE

More je jutros mirno
Ribe se mrijeste
U valovitoj kosi
Pusti otoci
U vjenčanici

A CALM SEA

The sea is calm this morning
Fish are spawning
In wavy hair
Deserted islands
In a wedding dress

VJEĆNI MIR

Ja znam gdje kljija
sjeme vječnog mira,
Napajam ga vjerom i
nadom žive vode,
Tamne oblake tjeram
svjetlošću ljubavi.
Neka Zemlja naša
odmori od patnje
I zlo ljudsko ode u
beskraj zaborava!

AN ETERNAL PEACE

I know where the seeds of
eternal peace germinate,
I water it with faith and
hope of living water,
I drive away dark clouds
with the light of Love.
May our Earth rest from
suffering
And human evil goes into
endles oblivion!

Č O K A / C H O K A

Zlata Bogović, Varaždin

Ljetna terasa
prepuna gostiju i
cvrkuta ptica
sunce rubeći oblak
navješćuje kišu
prve kapi lagano
klize po suncobranu
veselo društvo žurno
ispija zadnju kavu

Summer terrace
crowded with countless guests
and a bird chirping
the sunrays trimming the cloud
announcing rain
first raindrops sliding slowly
down a parasol
merry company of friends
ends the last coffee quickly

U perivoju
baloni i cvijeće
svečanost braka
mlada sva u bijelom
lakim korakom
uz Ave Mariju →

In the city park
many balloons and flowers
the wedding gala
a bride covered in white
slowly down the aisle
with Ave Maria →

↖ kreće prema oltaru
Andeo širi ruke
prstenje svjetluca u
zavjetima za vječnost

↖ towards the altar
an angel spreading his arms
while the rings are glistening
the vows for eternity

H A I B U N

Nina Kovačić: FOTKA ZA USPOMENU

Listam turistički vodič na kamenoj klupi tržnice u Hikkaduwi*. Odjednom - blagi šum i pokret toplog zraka: majmunčić sa žutom ogrlicom krade mi mobitel koji sam neoprezno odložila pored sebe. Juri do visokoga glatkokorog stabla sa širokim lišćem i zastaje prijeteći da će nestati u labirintu krošnje. Lukavo me pogledava živahnim očicama što se vrte poput muhe u ulju. Mamim ga komadićima banane da mi pride bliže, a on ih guta najprije birajući one krupnije, uvijek dovoljno daleko od mojih ruku. Nekoliko trenutaka gubi mi se iz pogleda zaklonjen ljudskim tijelima. Odnekud iz mnoštva pokreta, glasova i boja, prilazi mi muškarac. Na jednom dlanu drži mobitel, a drugi pruža za nekoliko rupija. Fotka snimljena mobitelom: gazdin profesionalni osmijeh s očnjacima crvenim od betelova oraha, moj malo nelagodni izraz lica i u naruču mi nemirno toplo tijelo koje me grli dugim i dlakavim produžetkom kralježnice.

procjep u oblaku
sunce otkriva u travi
izgubljeni ključ

* Grad na južnoj obali Šri Lanke.

Zlata Bogović, Varaždin: PRVI DAN LJETA

Danas je prvi dan ljeta. Toplo je, a ja žurim u gradsku knjižnicu na promociju nove zbirke eseja članice našeg književnog društva. Na korzu, pod otvorenim sunčobranima terasa prepuna ljubitelja sladoleda. S balkona gradske vijećnice leprša zastava, a ispod nje dva goluba trepere krilima prije polijetanja. Zalazi sunce, a cvijeće na okolnim prozorima izaziva oduševljenje svojom ljepotom i skladom. Uz pratnju povjetarca zalutala

pčela kruži oko stolova, mami je slatkoća. Polako prazni se Korzo, dok na nebu izranja mjesec.

Korzom prolazi djevojka u minici prati ju leptir.	Zasjalo sunce sladoled klizi preko dječijih ručica.	Spušta se mjesec u parku zastala igra ostala lopta.
---	---	---

Mirjana Rajter, Brezovica: RUŽA S MIRISOM USPOMENA

Osvanulo je svibanjsko jutro, zaiskrila rosna trava. Iz obližnjeg gaja oglasila se kukavica. Sunce poskočilo, izbistrilo se nebo, svjetlost zavladala.

Rascvjetana ruža pored drvenog plota svojim mirisom i ljepotom kao da nas navodi da zastanemo i u mislima se vratimo u daleku prošlost kada ju je prababa Ljuba donijela čak iz Amerike. Tko bi se još sjećao šarene škrinje, glave šećera i šake dolara da nije ove prekrasne ruže koja uvijek isto miriše i ima jednaku boju, a i služi da uspomene na pretke ne izbjlijede.

Pokušavali su je presaditi na drugo mjesto, ali ona tamo uvene, osuši se.

Možda nam poručuje da je najbolje svima tamo gdje su se udomili.

Rascvjetana ruža motivira obitelj da raspreda o neobičnom putu i kao da oživi dio prošlosti i uspomene na drage osobe kojih odavno nema među nama.

Epilog: priča o ruži potaknula je unuku da ju njeguje kao Mali princ kako bi se predaja nastavila.

Dječak i pas
glasno se utrkuju,
ružu zaobilaze.

Danica Bartulović, Podstrana: MAGLA

Pala je gusta magla. Sve je utišano, i ptice i vjetar. Jedna ptica prolijeće kroz maglu. Čini se kako pomalo tetura zrakom. Je li to vrabac ili sjenica. Neprepoznatljiva je. Sve kroz maglu izgleda nejasno, pomalo ugašeno, kao da nema onih prštavih boja, one snage života. Kosa mi se lijepi i odjeća mi je vlažna. Put ispred mene jedva se nazire. Moram paziti kuda koračam. Osjećam se napušteno, samotno, udaljena od svih i svega.

kroz zastor magle
neprepoznatljiva
proleti ptica

JESEN

U vrtu je sve pobrano. Voće je odživjelo svoj vijek i povrće. Cvijeće ne podnosi veliku hladnoću ni veliku vlagu. Polako nestaje, rastače se. Ruža, koju zovemo kraljicom ljepote ostala je bez cvjetova a onda i bez većine lišća. Samo su bodlje uočljive na grančicama. Tako je nekako i u životu. Proživimo svoja godišnja doba, dode jesen i osjećamo da smo izgubili svježinu i mladost.

vrt bez zelenila
na ružinu grmu
ostale bodlje

ČAMAC

Moderno je vrijeme. Sad morem dominiraju raskošni brodovi, jahte, brzi čamci. Oni naši maleni čamci izrađeni rukama domaćih ljudi, s kojima su isplovljivali na pučinu da bi bacili mrežu, udicu, parangal, ulovili nešto za ručak ili večeru, polako nestaju. Dok je ljeto, more uglavnom mirno, još poneko isplovi u takvom čamcu nedaleko od obale, ali kad dođe jesen i zima, vjetrovi stižu, valovi se dižu, mali čamac izvučen je na obalu jer bi ga jači val mogao smrskati.

na morskom žalu
sve osamljeniji
stari čamac

Ljiljana Dobra, Šibenik:

RASKRIŽJE

Oduvijek nas je dijelilo bezbroj milja na svakom putu, voljeni sine: zrakom, vodom, zemljom i elementima koji ljudskoj svijesti nisu poznati. Ali, mi znamo pronaći jedno drugo uprkos daljinji. Bez putokaza, smjernica, slomljenih i spaljenih znakova koji ne znaju za raskrižja, naš put je poznat našim otkucajima srca. Zaplovimo, poletimo, potrcimo, zaledbimo!

u morskoj uvali
obilazak raskrižja
neminovna mašta

INTERSECTION

We have always been separated by countless miles on every road, my beloved son; air, water, earth and elements unknown to human consciousness. But we know how to find each other despite the distance. Without signposts, directions, broken and burned signs that know no intersections, our path is known by our heartbeats. Let's sail, fly, run, float!

in a sea bay
tour of the intersection
inevitable fantasy

Prevela autorica / Translated by the author

po umiku vode –
je ognjišće se vedno
ognjišće

povlačenje vode –
ognjište je još uvijek
ognjište

water withdrawal –
home is still
a home

Edin Saračević

KASEN RENGA

PROLAZNOST / TRANSIENCE

MV = Miroslav Vurdelja; NK = Nina Kovačić; ĐVR = Đurđa Vukelić Rožić;
ST = Silva Trstenjak; MČB = Mihovila Čeperić-Biljan

škure na žegi u pješčanome satu šum prolaznosti	shutters in sunshine the rustle of transience in the hourglass	MV
suhim riječnim koritom odzvanja galop vranca	black horse's gallop echoes down a dried up river bed	NK
kintsugi majstor razbito dno šalice sa zlatom spaja	the kintsugi artist a broken cup bottom with gold he mends	ĐVR
kapljice rose klize laticama ljiljana	the drops of dew are sliding down the lily's petals	ST
klapsko pjevanje zadnja četvrt mjeseca izdužuje val	the klapa singing* the last quarter of the moon lengthening a wave	MČB
poljubac za rastanak u tami diskoteke	giving her a good bye kiss in the dark of a discotheque	MV
zalazak sunca majka raspreda niti starog džempera	my mom at sunset unraveling the woolen yarn of an old sweater	MV
iz kinderbeta viri pamučna čarapica	a tiny cotton stocking peering from a baby cot	NK
bolnički hodnik – pacijenti isprugani sjenom rolete	hospital hallway – the blinds drawing stripes over the patients	ĐVR

svjetlucava prašina lebdi u praznoj sobi	a glistening dust hovers in a deserted room	ST
razvedravanje otpalim lišćem posut mural na zidu	the sky clears covered with leaves a mural on the wall	MČB
beskućnik maše kapom odlazećim lastama	with his cap a homeless man waves to the departing swallows	MV
diže se uštap... kestenjar raspiruje iskre iz žara	rising hunter's moon ... the chestnut vendor fans out the sparks from a grill	NK
maglom se kotrlajuć' zvuk leta noćne ptice	the sound of night bird's wings rumbling through a dense fog	DVR
djetešce spava... izmišljamo vlastiti govor kretnjama	a child in its sleep ... we are creating our own speech of gestures	ST
nogometno veselje i u radaonici	having a football frolic even in the labour room	MČB
nikog na cesti pahulje pokrivaju gumenu loptu	a deserted road the snowflakes are covering a rubber ball	MV
prozore lode magli božićna makovnjača	the loggia's windows fogged by Christmas poppyseed roll cake	NK
večernja šetnja pod pokrovom od leda grgolji potok	an evening walk the brook is gurgling under a cover of ice	NK
bijelom grobljanskom stazom sve sitniji ljudski trag	smaller and smaller is the trail of the man on the graveyard path	DVR

godina više... ponestaje mi daha za sve svjećice	a year older ... I'm running short of a breath for all the candles	ST
u novčaniku zveket i kuna i eura	in my wallet clangng the kunas and the euros	MČB
crveni tepih zviždući okupljenih divi u krznu	on the red carpet the whistles of the fans to a diva in fur	MV
napokon poziv... njegov broj izaziva osmijeh	finally a call ... from him the number brings her a smile	NK
prvi zagrljaj na maturalnom plesu... u mobitelu	the first cuddling at the graduation dance ... through the mobile phone	ĐVR
mjeđurići pjenušca njišu moja kolica	enjoying the sparkling wine bubbles swing my wheelchair	ST
ponoćni prasak i andeo polijeće s vrha jelke	the midnight bang an angel takes off from the top of the Christmas tree	MČB
budim se iz drijemeža... repriza „Sam u kući”**	waking up from a nap ... a replay of „Home Alone”**	MV
novi kalendar... prva je nesanica šestoga siječnja***	a new calendar the first insomnia on January the sixth***	NK
uz crkvu časne sestre raspremaju jaslice	by the church the nuns dismantle the Christmas nativity scene	ĐVR
novinski papir – rat u Ukrajini i ćelavi ibis	old newspapers – war in Ukraine and a bald ibis	ĐVR

onkološka klinika bračni par šeće parkom	an oncology clinic a couple walks in the park	ST
proljetna kiša gredice u cvjetnjaku spremne za sadnju	spring rain beds in the flower garden ready for planting	MČB
raspupani jorgovan prerasta rub ograde	budding lilac grows over the edge of a fence	MV
plahi koraci... rasipa se cvat trešnje na bezvjetrici	his timid steps ... scattered cherry blossoms in the windless day	NK
jutarnjim vlakom u grad pisanice i pinca	on the early commuter train Easter cake and coloured eggs	DVR

*Klapsko pjevanje / *The Klapa singing – a multipart singing tradition in Dalmatia, Croatia, on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity since 2012.*

**Sam u kući (*Home Alone*) – film redatelja Chrisa Columba iz 1990. / *1990 Christmas comedy movie directed by Chris Columbus.*

***6. siječnja – prva noć punog mjeseca u 2023. godini. Postoji vjerovanje, koje podupiru i neka znanstvena istraživanja, da puni Mjesec utječe na kvalitetu i trajanje spavanja. / *January 6th, 2023, first night of the full moon. There is a belief, supported by some scientific researches, that the full Moon affects quality and duration of sleep.*

Objavljeno na "Locutio", prva slovenska literarna on-line revija

IZ ŠKOLA / FROM THE SCHOOLS

Srednja škola Pula
Piše Dejan Pavlinović

U Gimnaziji Pula od 2016. godine djeluje gimnazijski HAIKU KLUB pod mentorstvom profesora i haiku pjesnika Dejana Pavlinovića. Kroz haiku radionicu polaznici se upoznavaju s raznim aspektima haiku poezije – proučavanje starih japanskih majstora te modernih hrvatskih i svjetskih haiku pjesnika, proučavanje raznih tehniki pisanja haiku poezije i pisanje vlastitih haiku pjesama, eksperimentiranje novijim formama haiku izražaja (foto haiku, monoku, kolaborativni haiku...), upoznavanje s japanskim kulturom i zen filozofijom, objavljivanje i slanje pjesama na haiku natječaje, ginko šetnje, kreativno pjesničko druženje itd. HAIKU KLUB svake godine izdaje svoje on-line i tiskano izdanje dvojezičnog godišnjeg zbornika radova sa haiku pjesmama nastalima u sklopu haiku radionice tijekom jedne školske godine.

NELA ČUPIĆ, 4. razred:

odraz u izlogu
otkriva istinu
kroz povećalo

shop window reflection
reveals the truth
through a magnifying glass

dječakov dah
udahne život
sivoj zimi

boy's breath
breathes life
into a grey winter

veliki otisak
u zimskim čizmama
malene noge

large print
little feet
in winter boots

brzi koraci
traže utjehu
otkucaji sata

quick steps
seek comfort
ticking clock

HELA GRGIĆ 4. razred:

iznenadna kiša
njegove oči iznova čitaju
njeno pismo

sudden rain
his eyes rereading
her letter

ispit
želim se teleportirati
bliže tebi

exam
wish to be teleported
closer to you

oštra zima
toplo
od njegovog poljupca

bitter winter
hot
from his kiss

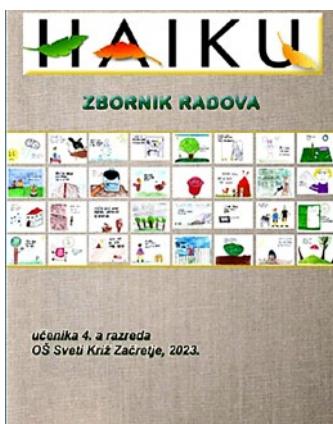
maglovito jutro pažnja izdaleka
hazy morning attention from afar

Preveo/Translated by Dejan Pavlinović

OŠ Sv. Križ Začretje, Sv. Križ Začretje

Pripremila: Mihovila Čeperić-Biljan

U lipnju 2023. učiteljica Ana Kiseljak tiskala je i objavila Zbornik haiku radova još jedne svoje generacije uspješnih haidina. Čestitke učenicima i učiteljici razredne nastave Ani Kiseljak koja sa svojim učenicima njeguje moderni haiku zapis! Zbornik je dostupan na poveznici: <https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:daa1b06-dbfa-4856-89c2-eab27f3359d5>

"Ono što će svaki poznavatelj rada s djecom zapaziti je da djeca mogu stvarati čuda ako ih netko s ljubavlju vodi." (iz Predgovora, Štefanija Roškar). Zbornik sadrži hajge i haikue većinom nagrađene na našim haiku natječajima, od njihovog 1. do 4.r. i bit će lijepa spomena ovim učenicima jednog dana te je itekako za pohvalit i ovakav dar za oproštaj s učenicima njihove učiteljice. Eto još jedne ideje za učiteljice razredne nastave! Šteta je samo da već oblikovane haidine odlaskom u 5.r. njihova profesorica Hrvatskog jezika u isto-

imenoj školi ne potiče na daljnji rad i sudjelovanje na natječajima jer nisam do sada zapazila njihovo sudjelovanje na nekom od haiku natječaja od 5. do 8. r. čime je kreativnim učenicima, upravo ove učiteljice, onemogućeno daljnje razvijanje i pokazivanje darovitosti u haiku izričaju.

(Iz vlastitog iskustva znam kolika je prednost dobiti učenike koji poznaju obilježja haikua u 5.r. i kako su upravo oni pokretač i najbolji motivator ostalim učenicima kada pišemo haiku.)

Tko zna, možda upravo objavljeni Zbornik potakne njihovu novu učiteljicu na kreativnost i bavljenje haiku stvaralaštvom!?

OŠ Vežica, Rijeka

**Piše: Mihovila Čeperić-Biljan,
voditeljica Haiku grupe u OŠ Vežica, Rijeka**

U šk.g. 2022./23., učenici Haiku grupe (5.i 7.r.) i škole sudjelovali su uspješno na svim haiku natječajima u Hrvatskoj te nekoliko inozemnih te postigli izvrsne rezultate: čak **50-tak nagrada/pohvala** polaznika haiku grupe, a bili su uspješni i učenici kolegice Miljenke Rumore u nižim te Florentine Horvat u višim razredima. Nastavili smo i suradnju s haiku časopisima, udrugama te uspostavili neke nove suradnje... Bez prijevoda na engleski jezik naše dugogodišnje prevoditeljice Đurđe V. Rožić teško bismo imali uspjeh i suradnju izvan Hrvatske – Hvala!!! Hvala i prof. Dolores Subotić iz naše škole koja je otišla u zaslženu mirovinu te nam također pomagala s prijevodima, posebno za naš vežički natječaj.

Međunarodni natječaji

JAL FOUNDATION, JAPAN

<https://www.jal-foundation.or.jp/en/haiku/contest2021/croatia/award/>

8.12.2022. Jal Foundation, dodjela nagrada u rezidenciji Nj.E. ISO MASATO, Zagreb

Učenici su ostvarili iznimljan uspjeh jer su, čak, 3 nagrade od 243 rada iz 28 hrvatskih škola prispjela na temu GRAD radovi naših učenika (dodijeljeno je ukupno 14 nagrada).

Franko Šćulac, 4.r – **JAL Grand Prize** i Jal Prize i Ema Krnelić, 4. r.(Miljenka Rumora, mentorica) TE

Taša Zatezalo, 6.r. (Mihovila Čeperić-Biljan, mentorica) – **JAL Prize**

THE MAINICHI, JAPAN

<https://haikualpha.jp/haikutaisho/20230415.html>

I petu godinu zaredom bili smo uspješni na 26. Mainichi natječaju koji je znatno smanjio broj nagrađenih/ pohvaljenih radova. **Visoka pohvala** za haiku:

Taša Zatezalo, 6.r.

dvanaest otkucaja/ u mirisu s tržnice/ preteže jesen
(twelve strokes / the open market with/ autumn scents mostly)

HEXSAPOD, SAD

<https://ento.psu.edu/about/facilities/frost/news/2023-hexapod-haiku-challenge-announcement>

Iznimno nas raduje ponavljanje prošlogodišnjeg uspjeha na natječaju kojeg provodi The Frost Entomological Museum, SAD jer smo prvonagrađeni u obje dobne skupine.

Ivan Jozic, 7. r., ponovio je lanjski uspjeh i osvojio 1. nagradu u starijoj dobnoj skupini do 17 g.

nogometni kamp-
banda cvrčaka
prekida snove

the soccer camp –
a band of crickets
interrupts my sleep

Haiku **Gabrijela Severa**, 5.r.- prvonagrađen je u kategoriji do 12 g.

mamin vrisak
na pitu od jabuke
pada stonoga

my mother's scream –
a caterpillar falling
onto the apple pie

U obje dobne skupine haiku o kukcima su i visokopohvaljeni- Laura Banić, 5.r. i David Brusić, 7.r.

Svi radovi i komentari sudaca dostupni su na navedenoj poveznici.

Sudjelovali smo i na **Yamadera Bashō Memorial Museum English Haiku Contest** u Japanu

<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:be844ddf-e753-430e-af22-daec8d8a57c0>

te u zborniku zastupljeni s nekoliko radova koji su ušli u uži izbor te nagrađeni na natječaju Haiku udruženja Srbije i Crne Gore - Plavi čuperak 2.nagradom (Goran Arsić) te s dvije pohvale (Ivan Jozić i Rino Ivanić).

I natječaj OŠ Vežica je međunarodnog karaktera te smo i ovdje pokazali u svim kategorijama, a posebno u **fotohajgi**, svoje umijeće.

http://os-vezica-ri.skole.hr/8_međunarodni_haiku_natječaj_vežica_2023

Naslovnicu elektronskog zbornika kralji 5 nagrađenih fotohajgi učenika haiku grupe.

<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:c079296e-a0dc-4b84-8cd3-f8c412ec5ab4>
(Zbornik)

osušen vrt
jesenji vjetar sklada
večernju pjesmu

Ema Krnelić, 5.r. 1. nagrada- kategorija: haiku

Treba istaknuti da je uspjeh biti nagrađen / pohvaljen na gotovo svakom inozemnom natječaju na kojem smo sudjelovali, a na sva 4 hrvatska natječaja smo **prvonagrađeni** što je za našu Haiku grupu iznimno uspjeh, posebice jer se većina novoprdošlih s haiku stvaralaštvom susrela tek ove šk.g. u 5.r., izuzev učenika učiteljice Miljenke Rumore, koji od 1.r. njeguju haiku.

Međunarodna suradnja

Sakura, Toronto, Kanada

<https://www.toronto.ca.emb-japan.go.jp/files/100510489.pdf>

Svojim haikuima i motivima fotohajgi nastojali smo dati svoj doprinos 10 obljetnici Japanskog vrta ispred naše škole sudjelujući na ovogodišnjem natječaju Sakura kojeg provodi Japanski konzulat u Torontu.

Haikuzoojournal, Novi Zeland

<https://haikuzoojournal.wordpress.com/>

Sudjelovali smo s više radova i u prvom broju dječjeg haiku časopisa kojeg je sa suradnicima pokrenula Zoe Grant, Novi Zeland.

Nastavili smo i suradnju s crnogorskim časopisom *Haiku* pišući na zadatu temu maslina, ali i slobodnu.

Dok je Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad imala portal za fotohajgu, zahvalni smo voditeljici Đ.V.Rožić na objavi fotohajgi učenika Haiku grupe.

Državna razina – natječaji

Mada su sva tri natječaja međunarodna jer sudjeluju i stranci, učeničke su kategorije uglavnom zastupljene s radovima iz hrvatskih škola, stoga su državne razine.

Oroslavje- Haiku kraj mogile

<https://acrobat.adobe.com/link/review?uri=urn:aaid:scds:US:d51d3375-e7d5-3f1c-bb6f-08227f2c1fb9> (Brošura)

Početkom prosinca bili smo u Oroslavju s ostalim nagrađenim / pohvaljenim sudionicima te se vratili s 15 nagrada / pohvala.

GK Oroslavje – Haiku kraj mogile,
3.12.2022.

klik mobitela/otrovna ljepota/sačuvana

Nina Maras, 7.r. – 1.nagrada,
(haiku tema gljiva)

zalazak/sa stope u pijesku/uzljeće galeb

Lorena Gruevski, 5.r. – 1. nagrada
(haiku na zadanoj fotografiji)

Ivanić Grad- Bučijada

<https://acrobat.adobe.com/link/review?uri=urn:aaid:scds:US:a0143b63-4ad3-31a9-bd52-0fe767293604> (Iris)

Nažalost financije su nas sprječile odlasku u Ivanić, ali diplome su stigle i uljepšale još jedan dan 14 nagrađenih / pohvaljenih učenika.

Dio nagrađenih učenika 7. a nakon
otvaranja paketa iz Ivanića

proljetna kiša
dječji osmjesi preskaču
lokvu po lokvu

Marie Brajković, 6. r. – 1.nagrada

Gorski kotar-Crni Lug

Ova šk.g. započet će okupljanjem u listopadu na novoj destinaciji u Gorskom kotaru- NP Risnjak, Crni Lug, 21.10.'23. I na ovom natječaju polaznici Haiku grupe ponovno su višestruko nagrađeni te također imaju **prvonagrađeni** haiku na jednu od zadanih tema- podnožje Risnjaka / ptice:

zalazak / jastrebova krila / još su ljepša,

Maša Štakić, 5. r. – OŠ Vežica, Rijeka – 1. nagrada (ptice)

Veseli nas i dobivena najava da će Haiku natječaj GK u Šibeniku od ove jeseni imati i **kategoriju za učenike**. Zahvalni smo organizatorima natječaja (Ivanić-Grad, Oroslavje i Gorski kotar) koji uz odrasle imaju i kategoriju za učenike, a moram istaknuti da uporno, na najcjenjenijiji literarni natječaj što ga provodi naše školstvo LiDraNo, šaljemo i haiku, ne bi li ova pjesnička forma, konačno bila vrednovana kao i ostala lirika.(Prolaskom gradske, županijske, međuzupanijske do državne razine, proteklih, kao i ove godine, mislim da je učinjen bitan pomak jer su svi literarni radovi u istoj natjecateljskoj kategoriji!)

Na kraju moram istaknuti i pojedince, koji su i ove godine potvrdili svoje umijeće te su nastavili svoje uspjehe na više natječaja i to u svim formama- haiku, hajga i fotohajga: Petru Krolo, Marie Brajković, Gorana Arsića, Ivana Jozića,..., te posebno **Tašu Zatezalo** nagrađenu na dva japanska te nekoliko naših natječaja...

Rad učenika Haiku grupe pronosi ime, naše vežičke škole i ove šk.godine, a istaknuti sedmaši, kao i drugi iz 7.r novoprdošlim petašima bili su poticaj za rad u grupi što su potvrdili nagradama na natječajima te ih na pojedinim i nadmašili.

Upravo radi ovakvih pojedinaca biti mentor koji potiče, usmjerava i radi s uč. jest ono što ispunjava i nas te uvijek iznova poriče da ustrajavamo unatoč i usprkos svemu.

(Nažalost, već sada sam žalosna jer odlaskom mojih ovogodišnjih osmaša

u srednju školu njihovo bavljenje haikuom prestaje što je, dakako, prostor na kojem bismo trebali poraditi svi mi mentori, tj. naši kolege u srednjim školama, posebno jer u okviru svjetske književnosti po Programu rade i japansku haiku poeziju, kao što ju radimo mi u osnovnoj u 5.r. te učiteljice u nižim razredima jer je haiku zastupljen u čitankama.

I da, nemojte misliti da nisam pokušala u našoj riječkoj sredini, a pokušavam i nadalje te sam očito bila u pravu kada sam za Haiku natječaj o sportu, DHK i HŠS napisala da je izgleda, novčana nagrada, ipak bila pokretač motivator srednjoškolcima i mentorima za javljanje, što mi je i nadalje posve neprihvatljivo jer ne pišemo haiku, valjda, iz tih pobuda

Jedini srednjoškolski prof. koji godinama radi sa svojim učenicima je kolega Dejan Pavlinović i njegov Haiku klub iz pulske gimnazije koji nas svake godine u lipnju obraduje Zbornikom.

(<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:43f7585f-b933-46cb-aa46-39548f0672ba>)

Ako ništa drugo, ostaje zadovoljstvo što su kolegice iz riječkih osnovnih škola koje sam zainteresirala (kao i naš višegodišnji haiku natječaj Vežica) ustajne te godinama njeguju haiku kao i sve veći broj učiteljica nižih razreda (iz Rijeke i okolice), a ima i novih, stoga je naš daljnji rad kao Haiku grupe usmjeren na haiku radionice, ne samo učenika, već i mentora, posebno u formi fotohajge i sl.

ESEJI, ČLANCI I OSVRTI/ ESSAYS, ARTICLES AND REVIEWS

100 NAJKREATIVNIJIH EUROPSKIH HAIKU PJESNIKA U 2022. GODINI

(prema izboru Krzysztofa Kokota)

piše Miroslav Vurdelja

Brojne su asocijacije na Novu godinu: čestitanje, pirotehnika, francuska salata, šampanjac, koncert Bečke filharmonije, turneja skijaša-skakača, novi kalendar na zidu, novogodišnje odluke itd. A kad je riječ o evropskom haiku, neizostavan je godišnji popis **100 najkreativnijih europskih haiku-pjesnika** koji priprema i objavljuje Krzysztof Kokot, počasni član Društva poljskih haiku-pjesnika. Na Silvestrovo 2022. objavio je popis za tu godinu.

Navodimo (abecednim redom) jedanaest naših pjesnika uvrštenih u naslovjeni popis: **Mihovila Čeperić-Biljan, Ljiljana Dobra, Goran Gatalica, Nina Kovačić, Tomislav Maretić, Zdenka Mlinar, Franjo Ordanić, Slobodan Pupovac, Silva Trstenjak, Đurđa Vukelić Rožić i Aljoša Vuković.**

Lijepo je primjetiti da je na ljestvici uspješnosti država **Republika Hrvatska** s 11 uvrštenih pjesnika podijelila treće mjesto s Rumunjskom. Ispred nas su Ujedinjeno Kraljevstvo (23 uvrštena pjesnika) i Italija (15 uvrštenih pjesnika). Radi cjelovitog uvida, navodimo ostale države s popisa i u zagradi broj uvrštenih haikuista: Poljska (7), Bugarska (6), Njemačka (5), Nizozemska (4), Francuska (4), Republika Irska (4), Belgija (3), Rusija (3), Slovenija (2), a s po jednim haikuistom zastupljene su Ukrajina, Švicarska, Portugal, Sjeverna Makedonija, Malta, Švedska, Crna Gora i Srbija. Priredivač je u popis dodao i jednog pjesnika iz Izraela, iako se radi o neeuropskoj, bliskoistočnoj državi. Kao i nekih prethodnih godina, naslov popisa za 2022. ne odgovara sadržaju jer je priredivač u njega uvrstio 107 pjesnika.

Za podatke o međunarodnim nagradama i priznanjima hrvatskih pjesnika haikua u 2022. godini (kao jednom od bitnih kriterija koje primjenjuje **Krzysztof Kokot**) upućujemo čitatelje na rubriku „Hrvatski odrasli haiku-pjesnici na inozemnim natječajima u svijetu“ koju priprema glavna i odgovorna urednica našeg časopisa.

(Izrazi u ovom tekstu koji imaju rodno značenje korišteni su neutralno i odnose se jednak na sve robove.)

<https://haikueurotop.blogspot.com/2022/12/the-european-top-100-haiku-authors-in.html?m=1>

KNJIŽEVNA NAGRADA „BORIVOJ BUKVA“

piše Miroslav Vurdelja

Hrvatsko književno društvo iz Rijeke utemeljilo je godišnju **književnu nagradu „Borivoj Bukva“** u dvije kategorije: za najbolju zbirku haikua objavljenu u Hrvatskoj (dodjeljuje se od 2020.) i za najbolju zbirku haikua objavljenu izvan Hrvatske (dodjeljuje se od 2021.).

Borivoj Bukva (1948. – 2016.) rođen je u Karlovcu gdje se školovao i stekao zvanje inženjera strojarstva. Bio je književnik i slikar, poznat u Hrvatskoj i svijetu. Također se bavio ezoterijom i teozofijom. Ostvario je više od 50 samostalnih izložbi i gotovo dvije stotine skupnih. Dobitnik je mnogih međunarodnih priznanja i nagrada za haiku. Bio je član Društva haiku-pjesnika Rijeke, Društva hrvatskih haiku pjesnika, Haiku društva Slovenije, Društva hrvatsko-japanskog prijateljstva, Društva jugoslavensko-japanskog prijateljstva pri Univerzitetskoj sekciji Novoga Sada te jedan od osnivača i glavni urednik internetske stranice za haiku „Karolina riječka“. Sudjelovao je na inauguralnoj konferenciji (Tolmin, 2000.) za tek osnovano Svjetsko haiku-društvo (World Haiku Association - WHA). Pjesme su mu objavljivane u hrvatskim i inozemnim časopisima i antologijama. Autor je 19 knjiga (proze, poezije, haiku-poezije, ezoterije). Haikui su mu uvršteni u nekoliko antologija, među ostalim u poljskoj *Gwiazda za gwiazda, antologia haiku europejskiego* (Minatura, Krakov, 2005.) te u hrvatskim *Nepokošeno nebo, Antologija hrvatskoga haiku-pjesništva 1996. - 2007.* (glavna urednica Đurđa Vukelić Rožić, Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, 2011.) i *Nepokošeno nebo 2, Antologija hrvatskoga haiku-pjesništva 2008. - 2018.* (glavna urednica Đurđa Vukelić Rožić, Udruga „Tri rijeke“, HPOI Ivanić-Grad, 2018.). Kao maratonac pretrčao je Venecijanski maraton 1993. Preminuo je u Rijeci gdje je proveo najveći dio života.

Dosadašnji laureati nagrade „Borivoj Bukva“ **za najbolju haiku-zbirku objavljenu u Hrvatskoj** su:

2020. Ljiljana Dobra

za troježičnu zbirku (na hrvatskom, srpskom i engleskom jeziku) *Čipka od inja* (Hrvatsko književno društvo, Rijeka)

2021. Michael Dudley, Tomislav Maretić i Dejan Pavlinović
za dvojezičnu zbirku (na hrvatskom i engleskom jeziku) *Nexus Haiku* (vlastita naklada)

2022. Nina Kovačić
za dvojezičnu zbirku (na hrvatskom i engleskom jeziku) *Vitraj na suncu* (Hrvatski sabor kulture, Zagreb).

Dosadašnji laureati nagrade „Borivoj Bukva“ **za najbolju haiku-zbirku objavljenu izvan Hrvatske** su:

2021. Dejan Bogojević (Srbija)
za dvojezičnu zbirku *Brode nove priče* (Ždral, Novi Sad)

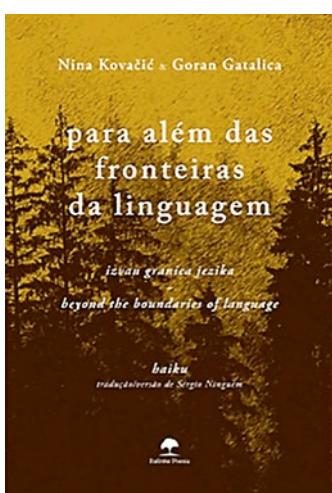
2022. Michael Dudley i Tom Clausen (Kanada)
za zbirku *Interchange* (vlastita naklada).

Izvan granica jezika

Nina Kovačić & Goran Gatalica:
para além das fronteiras da linguagem / izvan granica jezika / beyond the boundaries of language

Eufeme, Lisabon, 2022., Déposito Legal No. 506031/22

piše Miroslav Vurdelja

U studenome 2022. objavljena je u Portugalu knjiga *para além das fronteiras da linguagem / izvan granica jezika / beyond the boundaries of language* koja sadrži po 40 haikua Nine Kovačić i Gorana Gatalice na portugalskom, engleskom i hrvatskom jeziku. Tiskana je u nakladi izdavačke kuće Eufeme iz Matosinhosa. Urednički posao obavio je portugalski pjesnik Sérgio Ninguém, veliki prijatelj hrvatskog haikua, koji je ujedno preveo sve haikue na portugalski. Izvrstan predgovor napisala je haiku-pjesnikinja Geethanjali Rajan koja predaje japanski i engleski jezik u Chennaiu (Indija) i član je uredništva časopisa cattails.

Knjiga je predstavljena javnosti u Gradskoj knjižnici Oroslavje 3. prosinca 2022. u sklopu 6. susreta „Haiku kraj mogile“. Treba napomenuti da je ovaj međunarodni književni projekt potaknula ambasadorica hrvatskog haikua Đurđa Vukelić Rožić. Čitateljima IRISA prenosimo predgovor u prijevodu Magdalene Lipovac.

Izvan granica jezika

bezsunčani dan / koza jezikom topi / inje s mladica

(Nina Kovačić)

duboka zima / živopisna ogoljenost / srušenog stabla

(Goran Gatalica)

Haiku je za neke način života. Živjeti, disati i biti haiku možda je darovani im blagoslov. Ova trojezična knjiga s osamdeset haikua na hrvatskom jeziku (prevedena na portugalski i engleski) djelo je dvoje vrsnih pjesnika – Nina Kovačić i Goran Gatalica vode čitatelja kroz krajolik svakodnevice, odražavajući mijenu godišnjih doba i potičući mnoštvo osjećaja kroz haiku koji je čvrsto uzemljen u stvarnostima današnjice. Njihov haiku karakterizira vješto zapažanje, koje toplo i dirljivo predstavljaju u svojim djelima.

Gatalica i Kovačić pišu veoma različitim stilom – ali ih veže, kao što je to često u haiku, suština koja se diže iznad običnog i svakodnevnog. Njihov topli interes za ljudski rod općenito i njihova sposobnost da ga sažmu u specifične detalje uokviruje kolekciju pjesama u ovoj knjizi.

večer bez priče / u sobi njene bake / miris tamjana

(Nina Kovačić)

cvatnja u dolini – / u bakinoj uspavanci / zujanje pčela

(Goran Gatalica)

Dok se akademski svijet haikua hvata u koštač s nužnošću upotrebe *kiga* (sezonske riječi), aluzije na sezonske karakteristike specifične za određenu regiju ili njihovo potpuno izostavljanje, europski je haiku oduvijek nagnjao k snažnom osjećaju za godišnja doba. U ovome, bliži je japanskoj tradiciji. Za haiku Gorana Gatalice, godišnja su doba postala zaštitni znak koji rijetko izostavlja. Kroz nestajanje i mijenjanje, kroz cvjetanje i bujanje godišnjih doba, njegov stih dobiva snagu ekspresije utkanu u osjećaje, ali izbjegava snažno „ja“ pjesnika. Neki od ovih haikua ostaju u mislima čitatelja i dugo nakon što su okrenuli stranicu. Sve ljepote godišnjih doba pronašle su mjesto u njegovom haiku.

proljetno zaključavanje – / prozori knjižnice zure / u prazninu
(Goran Gatalica)

Oštra sumornost prošloga proljeća izražena je u ovom stihu kao zurenje prozora knjižnice, slika koja je bila sasvim uobičajena 2020. Dok je izolacija donijela prazninu, ljetni miris lavande u sljedećem haiku donosi osjećaje mladosti i lakoće. Slika posljednjeg broda s otoka u zanimljivoj je jukstapoziciji s aromom lavande. Ponovno, snažna uporaba godišnjeg doba i njegovih asocijacija.

posljednji brod / s ovog otoka ... / miris lavande
(Goran Gatalica)

Haiku Nine Kovačić odražava etos postojanja i patos ljudskog života. U nekim od svojih stihova spretno barata aluzijama na godišnja doba, da bi iskazala čežnjivost vlastitih promatranja, obojanih sjetom.

proljetni pljusak / otežao novine / iznad glave
(Nina Kovačić)

Proljetni pljusak može biti svijetao, pun nade. Ipak, naše osjećaje pobuđuje težina novina natopljenih kišom. Mnogi haikui Nine Kovačić na engleskom jeziku upućuju na sivu zonu između haikua i senrjua. Gdje priroda završava i gdje ljudska komponenta nadvladava? Nisu li ljudska bića važan dio prirode?

mjesečinu / iz razbijene boce / sakuplja smetlar
(Nina Kovačić)

poslije ručka / glancam svoj odraz / u sudoperu
(Nina Kovačić)

Ono čime Gatalica i Kovačić duboko diraju čitatelja u srce jesu teme kojima se opetovano vraćaju: gubitak, izbjeglištvo, evociranje tuge, ponekad u valovima, a ponekad sugerirajući samo dašak *sabija*.

balon na vjetru / njena majka je heroj / nestao u ratu
(Nina Kovačić)

proljetna usamljenost — / ispran mjesečinom / majčin kist
(Goran Gatalica)

Teme kojima se bavi haiku oboje pjesnika su dovoljno univerzalne – gubitak, prolaznost, kratkotrajnost ljudskog života i patos ljudskih problema. Ove pjesme prikazuju dubinu ljudske empatije i prikazuju život kakvim on jest. Ipak, to ne znači da su sve pjesme duboko usađene u tugu. Ljepota prirode, ponekad u trenutku opažana blisko i osobno, a ponekad u prolazu, izaziva osmjeh i budi energiju. Oboje pjesnika potiču čitatelja da se divi čudu prirode, nadi i reafirmaciji života i regeneracije.

kolovoška poplava — / prostrana livada / odražava zvijezde

(Goran Gatalica)

rižina polja / svaka terasa ima / lunu na vodi

(Nina Kovačić)

Svi haikui u ovoj knjizi već su ranije objavljeni ili su osvojili nagrade na natjecanjima. Ipak, neke engleske verzije ponekad otkrivaju šarmantnu arhaičnost u uporabi jezika. Ponovno, duh haikua u ovoj knjizi nadilazi stroga pravila uporabe engleskog kao materinskog jezika, te više nego pristaje njihovim dirljivim slikama. Umjesto predstavljanja jezika i njegove preciznosti, pokazuje nam da je jezik samo alat kojim prenosimo misli iz dubina onog mjesta gdje se haiku rađa.

Čitala sam pjesme iz ove knjige samo na engleskom jeziku, te sam poželjela znati hrvatski da bih mogla cijeniti ih i na materinskom jeziku autora. Međutim, brzo sam shvatila da se haiku izdiže izvan ograničenja i postoji u mjestu s univerzalnom privlačnošću. Želim vam užitak u čitanju stranica ove knjige, te obilje međusobne povezanosti kroz slike ovih dvaju snažnih glasova iz Hrvatske, izvan granica jezika.

(prijevod s engleskog na hrvatski / *translation from English into Croatian by Magdalena Lipovac*)

Poetika osluškivanja, haiku stvaralaštvo Ljubomira Radovančevića

Piše Majska Čevanić

Intenzivno živeći svoj haiku put već mnogo godina, Ljubomir Radovančević pretače svoje iskustvo u haiku poeziju. Pjesnički opus ovoga hajdina zasad broji četiri objavljene zbirke haiku pjesama, od kojih je prva, „Na stratištu rata“, izšla iz tiska 2012. godine. Posvećena je svim poginulim i

živim braniteljima Hrvatske te svim žrtvama, sudionicima i svjedocima Domovinskog rata. Pjesničko je to svjedočanstvo neposredne stvarnosti, potresni dokument vremena u kojem živimo i koje nas živi, u strahotama rata. U haiku poeziji to pitanje posve je specifično, jer haiku je lišen ne samo svakog intelektualiziranja, nego i svakog ideologiziranja i politikantstva, kojima je inače poezija prepuna. Ljubomir Radovančević ovladao je tom vještinom, njegov haiku ostaje tu i sada, neposredna stvarnost, takvost, istina sama po sebi, koliko u prirodi samog (haiku)trenutka toliko i u prirodi doživljavanja tog trenutka, ma kakav on bio, jedino trenutak (samo) spoznavanja Prirode i Svjjeta, čiji je haiku najsavršeniji mjerni instrument, vječni prezent: tu i sada. „Na stratištu rata“ rezultat je upravo takvog, neposrednog i spontanog odnosa haiku pjesnika prema toj i takvoj stvarnosti u koju je on uronjen dubinom svog duhovno-emotivnog doživljavanja i spoznavanja, ali stvarnosti koja ga upravo zato što ga u potpunosti okružuje i čini haiku pjesnikom. Ova zbarka odraz je prirodnog i spontanog bola, patnje i revolta ne samo haiku pjesnika, već potvrđuje univerzalni karakter i prirodu haiku poezije.

Bijeli križ / bezimen. Vojnik je / imao ime.

Krvave tragove / ostavile godine / rata u duši.

Zbirka haiku poezije „Kao ptica o staklo“ iz 2016. godine gotovo je savršen primjer interakcije priroda-čovjek-priroda, u kojoj haiku pjesnik dubinom i snagom svog duha jednostavno zapisuje ono što se događa u njemu i kroz njega, a ne po njemu. Time neposredna stvarnost iskazuje sebe samu putem pjesnikove senzibilnosti.

Jedna od bitnih crta Radovančevićeve haiku poezije jest kozmički prostor (predstavlja okvir vizije), svijet u jednom određenom poretku i ustrojstvu. Pjesnikov duh stvara jedan osobni svemir koji osim što je refleks viđenog ima svoje ustrojstvo i reagira po vlastitim „zakonima“. Čarobnost u haiku je siromaštvo u količini riječi, ali prije čarobnosti je duh koji pronalazi veliko u malom, lijepo u jednostavnom. U svakoj je riječi poetski naboj, pa govorimo o poetici riječi.

Lokomotiva / juri kroz tamu noći./ Spavaju polja.

Srna na noćnom / pojilu. Nikako da / Mjesec popije.

Zbirkom „Čuvari kristala“, također iz 2016. godine, Ljubomir Radovančević se među haiku putnicima kroz poetsko vrijeme osobito ističe. Sada već ima iskustvo dugogodišnjeg zapisivanja poetike koju nosi priroda po sebi i u

sebi, poetike silovitih žubora, treptaja, silovite duhovne akcije te nam je iznova donio cijeli rukovet lijepog, dragog...

Čovjek nije pjesnik zato što stvara djelo. On je drukčiji od drugih ljudi jer govori kroz pjesme. Toliko je blizak s prirodom kad glas zrikavca, vepra ili košute zapiše kao pjesmu. Riječi kojima to zapisuje nisu konačne, one evociraju, a u odabiru riječi je Ljubomir Radovančević majstor.

Kreket žaba, / zrik zrikavaca. Jesmo / li u močvari ?

Pucaju školjke / slatkvodne zubima / staroga vepra.

Žubor u ušima, / svježa voda u grlu / mlade koštute.

Skoro svaki od stihova ove zbirke pjeva, hvali, miluje, grli prirodu. Drvo, cvijet, neki pejzaž, godišnje doba, ili kakvu pticu ili kakvo brdo, put, vodu. Ljubav i miješanje svoga bića s prirodom. I taj oblik stiha, sitan, svega 17 slogova, jedna neprekidana rečenica, ustvari kratka kao uzdah, a u njoj čudesan osjećaj ljubavi prema prirodi. Radovančević voli svaki pokret bilja i životinja, u svojoj bezgraničnoj ljubavi i samilosti (po primarnoj struci zaokupljen medicinskim znanostima) smatra se blizak insektu, drveću, svemu što cvjeta i procvjeta, svemu što biva i prođe. Zanos ljubavi prema proljeću i jeseni, cvjetanju i voćki, zimi i snijegu. Putuje i bilježi.

U zbirci „More i val“ iz 2019. godine Radovančevićevi haiku su iskreni, iskre su istinskog bljeska spoznaje. Pučina mora je pučina življenja. Trajanje kroz obličja, poezija malih ljudi i gotovo bismo rekli neprimjetnih stvari u jedinstvenoj bistrini mora. Haiku je beskonačnost. Treptanje u životnosti i vječita budnost, kao i valovito more. Duh pjesnika upravo karakterizira ta nadahnuta budnost kojoj ništa ne ostaje nezapaženo.

Valovi nose / mirise smilja otoku, / a s otoka mir.

Uistinu Radovančević zapaža sve i svemu se raduje, tuguje sa svime, pa i s obalom ili s lađom.

Zadaju боли / valovi nježnoj obali – / razbijaju ju.

Udari val lađu / s lijevoga boka, / bacu na obalu.

Ljubomir Radovančević je karakterističan haiku pjesnik po percepciji svega oko sebe – kao da se čitavim opusom provlači jedinstveni zavjet pjesnika da se doživi sve i da se sve zapiše. Duh pjesnika je neuhvatljiv, pronalazi smiraj u istinskim, izvornim ljepotama prirode i humora koji je kao kontrapunkt i

mogućim pritajenim bolima koje ta priroda po svom iskonskom određenju mora posjedovati.

Haiku poezija ostavlja mnogobrojne izražajne mogućnosti od kojih je Radovančević iskoristio njih mnoštvo. Sve ostaje zapaženo, svaki djelić Svemira u malom i nekad tako običnom životu.

Ljubomir Radovančević nedvojbeno je istinski poetski slikar i opažač, a njegov humor biva nadgradnja svakom možebitnom povratku u „tamnije nijanse“ i taj čist, izvoran, neposredan humor daje njegovim poetskim zbirkama novu snagu.

Umjesto na lopoč / krastača je skočila / ravno na Mjesec.

Od silne kiše / i strašilo mokri / niz hlače.

Jezik valova / oblizuje obalnu hrid, / jer voli slano.

Haiku Ljubomira Radovančevića više ili manje slijedi kanone klasičnih japanskih uzora, a gdje se od njih ponešto udaljuje ima za to i razloga i opravdanja u općenito drukčijim okolnostima i drukčijoj literarnoj baštini u nas od one dalekoistočne. Tako u njegovu haiku autorov ego nije nužno zatomljen i potisnut, već je autorovo „ja“ ponegdje istaknuto i opetovano. Ukoliko time ponegdje i znatnije odstupa od nekih japanskih standarda i uzora može se to shvatiti i kao pohvalni pokušaj izvjesnog redefiniranja haiku za naše okolnosti, situacije i tradiciju.

Iskrenost doživljaja, ovjekovječenje trenutka, u njegovom je haiku spontano i gotovo obično i zato mu je stih dojmljiv i prisian. Njegovi haiku nastali su na iskustvima najbolje tradicije japanskog haiku i doprinosu kojim su haiku pjesnici u nas obogatili taj zahtjevni oblik koji sređenošću jezika odražava usredsređenost svemira i čovjeka.

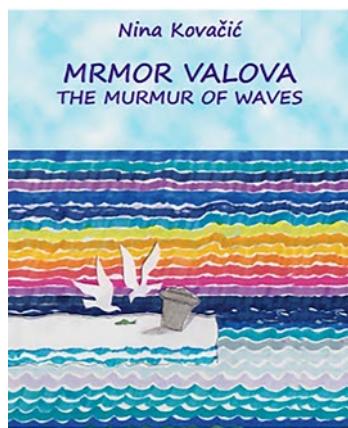
Svaki haiku nepatvoren je istinski doživljaj prirode i čovjeka u njoj, duboko i neraskidivo stopljene, te nam pjesnik na zadivljujući način otkriva čudesan svijet tajne postojanja, koja nam pak govori da nije baš sve tako prolazno i besmisleno u životu čovjeka kako se to naizgled čini. Poput bljeska munje spoznati trenuci sadašnjosti majstorski su pjesnički zapisi jednog blistavog duha vječnosti. Ne obećavajući nam ništa Radovančević nam daje sve što se može dati: vječne trenutke konkretne stvarnosti, stvarne trenutke vječnog prezenta, otkrivajući nam smisao i značaj samog postojanja na vrlo profinjen i originalan način. Stoga je bogatstvo Radovančevićeve riznice prirode krupan doprinos hrvatskoj haiku poeziji u cjelini, te njezinoj kvaliteti, ugledu i važnosti koje ona ima u svijetu.

Zapisuje šumove, tišine, boje, osvjetljenja prirode. Ljubomir Radovančević je budan, on osluškuje. Teško je kroz dva-tri citirana haiku dočarati njegovu haiku poeziju. Treba pročitati sve ! Svaki od haiku na svoj je način nadahnut prostranstvom svemira, igrom zvijezda i Mjeseca, svjetлом i sjenom. Bujanje prirode koja produžava dah, miris, okus... Prasak iz kojeg je potekla krv života ! Kako bi i mi što bolje i više čuli, Ljubomiru Radovančeviću možemo poželjeti što više osluškivanja.

Nina Kovačić: Mrmor valova / The Murmur of Waves (HSK, Zagreb, 2020.)

Objavljeno u KVAKI - ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST

Piše Ljubomir Radovančević

U internetskom izdanju časopisa za književnost "Kvaka", objavljen je 11. listopada 2022. tekst U SLAVU HAIKUA, osvrt na knjigu Nine Kovačić "Mrmor valova/The Murmur of Waves" iz pera Ljubomira Radovančevića. Navodimo uvodni odlomak.

"Kada primite u ruke drugu zbirku haikua Nine Kovačić *Mrmor valova*, najprije ćete primijetiti da je knjiga lijepo dizajnirana i opremljena. Krase je sofisticirani predgovor ugledne spisateljice Božice Jelušić, naslovница i funkcionalne ilustracije

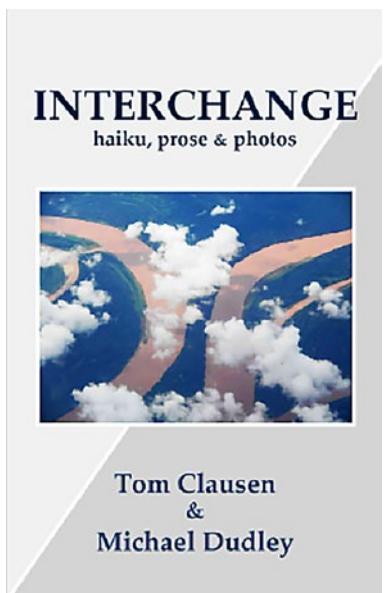
akademskog slikara Branimira Dorotića, urednički rukopis književnika Mirka Kovačevića, *kunstdruk*, tvrdi uvez, vrpca za označavanje stranice, bilingvizam teksta. I ono najvažnije – krasiti je obilje stihova istinskoga haiku-umijeća!"

<http://www.casopiskvaka.com.hr/search?q=nina+kova%C4%8Di%C4%87>

NINA KOVAČIĆ, kratki osvrt na poledini korica knjige INTERCHANGE haiku, prose & photos

(autori: Michael Dudley i Tom Clausen, 2022.)

piše Miroslav Vurdelja

Članica uredništva IRISA Nina Kovačić, sudjelovala je u značajnom inozemnom književnom projektu. Michael Dudley i Tom Clausen izdali su 2022. knjigu INTERCHANGE haiku, prose & photos (vlastita naklada, urednik Melchior Dudley). Na poledini korica knjige otisnuti su kratki osvrti koje su napisali: Gabriel Rosenstock (pjesnik haikua, romanopisac, eseijist, dramatičar, pisac kratkih priča i dječje književnosti, prevoditelj), Kala Ramesh [pjesnikinja haikua, antologičarka, voditeljica haiku-festivala, urednica, mentor školarcima, studentima i odraslima, a predstavili smo je u IRISU Vol. 15, 2021. nizom eseja pod zajedničkim naslovom "Kako pisati haiku" (u prijevodu Sanele Pliško)] i Nina Kovačić.

Navodimo retke koje je napisala Nina Kovačić i njihov prijevod na hrvatski jezik:

"Interchange is a masterful poetry-prose-photos collaboration, a rewarding amalgam that integrates two accomplished authors' synergy creativity. Michael Dudley's skillfully created haiku are liberated from dogmatic schemes, chains, and burdens. They are first-class poems that he has meaningfully paired throughout the book with illuminating contextual prose. Tom Clausen's expressive 'Introduction' is a thorough and thoughtful history of an important resource, and his creative 'third eye' photographs are beautiful, independent, and yet complementary artworks".

„Interchange“ je virtuzno poetsko-prozno-fotografjsko sustvaralaštvo, dragocjeni amalgam koji integrira kreativnu sinergiju dvojice vrsnih autora. Majstorski haikui Michaela Dudleya oslobođeni su dogmatskih shema, okova i tereta. To je prvaklasna poezija koju je on u knjizi punoznačno upotpunio s iluminantnom kontekstualnom prozom. Ekspresivni "Uvod"

Toma Clausena značajna je i pažljivo osmišljena povjesnica, a njegove kreativne fotografije viđene „trećim okom“ divne su i kao samostalna, i kao upotpunjujuća umjetnička djela.“

O autorskim pravima i njihovoj zaštiti

Piše Miroslav Vurdelja

Autorstvo je intelektualna odgovornost za djelo.¹ Autorsko djelo je duhovna (intelektualna) tvorevina s književnog, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter.² Tehnološki razvoj, digitalne tehnologije i masovne komunikacije pružaju velike mogućnosti za korištenje, razmjenu i distribuciju digitalnih sadržaja. S druge strane, omogućuju neovlašteno raspolaganje tuđim zaštićenim autorskim djelima. Većina dobro uređenih internetskih stranica na vidljivom mjestu ističe stupanj zaštite sadržaja koji se na njima nalazi. Čak ako takva obavijest nije istaknuta, to ne znači da ne postoji određeni oblik zaštite autorskih prava. Stoga je paušalno, nepotpuno i opasno razmišljanje: ako je nešto objavljeno na internetu, znači da je svima stavljen na raspolaganje. Neovlašteno korištenje tuđeg intelektualnog stvaralaštva može prouzročiti kaznene, prekršajne, materijalne, moralne posljedice.

Primjer prvi

Hrvatska narodna banka raspisala je 2. kolovoza 2021. otvoreni natječaj za izbor dizajna nacionalne strane (naličja, reversa) eurokovanicu, tj. hrvatske kovanice eura. Kontroverze je izazvao odabir prvonagrađenoga rada dizajna hrvatske kovanice od jednog eura, na kojem je predviđeno da bude životinja kuna. Dizajn je bio gotovo identičan fotografiji kune koju je 2005. godine snimio škotski fotograf Ian H. Leach. On je za medije istaknuo da ga nitko nije tražio dopuštenje za korištenje njegove fotografije. Nakon toga, „autor“ prvonagrađenog rada povukao je sporno rješenje te se odrekao svih prava po osnovi sudjelovanja u natječaju za motiv kune, a Hrvatska narodna banka raspisala je novi natječaj za dizajn hrvatske kovanice od jednog eura. Ian H. Leach je to komentirao: „Dizajner je shvatio da je pogriješio i drag mi je da je dizajn povučen. Ne planiram nikoga tužiti. Donesena je ispravna odluka i ovo je za mene kraj priče.“³

Primjer drugi

2020. god. splitska Naklada Bošković objavila je „Izabrane pjesme“ ugledne američke pjesnikinje i nobelovke Louise Glück. Međutim, izgleda da

je nakladnik propustio ishoditi odobrenje ovlaštenika autorskih prava. Predstavnik nakladnika za Jutarnji list je izjavio: „Tražili smo mi njene agente, ali nije ih imala. (...) Nama je bilo bitno da su pjesme slobodne i da ih je moguće prevoditi, da nisu zaštićene... One su bile na internetu, slobodne svima za čitanje, a skupili smo ih na različitim web adresama“.⁴ Prevoditelj se opravdavao: „Kazao je (misli na nakladnika, op. a.) da slobodno biram i prevodim, da je samo bitno da ne prevedem iz jednog izvora, nikako jednu cijelu knjigu, ali da s interneta, s različitih izvora, mogu prevoditi. Vjerovao sam da je to tako.“⁵ Nije izostala reakcija poznate Wylie Agency koja zastupa pjesnikinju, kao i Ministarstva kulture i medija koje je otkupilo 150 primjeraka ove knjige i distribuiralo je hrvatskim državnim knjižnicama. Ministarstvo je zatražilo od nakladnika dostavu potvrde o riješenim autorskim pravima za navedenu knjigu.⁶ Nije nam poznato kako je riješena ova neugodna situacija, a da se ne radi o usamljenom slučaju navodimo i spor između Wylie Agency i jedne izdavačke kuće u Španjolskoj u vezi s pravom na objavljivanje prijevoda pjesama Louise Glück na španjolskom jeziku.⁷

Primjer treći

Hrvatski pravni zastupnik američke tvrtke Getty Images koja se bavi licenciranjem fotografija, uputio je tijekom 2011. godine opomene pred tužbe brojnim hrvatskim portalima i pojedincima koji su neovlašteno objavili neizmijenjene ili izmijenjene fotografije iz Gettyjeve baze te im ponudila izbor: ili uplata odgovarajućeg novčanog iznosa ili kaznena prijava.⁸ Zaštićene fotografije na internetu Getty pronalazi zahvaljujući uslugama svoje izraelske tvrtke PicScout koja nudi uslugu Image Tracker i postavlja kôd u fotografije zahvaljujući kojem je zaštićenu fotografiju moguće pronaći čak i nakon što je ona izmijenjena do neprepoznatljivosti.⁹

Primjer četvrti

U internetskom časopisu „radio gornji grad“ (Regionalni časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja u prijelomu epohe) Marijan Grakalić je 11. svibnja 2020. objavio tekst „Samuraji šanka i epigoni (Haiku plagijati)“ u kojem navodi da je Siniša Matasović (predsjednik Sisačko-moslavačkog ogranka Društva hrvatskih književnika) u knjizi haikua „Noć na šanku“ plagirao njegove (Grakalićeve) haikue.¹⁰

„Nemajući valjda što drugo, ili zato što su mu se svidišali jer ih je svojedobno lajkao, besramno je plagirao moje „Samuraje šanka“ (haiku pjesme), koje godinama objavljujem na Facebooku i gdje imaju svoju stranicu pod spomenutim nazivom. Ne radi se o doslovnom preuzimanju teksta već parafrazama i krađi ideja, naravno, o plagiranju bez navođenja referenci.

Imao sam već prije slične slučajeve, dakako od raznovrsnog ološa koji me maltretirao i ucjenjivao ne bi li im dopustio da potpišu neke moje starije knjige i tekstove, što naravno nisam, a to što je ovaj novi slučaj sofisticiraniji ne znači da je ustvari manji kriminal.”¹¹

Nismo istraživali je li Siniša Matasović reagirao na ove tvrdnje i je li između navedenih književnika došlo do bilo kakvog pravnog spora ili pomirenja.

Primjer peti

Iako se ne radi o preuzimanju tuđeg autorskog djela s interneta, smatramo važnim uvrstiti i ovaj za haikuiste indikativan primjer. Društvo pjesnika Sjeverne Karoline (North Caroline Poetry Society) organiziralo je 2014. godine Griffin Farlow Haiku Contest na kojem je diskvalificiran trećenagrađeni haiku koji je na natječaj poslao pjesnik Ernie Berry

extended rain / the heron's legs / get shorter

zbog (pre)velike sličnosti s poznatim Bashovim haikuom

the crane's legs / have gotten shorter / in the spring rain

(prijevod na engleski Robert Hass).

Upravno tijelo Društva donijelo je jednoglasnu odluku o diskvalifikaciji koju je ovako obrazložilo: „(...) većina bi pjesnika htjela da im se kaže ako su kao svoje originalno djelo poslali pjesmu koja je vrlo slična već objavljenom djelu nekog drugog pjesnika. Također smo suglasni da prema Zakonu o zaštiti autorskih prava (Copyright Law) tako bliska sličnost diskvalificira objavljivanje kasnijeg rada kao originalnog djela. Budući da je (Berryijeva) pjesma blisko podudarna Hassovom prijevodu objavljenom u knjizi *The Essential Haiku* (u izdanju Ecco Press, Penguin Books Kanada i Bloodaxe Books, Irska), nažalost moramo oduzeti dodijeljenu nagradu kako bismo minimizirali bilo kakav potencijalni konflikt s ovim izdavačima.“¹²

Komentirajući taj događaj, Michael Dylan Welch piše: „Slučajevi poput ovoga ne moraju biti namjerno plagiranje, ali i dalje su plagijat, čak i kad predstavljaju kriptomneziju, tj. fenomen kada se netko sjeća riječi nekoga drugoga ali je zaboravio izvor iz kojega potječu. (...) Ernie Berry je mogao doživjeti to što opisuje, ali nije upotrijebio originalne riječi da opiše taj doživljaj. On je ukrao Bashove riječi za taj doživljaj (u Hassovom prijevodu). Jednostavno rečeno, Ernie Berry je plagirao.“¹³

Povijesno-pravni okvir zaštite autorskih prava

U 15. i 16. stoljeću, kao rezultat nastanka tiskanja knjiga i razvoja nakladničke djelatnosti, počelo se priznavati nakladnicima isključivo pravo tiskanja i prodaje knjiga u određenom trajanju, a autorima priznanje za njihov rad, u obliku individualnih privilegija koje izdaje najviše državno tijelo. U 18. stoljeću dolazi do prijelaza od individualnih privilegija na zakonsko normiranje autorskog prava (Engleska, Francuska, SAD, Njemačka) i osnivanja zavoda ili instituta za intelektualno vlasništvo, a do kraja 19. stoljeća doneseni su zakoni o autorskom pravu u većem broju europskih država.¹⁴ Takav zakon donesen je u Japanu 1889., tri godine prije smrti Masaoka Shikija.

Nakon osamostaljenja, na temelju notifikacija o sukcesiji ili zakona Hrvatskog Sabora o potvrđivanju, Republika Hrvatska postala je stranka svih značajnih višestranih međunarodnih ugovora o autorskim pravima.¹⁵ Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (NN 111/21, dalje u tekstu ZAPSP) temeljni je propis kojim je ovo pravno područje regulirano kod nas.

Autorsko pravo u subjektivnom smislu

Prema čl. 26. ZAPSP-a autorsko pravo sadržava i njime se štite moralna i imovinska prava autora. Moralna su prava: pravo prve objave, pravo na priznanje autorstva, pravo na poštovanje autorskog djela, pravo na poštovanje časti i ugleda autora, pravo opoziva.¹⁶ Imovinska prava autora obuhvaćaju: pravo umnožavanja, pravo distribuiranja (pravo stavljanja u promet), pravo priopćavanja autorskog djela javnosti i pravo prerade.¹⁷

Prema čl. 26. st. 3. ZAPSP-a za svako korištenje autorskog djela autoru pripada naknada (osim ako ZAPSP-om ili ugovorom nije drukčije određeno) koja se određuje kao cijena korištenja u privatnopravnom odnosu. „Autor ima pravo na novčanu naknadu za svako javno iskorištavanje njegova autorskog djela. Izdavača ne ispričava neznanje o ulozi autora, jer izdavač mora znati da ne može iskorištavati tude autorsko djelo bez dozvole autora (...).¹⁸

O zaštiti pisanih djela

Prema čl. 14. st. 2. ZAPSP-a autorska djela su, između ostalih, jezična djela a koja uključuju i pisana djela. Književna djela u prozi ili u stilu pisana su djela. Prijevodi su prerade jezičnih autorskih djela (dakle, i književnih djela) i sastoje se u promjeni jezika na stvarateljski način.¹⁹

Za preradu autorskog djela u pogledu kojega autorska imovinska prava još traju, potrebno je prethodno odobrenje nositelja autorskog prava (osim ako prerada nije odobrena zakonom). Čl. 119. ZAPSP-a propisano je da autorsko

pravo traje za života autora i 70 godina nakon njegove smrti, bez obzira na to kada je autorsko djelo zakonito objavljeno, ako ZAPSP-om nije drukčije određeno.

Komentirajući objavljivanje „Izabranih pjesama“ Louise Glück, priznati hrvatski stručnjak za nematerijalnu imovinu i intelektualno vlasništvo ističe: „Je li, ili nije nešto na internetu, nema veze sa statusom dostupnosti. No, puno je tu faktora pa bi trebalo biti bolje upućen u stvari. Autorica je, primjerice, mogla staviti svoje pjesme na internet, da budu slobodne za čitanje, ali zabraniti daljnje izdavanje. Zatim, može biti i da se autorica u potpunosti odrekla prava. Možda želi da se pjesme koriste a da ona na njima ne polaže autorsko pravo. (...) No, ako netko izda knjigu i zadrži prava, odnosno prenese ih samo na svog izdavača, onda činjenica da ste nešto našli na internetu nema nikakvog utjecaja. Vi to ne smijete koristiti.“²⁰

Autorsko imovinsko pravo može se prenositi u cijelosti ili djelomice, uz naknadu ili bez naknade, vremenski neograničeno ili na određeno vrijeme, kao isključivo ili neisključivo pravo, prostorno neograničeno (za cijeli svijet) ili ograničeno (za određeni teritorij, za određene jezike, za određeni broj objavljivanja).²¹

O zaštiti fotografskih djela

Prema čl. 14. st. 2. al. 7. ZAPSP-a autorska djela su fotografска djela i djela proizvedena postupkom koji je sličan fotografskom. S fotografskim djelima izjednačuju se djela proizvedena ili izražena postupkom sličnom fotografiji, kao što su npr. fotogrami (radovi na fotopapiru bez fotokamere), fototipografija (stvaranje slika iz slova i drugih znakova s pomoću fotoslagarskih strojeva), fototipija (prijenos crteža na tiskarsku ploču kamerom uz određeni kemijski postupak).²²

Da bi fotografije bile zaštićene autorskim pravom, uz zadovoljavanja drugih propisanih uvjeta, moraju biti originalne. Prema rješenjima iz prava Europske unije, koja su primjenjiva u Republici Hrvatskoj, fotografija se smatra originalnom ako odražava osobnost svog autora, te ako je autor pri njenoj izradi izrazio svoju kreativnost, na način da je napravio određene „slobodne i kreativne odluke“ koje imaju za posljedicu njegov „osobni doprinos“ fotografiji.²³ Ne postoje znanstveno utvrđeni kriteriji za određivanje originalnosti, pa odluke i tumačenja sudova postaju značajan izvor autorskog prava. Navodimo primjer sudske prakse Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske: „Opći uvjet priznanja autorske zaštite kod takvih djela (fotografskih, op. a.) uzima se izvornost djela što proizlazi iz intelektualnog stvaranja. Kod fotografskog djela originalnost, kao izraz intelektualnog stvaralaštva, može se izraziti u više faza stvaranja takvog

djela. Ona se može sastojati u fazi snimanja, u izboru motiva, trenutka i kuta snimanja, osvjetljenja, tehničkih sredstava kao što su objektivi, filtri, vrste filmova, kao i u fazi razvijanja, retuširanja, kopiranja i montaže snimke.”²⁴

Postoje slučajevi kada se fotografije mogu koristiti bez odobrenja autora: u sudskim i drugim službenim postupcima, radi informiranja javnosti, u svemu reproduciranja autorskih djela koja su trajno smještena na ulicama, trgovima, parkovima ili drugim mjestima pristupačnim javnosti i dr.

Zaštita u slučaju povrede autorskih prava

Čl. 273. ZAPSP-a propisano je da nositelj autorskog čije pravo je protupravno povrijedeno ima pravo na zaštitu tog prava u sklopu koje je od osobe koja je njegovo pravo povrijedila, ili njezina sveopćeg sljednika, ovlašten zahtijevati: prestanak radnje koja to pravo vrijeda i propuštanje takvih ili sličnih radnji ubuduće (prestanak uz nemiravanja), popravljanje nanesene štete, plaćanje naknade za neovlašteno korištenje, plaćanje zakonom određenog penala, vraćanje ili naknadivanje svih koristi koje je bez osnove stekla od povrijedenog prava, utvrđenje učinjene povrede, kao i objavu pravomoćne presude kojom je sud, makar i djelomično, udovoljio zahtjevu usmjerrenom na zaštitu autorskog prava.

Povrede moralnih i imovinskih prava autora također mogu dovesti do prekršajnih i kaznenih sankcija. U slučaju prethodnog izricanja sankcije u kaznenom postupku, postoji mogućnost izricanja i sigurnosne mjere zabrane pristupa internetu.

Budući da to prelazi zamišljene okvire ovoga rada, samo ćemo spomenuti suvremenu pojavu zamjene ljudskih resursa korištenjem različitih sofisticiranih alata. Uvjet za priznanje prava na zaštitu je autorstvo fizičke osobe, tj. čovjeka. Danas se u kreativnom radu sve više primjenjuje napredna umjetna inteligencija koja stvara slike iz teksta, piše tekstove itd. U sklopu brojnih pozitivnih i negativnih mogućih posljedica u svekolikim područjima ljudskog postupanja i ponašanja, nameće se i potreba pravnog reguliranja razine originalnosti i opseg zaštite autorskog djela nastalog primjenom umjetne inteligencije.

Umjesto zaključka

Primjeri navedeni u ovom tekstu ukazuju na slučajeve svjesnog i/ili nesvesnog preuzimanja sadržaja objavljenog na internetu bez provjere je li zaštićen autorskim pravima. Ukazuju na nedovoljnu informiranost i nepažnju pojedinaca, na propuste stručnih tijela koja bi u svom djelokrugu trebala voditi računa o zaštićenim autorskim pravima. Također su određena slika stanja društvene svijesti o odnosu prema zaštićenim autorskim

pravima. U tekstu je izložen kratak i nepotpun normativni okvir s nekoliko primjera kao informacija čitateljima i poticaj zainteresiranima da se detaljnije upoznaju s ovom regulativom.

¹ Mrežno izdanje Hrvatske enciklopedije Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, dostupno na adresi <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=4772> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

² Henneberg, Ivan (2001.) *Autorsko pravo*, Zagreb: Informator, str. 81. (Kao mnoge definicije, i ova trpi određenu kritiku jer zanemaruje da je književnost umjetničko oblikovanje misli riječima.)

³ Autor fotografije kune za DNEVNIK.hr: "Zadovoljan sam što je povukao dizajn, to je ispravna odluka" (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

⁴<https://www.jutarnji.hr/kultura/knjizevnost/naklada-boskovic-objavila-je-izabrane-pjesme-ugledne-americke-pjesnikinje-louise-glueck-15054919> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

⁵ Ibid.

⁶<https://www.jutarnji.hr/kultura/knjizevnost/nakon-otkrica-jutarnjeg-lista-ministarstvo-kulture-trazi-potvrdu-o-pravima-na-louise-glueck-15060645> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

⁷<https://www.nytimes.com/2020/12/09/books/louise-gluck-nobel-prize-pre-textos-spanish.html> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

⁸<https://rep.hr/vijesti/internet/getty-images-trazi-odstetu-od-brojnih-hrvatskih-stranica/3349/> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

⁹ Ibid.

¹⁰<https://radiogornjigrad.wordpress.com/2020/05/11/marijan-grakalic-samuraji-sanka-i-epigoni-haiku-plagijati/> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

¹¹ Ibid.

¹² Vidi Sandra Simpson: How Close is too Close? na adresi: <https://poetrysociety.org.nz/affiliates/haiku-nz/haiku-poems-articles/archived-articles/how-close-is-too-close/> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

¹³ <https://dejakudiary.wordpress.com/2017/09/07/a-pattern-of-plagiarism/> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

¹⁴Vidi Henneberg, ibid., str. 13.-20.

¹⁵Ugovori su dostupni na internetskim stranicama Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo, na adresi: <https://www.dziv.hr/hr/intelektualno-vlasnistvo/autorsko-pravo/zakonodavstvo/medjunarodni-ugovori/> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

¹⁶Vidi čl. 27.-31. ZAPSP-a

¹⁷ Vidi čl. 32.-54. ZAPSP-a

¹⁸ Odluka Visokog Trgovačkog suda Republike Hrvatske Pž 2292/1995 od 9. siječnja. 1997.

¹⁹ Henneberg, ibid., str. 110.

²⁰ <https://www.jutarnji.hr/kultura/knjizevnost/naklada-boskovic-objavila-je-izabrane-pjesme-ugledne-americkie-pjesnikinje-louise-glueck-15054919> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

²¹ Henneberg, ibid., str. 165.

²² Ibid., str. 107.

²³ <https://euipo.europa.eu/ohimportal/hr/web/observatory/faq-hr> (pristupljeno 22. ožujka 2023.)

²⁴ Odluka Visokog Trgovačkog suda Republike Hrvatske Pž-6381/03 od 2. ožujka 2004.

Primjer izvrsnosti haiku-stvaralaštva

piše dr. sc. Ljubomir Radovančević

Osvrt na knjigu Nina Kovačić: Vitraj na suncu / The Sunlit Stained Glass, Hrvatski sabor kulture, Zagreb, 2022., 160 stranica, format B5, meki uvez, omot s klapnom, predgovor iz pera Božice Jelušić.

Agilna Nina Kovačić, re/prezentativka vrhunske haiku-vještine, publicirala je svoju treću knjigu Vitraj na suncu. Sadržaj stihotvorja odlikuje se jednakim sjajem kao što je onaj iz prvih dviju (Proljetni čaj i Mrmor valova), o kojima sam imao čast, s radošću, napisati osvrt. Vitraj na suncu retrospektivan je pregled njezinih lauretiziranih i pohvaljenih haikua, kao i onih odabranih za objavljivanje u domaćim i inozemnim zbornicima i časopisima, u spaciotemporalnom kontinuitetu od 2018. do 2022. godine. Nina ponovno briljira i inspirira svojom marljivošću, prilježnošću, pedantnošću, marom, talentom. Njezini haikui svjedoče ne samo o svojoj izvrsnosti, nego i o intenzitetu pjevanja i objavljivanja haiku-stvaralaštva te predstavljaju svojevrsni origami, sklopljen u trenutku epifanijskog posjeta jedne od devet kćeri Zeusa i Mnemozine – muze poezije.

Svi haikui prevedeni su na engleski (većina u nenadmašnom prijevodu Đurđice Vukelić Rožić), a pojedini i na druge jezike: japanski, njemački, bugarski, portugalski, španjolski, rumunjski, slovenski. Uvršteno je i nekoliko haikua na kajkavskom narječju i na slavonskoj ikavici te šest

foto-hajgi koje unose kolorističku ljepotu u knjigu. Uočavam senrje koji se odlikuju blagim humorom. Tumačenje manje poznatih riječi i izraza u podnožnim napomenama također govori o brižljivosti autorice i urednika stihozbirke književnika Mirka Kovačevića pri skladanju ove knjige. Vrhunski predgovor zbirci napisala je književnica Božica Jelušić, a prevela ga je Magdalena Lipovac. Zbirku je s devet crteža perom i kistom u tušu ilustrirao izvrsni akademski slikar Branimir Dorotić, a jedna ilustracija iskorištena je za naslovnicu kao obojani crtež vitraja. Posao lektora obavio je Boris Nazansky, jedna od stožernih osoba na hrvatskoj haiku-sceni. Spiritualno izabrani i sofisticirano intonirani nazivi sedam poglavља (Valovi tišine, Energija zvuka, Alkemija mirisa, U kaleidoskopu, Povratak u djetinjstvo, Zaplešimo, Čestice) dodatno govore o autoričinoj produhovljenosti.

Neumorna u stvaralaštvu, Nina umješno barata rekvizitarijem i instrumentarijem pjesničkog izraza, stilskim figurama. Ostaje moderna u ovoj staroj formi japansko-kineske tradicije, izdvajajući se kvalitetom ekspresije među stotinama hajina u svijetu. Usuđujem se napisati da je malo kreatora haiku-uradaka ravnih po sposobnostima Nine Kovačić i kakvoći njezinih haikua. Pomno prateći sve što i čemu sve se drugi domišljaju, izdvajam po svome kritičarskom kriteriju Ninine pjesme kao bisere iz ogrlice, dragulje iz krune, i to po višem nivou samosvojstvene kreativnosti. Čitajući autoričine haikue, susrećem izvornost ljestvite poezijskog izričaja i snagu impresije. Doimljе nas čitatelje, obožavatelje njezinog pjesništva originalnost Nininog *the master's toucha*, uspješnost i *metje*, dočaravajući nam haiku-doživljaj kao poljubac pjesme života, kako reče veliki *Devidé*.

Haiku je inače općenito inspirativno utjecao na nastanak pjesničke škole-pokreta imažinizma, američko-engleskih pjesnika, koji je pravac cvjetao između 1912. i 1917. godine. Prve temelje postavio je *Thomas Ernest Hulme*, a doktrinu imažinizma detaljno je razradio Ezra Pound. Pored njih dvojice najistaknutiji predstavnici su Richard Aldington, Frank Stuart Flint, Hilda Doolittle, Amy Lovel, William Carlos Williams i dr. Taj se poetski pravac obraća objektivnoj stvarnosti i čulnim utiscima kao jedinim priznatim vrijednostima. Posebno nadahnuće nalazi u starom japanskom (haiku, tanka) i kineskom pjesništvu. U pobuni protiv apstraktnog jezika, komplikirane simbolike, gomilanja poetskih sredstava i labave strukture, pjesništvo s kraja 19. stoljeća zalaže se za ponovno nalaženje prave težine riječi, za jezičnu ekonomiju, za preciznu, konkretnu vizualnu sliku i jasno izrečen detalj. Često se na utisak uzvraća metaforom ili jukstapozicijom. Što je god više moguća izbrušenost stihova, bez komentiranja ili generalizacije, autorov je odgovor na vizualni objekt ili scenu. Ili, kako je to napisao, Ezra Pound u programatskom tekstu „Nekoliko ne jednog imažinista“ (*A Few Don'ts by an Imagist*): „Slika je ono što prikazuje neki intelektualni ili

emocionalni kompleks u trenutku vremena. (...) Bolje je za života proizvesti jednu jedinu sliku nego proizvoditi omašne sveske.“ Dakle, jasno je zašto je imažinizam svoje izvore našao u japansko-kineskoj kratkoj pjesmi kao formi da se kraća ili dulja pjesnička tvorevina formira oko jedne slike. Osnovni su principi imažinizma: upotrijebiti jezik običnog govora, ali uvijek točnu, a ne približno točnu riječ; stvoriti nove ritmove koji su izraz novih struja, stanja i raspoloženja; dozvoliti apsolutnu slobodu u izboru predmeta; stvoriti poeziju koja je jasna i određena i koja se ne bavi nejasnim općenitostima; pretpostaviti sliku, konkretnu i definitivnu; tražiti uvijek i težiti stalno koncentraciji, sažetosti, asketizmu, lapidarnosti i konciznosti – a to je zapravo suština poezijske. To čini njenu bit, biće i život.

Očigledna je povezanost imažinista s haikuom kao njihovim žarištem i nadahnućem. To je istinski, iskonski, nadahnjujući umjetnički poriv. Stavljujući naprijed navedeno u kontekst haikua, zaključujem da su haikui Nine Kovačić tipične imažinističke pjesme u slobodnom stilu. Ono što obilježava djela imažinista, doslovce je oprimjereno u Nininom haiku-stvaralaštvu. Njezini haikui dosljedni su suštini poimanja imažinizma kao poetskog oblika te se tako očituje zajedništvo Nine s imažinistima u pogledu inspirativne biti haikua na nastanak imažinizma. Kao što je imažinizam stvorio katalog preciznih i sugestivnih slika, tako i Nina stvara svoj katalog haiku-stihova, oslobođen od stega vremenskih i prostornih ograničenja i s dodanim divnim smisлом i značenjem.

Stoga se usuđujem postaviti sljedeću tezu i iznijeti novi pogled na njezino stvaralaštvo: Nina Kovačić je hrvatska, doduše *post hoc*, ali i renesansna (ponovno rođena!) i nipošto zakašnjela pjesnikinja imažinizma. I, koliko mi je poznato, do sada i za sada jedina. Njezin opus to nedvojbeno potvrđuje! Sagledavajući karakteristike haikua koje su privukle i nadahnule imažiniste – uočavam da ista obilježja sadrži i Ninina poezija. *Licentia poetica* nam dopušta takve prispodobe između haikua Nine Kovačić, japanskog tradicijskog haikua i imažinizma. Jer haiku nije samo pjesnička forma, već je umjetnički izraz, dakle – haiku je umjetnost. A umjetnost je (po Karlu Marxu) carstvo slobode, za razliku od carstva nužnosti. Ali uvijek se pitamo (po Branku Miljkoviću): „da li će sloboda umjeti da peva kao što su sužnji pevali o njoj“. Svejedno, haiku je zajedničko izvorište stvaralaštva naše poetese i pjesnika imažinizma. Ostavljamo istražiteljima povijesti književnosti, teoretičarima i historiografima haikua da s vremenskim odmakom pozicioniraju mjesto Nine Kovačić u hrvatskoj književnosti. No, nedvojbeno je da je ona autorica visokog haiku-rejtinga i s pravom utemeljenog renomea, već sada.

Bogat je i širok instrumentarij i orkestracija haikua u zbirci *Vitraj na suncu*. Nalazim spektar domišljatosti, tankoćutnost, hrabrost, interakciju, suptilnost, recepciju trenutka iz prirode i okoline, godišnjih i sezonskih

doba, flore i faune. Od životinjske leksike prisutni su: krava, bumbar, fazan, vrana, golub, pauk, gavran, pčela, čaplja, leptir, žaba, sjenica, pas, školjka, riba, vuga, pudl, muha, guska, čuk, zrikavac... Iz biljnoga carstva: lišće, jagoda, riža, hrast, bor, brnistra, kukuruz, ljiljan, kopriva, maslačak, tikvica, jaglac, breza, žito, trešnja... Nisu to slučajno odabранe riječi: ne / svjesnim izborom biljaka i životinja autorica govori o svom senzibilitetu. U stihovima također nalazimo za haiku tipične prirodne pojave: magla, vjetar, munja, snijeg, jeka, rosulja, potres... Tu su i zvijezde (i sunce je zvijezda!), Mjesec (s velikim početnim slovom jer je to naziv nebeskog tijela), ljudska uplitana u prirodu i proizvodi ljudskih aktivnosti: pumpa, semafor, hospicij, naftna njihalica, ratne ruševine, vlak, minsko polje, vojničko groblje...

Originalne su joj metafore: mrvice sunca, zavjesa od pljuska, vrana plagira Polocka. Kao što bakterije derneće i tulumare noću među neopranim zubima, tako i buba-švabe čine rusvaj – „partijaju u kupaonici“ (*party time!*, str. 128). Zapažam i elemente nadrealizma: vrane bez nogu, patka bez glave (ritica joj viri iz vode) i sl. kojima Nina obogaćuje svoj poetski izričaj. Leksičko bogatstvo i nesputanost izričaja sadržani su i u odabiru riječi: grgolj, narayama, utiha, kala (uska dalmatinska uličica), ekspertiza, samovanje, špica, šamizen, žiška, požnjeven, smorac, virtualno, kabuki i dr.

Nina je rođena u Puli i stoga nije neobično što je u ovoj kolekciji haikua mnoštvo asocijacija na jadranske ugođaje, koji su u službi transfera od slike do misli. Nudi nam Nina mirise lavande (str. 66), mokrog stijenja (str. 69), školjki sa plaže (str. 98), vrućinu na skalinama (str. 31), grgolj valova (str. 52). Sinestezijom boja i zvukova, u rezonanci s mirisima, Nina predstavlja svoj sinkreativitet.

Evo nekoliko interpretacija: ljudske akcije upliću se u ptičji svijet (str. 33); isti sveci, a između kršćana smrtni neprijatelja (str. 34), tamo gdje nije kročila čeka je nevinost (str. 24); da je netko umro, Nina iskazuje posredno (vijest iz bolnice, str. 36); suhi list kao metafora za vremešne ljude (str. 43.) itd. Uz neke nagrađene haikue navedeno je objašnjenje žirija o razlozima zašto je izabran.

Okolina prirode puna je zamišljenih fenomena, ali treba ih u hipu iz / naći i registrirati. Nina ima tu moć talenta zapaziti ono što mnogi ne umiju. Ona svoje minuciozne zamjedbe u i o prirodi kreira *ad hoc* u trostih – *ecce haiku!* Njezini haikui ne podsjećaju ni na koga. Sama vehementno krči svoj put mačetom dara kroz haiku-džunglu. Na haiku-pozornici mnogi se pojave, pa potom iščeznu, ali Nina je postojana poput stamena kamena.

I u ovoj zbirci Nina Kovačić uvažava temeljne formalne postavke haiku-a stvaralaštva: lapidarnost, sažetost, konciznost izraza. Riječima je tu tjesno, a osjećajima ekspanzivno-prostrano (parafrazirajući Krležu). Slaveći doživljaj

trenutka, u promatranoj buci i bijesu (William Faulkner) suvremenih urbanih aglomeracija i globalnih sela (Marshall McLuhan) u današnjem svijetu premreženom internetom, portalima, društvenim mrežama itd. i osjećajući njihov hektički ritam, Nina u mnogima haikuima otkriva tao i zen.

Hipersenzibilna, kakva jest, ne odbacujući empiriju, daje se haikuu i haiku se neštedimice daje njoj. U nje je haiku *network* u svesmislu „i sitno je bitno“, i ništa ne prolazi ispod kritičkog radara njezinog (raz)uma. Ona cjeni zakonitosti dalekoistočne mudrosti, kreće sebe ili se u neprekinutom *circulus vitiosus*, od ekstremnog stimulansa uranjajući u niz: pokret – misao – smisao – mir – ka izvoru (*movement – thought – meaning – peace – the Source*). Intrinzična misao putuje do konačnog smiraja, tj. ponovno ka vrelu iz kojega je krenula na svoje poetsko putovanje. Nina piše (pjeva) da bi još lakše mogla krenuti dalje, i više, i bolje (ako to uopće postoji, jer ovo dosadašnje je već preblizu savršenstvu). Gledajući pod/svjesno poetesu uočava i razdvaja bitno od nebitnoga i stvara tvorbu haikua koji se tako rađa kao feniks iz pepela, kao Venera iz pjene. A čitaš li pažljivo, vidjet ćeš da je taj pepeo još uvijek – vatra!

Nesumnjivo je maestra Nina Kovačić kolekcijom stihova sadržanim u Vitraju na suncu obnovila i podigla razinu svoga mjesta pod haiku-Suncem. Od srca joj čestitam na ovoj izvrsnoj zbirci, a siguran sam da to neće biti posljednja, jer je ona neiscrpna u svome nadahnuću, pa će nas veseliti i obdarivati novim uradcima.

Japanski vrtovi u Hrvatskoj – Rijeka i Ludbreg

Tekst i fotografije: Mihovila Čeperić-Biljan

Vrtlarska umjetnost u Japanu postoji više od tisuću godina i dio je njihove kulture.

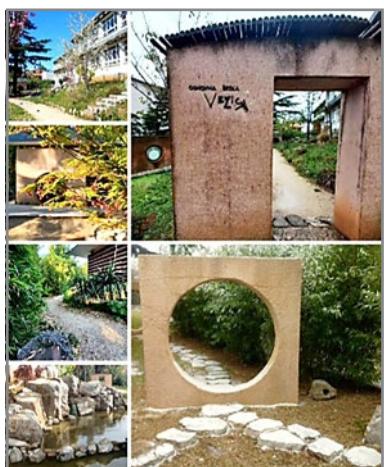
Ljepota japanskog vrta očituje se u kombinaciji vode, biljaka, kamenja i pijeska, četiri osnovna elementa vrta. Kada se u 19.st. Japan otvorio zapadnim kulturama, japanski vrtovi odigrali su istaknutu i važnu ulogu u razvoju umjetnosti u parkovima, i to u cijelom svijetu; od tradicijskih običaja na Istoku do modernih inovacija na Zapadu.

Prva takva minijaturna krajobrazna oaza u nas uređena je ispred OŠ Vežica u Rijeci, 2013., a 2021. u Ludbregu na Otoku mladosti. Zajednička poveznica ovih vrtova jest haiku poezija budući da OŠ Vežica provodi već osam godina haiku natječaj namijenjen učenicima osnovnoškolskog uzrasta, a Ludbreški

haiku susreti provode se više desetljeća, tj. 26 godina, a oba - jedan dječji, a drugi za odrasle, otvoreni su za haiku pjesnike i iz svijeta, kao što su i ovi ukrasni vrtovi, oba otvorena u lipnju, namijenjeni svakom namjernom ili slučajnom posjetitelju.

Japanski vrt " Pokret naprijed i mir" Ispred OŠ Vežica u Rijeci

<https://www.youtube.com/watch?v=cYjnxArE1CA>
(video zapis nastao 2013., prilikom otvorenja Japanskog vrta)

Japanski vrt ispred škole u mijenjanih godišnjih doba

U lipnju 2023. navršeno je 10 godina kako je ispred OŠ Vežica u Rijeci, tadašnja zelena površina (koju je 70-tih godina nakon izgradnje nove zgrade škole zelenilom opremljen Josip Kulfanek, krajobrazni stručnjak, zaslужan za ozelenjavanje i izgradnju mnogih riječkih parkova) preoblikovana u Japanski vrt.

Vrt, ispred škole gdje radim, oblikovao je japanski krajobrazni arhitekt gosp. Iso Hayato, a ima dvije veće cjeline: u prvom dijelu dominira vodopad što predstavlja pokret, a drugim dijelom kućica za čaj što simbolizira tišinu. Te dvije cjeline povezane su tzv. meditativnom stazom. Cijeli je prostor uređen prema konceptu vrtu iz povijesnog razdoblja Momoyama

(kraj 16. i početak 17. st.), kojeg karakterizira prisutnost čvrstih i postojanih kamenih blokova te mjesto za uživanje u čaju. U vrtu je posaćeno autohtonu bilje, a od japanskih vrsta tu su japanski javor i japanska trešnja. Posebnost vrtu jest da su svi materijali iz Hrvatske, što je vidljivo i na samom ulazu gdje u kamenom bloku dominira paška čipka. Vrt je u cijelosti financiran donacijama i sponzorstvom, stoga ne čudi da je njegova gradnja trajala tri godine.

Japanski je vrt, između ostaloga, dijelom zaslужan i za pokretanje Književne manifestacije-Haiku susreti Vežica, našeg jedinog haiku natječaja namijenjenog samo učenicima osnovnih škola u Hrvatskoj, ali i Hrvatske nastave u inozemstvu kao i učenicima koji se školju po posebnom programu(te je naš program, pisan prema smjernicama Agencije za odgoj i obrazovanje, odobrilo MZOŠ) pa smo za temu 8. natječaja, 2023., odabrali - vrt.

Japanski vrt u Ludbregu

S otvorenja Japanskog parka u Ludbregu, 2021.

"Ludbreg je među rijetkim gradovima koji gotovo u samom centru grada ima otok. Otok mladosti zeleno je srce Grada koje čine ribnjaci i šumarci opasani rijekom Bednjom i mlinškim kanalom. Popularno je mjesto za sve rekreativce, šetače, trkače, bicikliste i ribolovce", kako je to istaknuo ludbreški gradonačelnik Dubravko Bilić, uoči otvaranja japanskog parka za Regionalni tjednik.

26.6.2021., kada se pandemija koronavirusom polako smirivala, organizatori Ludbreških haiku susreta Centar za kulturu i informiranje D. Novak, odlučili su se za susrete uživo. Program tadašnjih susreta obuhvaćao je i otvorenje uređenog dijela Japanskog vrta u kojem

je postavljeno spomen obilježe Zdenku Oreču Gavranu, jednom od utemeljitelja Ludbreških haiku susreta, kojeg je uz ravnatelja Centra g. Branka Dijanošića otkrila njegova kći gđa Blaženka Oreč.

Na ulazu u Japanski park postavljena je skulptura ždrala od nehrđajućeg čelika- simbola dobrih želja, domaćeg autora g. Dragutina Gerića, poznatog origami majstora, inače i autora prve knjige u nas o ovoj japanskoj vještini presavijanja papira. (Origami, vještina savijanja papira, 1986., Znanje, Zagreb).

Dvije godine kasnije, uz parkovnu šetnicu, postavljanjem osam istovjetnih spomen obilježja s haikuima japanskih pjesnika, dovršena je ova krajobrazna cjelina.

Treba istaknuti da se Ludbreg, svom zaslužnom građaninu, Zdenku Oreču, promicatelju haiku poezije, odužio i uvođenjem Haiku nagrade Gavran, u sklopu Haiku susreta u Ludbregu, koji je natjecateljskog karaktera i na zadanu temu, a nakon gavrana te mlađih, međunarodna tema u 2023. jest hobi.

I jedan i drugi vrt posebnosti su gradova u kojima se nalaze, oaze mira koje svojom jednostavnošću oplemenjuju kvalitetu života te ostavljaju trag na svakom posjetitelju. Budući su i jedan i drugi vrt u suodnosu s haiku stvaralaštvom, pružaju sudionicima susreta višestrukе mogućnosti te su otvoreni i za daljnje promišljanje različitih oblika iskoristivosti, kao i njihove

međusobne povezanosti što bi me izuzetno radovalo. Obje krajobrazne posebnosti ostaju pejzažne prepoznatljivosti gradova- Rijeke i Ludbrega sa svim svojim prednostima i/ili nedostacima- te su darovane svakom posjetitelju koji u prirodnom skladu vrta može pronaći mir i duhovnu ravnotežu te se barem na trenutak osjećati kao dio njega...

Za kraj moram napisati i ovo: kako ovaj riječki vrt gledam kroz prozor cijelu godinu, a dođem i u Ludbreg na susrete, voljela bih da grad Rijeka ima barem dio razumijevanja i potpore (ne samo financijske!) kao što ima Ludbreg i njihove institucije na zadovoljstvo sviju kojima je stalo, kako do prirode, (čit. održavanja vrta), tako i do prepoznavanja vrijednosti haiku natječaja/susreta koji su odavno nadišli granice sredine i prepoznati su kao mostovi haiku priateljstva, suradnje među narodima koje povezuje ljubav prema haiku poeziji jer "...upravo je priroda ono od čega haiku pjesnik kreće i čemu se u konačnici vraća." (V. Devidé).

(2017.- haiku radionica/ 2023.- šetnja sudionika)

Izvori: Martina Š.- <https://www.vrtlarica.hr/kako-napraviti-japanski-vrt/>

<http://hdka.hr/krajobrazna-arhitektura/>

<https://fondeco.ru/hr/sad-v-yaponskom-stile-svoimirukami-yaponskii-landshaftnyi/>

<https://webgradnja.hr/clanci/vrtovi-mira-zdravlja-i-ljepote-japanski-vrtovi/278>

<https://www.novilist.hr/rijeka-regija/rijeka/rijecki-japanski-vrt-dasakdalekog-istoka-ispred-os-vezica/>

<http://www.klub-susacana.hr/revija/clanak.asp?Num=68&C=11>

S. Županić-<https://regionalni.com/otok-mladosti-u-ludbregu-dobiva-adrenalinski-park-za-djecu-i-japanski-park/>

https://issuu.com/ludbreske.novine/docs/ln_170

<https://www.britannica.com/art/Japanese-garden>

RAZGOVOR/INTERVIEW

Višnja McMaster, razgovarala Nina Kovačić

Višnja McMaster
razgovarala Nina Kovačić

NK: Živjeli ste u inozemstvu i djelovali kao anglistica. Kada i gdje ste se susreli s haikuom?

VMM: Kako mi je život ispunjen sinkronicitetima, trenucima čuđenja, ushićenja i spoznaje da je sve na čarobni način povezano i da smo mi sami doživljajni centar tog svega, uvjerena sam da mi je haiku oduvijek bio suđen.

Kronološki gledano, prvi put sam se sa japanskom kulturom i poezijom, pa tako i s haikuom susrela na predavanjima profesora Vladimira Devidéa, kad sam još bila u gimnaziji. Vladimir Devidé svojom zanesenošću Japanom stvarao je u slušatelju očaranost tom dalekom i tada još relativno nepoznatom zemljom.

Igrom slučaja 1980. godine suprugu je ponuđen posao profesora engleske literature na sveučilištu Tohoku u Sendaju, glavnom gradu sjevernog Japana. Tada mi se dogodila nevjerojatna koincidencija. Zamolila sam knjižničarku u gradskoj biblioteci u Cambridgeu gdje smo tada živjeli da mi pronađe knjige o životu u Japanu: ne o turističkoj posjeti zemlji, već o svakodnevnom životu, objasnivši joj da se selimo u Japan. Pogledala me je i nasmiješila mi se: "Imam nešto upravo za vas!" Donijela mi je knjigu engleskog autora Jamesa Kirkupa *These Horned Islands (Ti rogati otoci)**. Na moje zaprepaštenje ispostavilo se da je riječ o putopisnom dnevniku koji je opisivao život u Sendaju i rad na Tohoku univerzitetu gdje je autor bio pred-prethodnik mog

supruga! Nakon slijetanja u Sendai dočekali su nas suprugovi novi kolege i odvezli u kuću u kojoj je živio James Kirkup i koju sam dobro poznавала iz opisa u knjizi. U zemlji od nekih 120 milijuna ljudi i njima pridruženih kuća! Suprug se na poslu susretao s profesorima, protagonistima iz dnevnika. Kao i James Kirkup prije nas, i mi smo se prvi put izravno susreli s japanskom kulturom, a mene je Jamesovo uzbudeno pričanje o prvom upoznavanju sa haiku-poezijom navelo da i sama pokušam eksperimentirati s tom drukčijom i vrlo egzotičnom pjesničkom formom.

Tijekom vremena upoznavala sam pisce i pjesnike povezane s haiku-poezijom, nešto sam naučila i postajala hrabrija i slobodnija u pisanju, iako sam još pisala samo za svoj gušt i zadovoljstvo. Na haiku me je posebno usmjerilo upoznavanje sa zenom, koji me fascinirao. Činilo mi se da je haiku rezime zena, primjena zena na misao i na jezik, i konačno na život sâm.

NK: Zašto je zen toliko važan za haiku?

VMM: Haiku je spontani izraz zen-doživljaja. Ako vam je zen blizak, haiku će vam biti prirodni izraz uz minimalno potrebno poznavanje jezične forme. Uključivanje zena u vlastitu intimu dugotrajan je proces, ali nakon što smo zen prihvatali kao svoj modalitet procesuiranja stvarnosti, najvjerojatnije smo u te vode uplovili zauvijek.

Haiku i zen vode do paradoksa. Mnogima su poznati zenovski koani, jedna ruka koja plješće. Na isti način haiku pjesnici hvatanjem vlastitih misli nekad dolaze do bizarnih pjesama, razumljivih samo njima. Haiku, kao i zen rješavaju nas uobičajenih limita vremena i odvraćaju nas od svega što zovemo *Matrix*, naučenog i usvojenog kroz sustav tradicionalnim metodama. Vjerojatno su djeca upravo zbog toga izvrsni haiku-pjesnici, jer ona su još nesputana i daleko od kondicioniranih usvojenih matrica i od *copy-paste* egzistencije unutar zadanih mentalnih okvira.

Iako je haiku disciplinirana poetska forma, u Japanu strogo jezično definirana i zahtjevna, upravo to inzistiranje na samoj minimalističkoj srži individualnog doživljaja pjesnika navodi na jedinstveni izraz svjesno prožet specifičnim asocijacijama i shvaćanjima. U krajnjoj sekvenci haiku vodi do negacije jezika - jer sve dubljim poniranjem u krajnje esencijalno, koje je često metafizičkog i apstraktnog karaktera, shvaćamo da se jezikom više ne možemo adekvatno izraziti, zbog ograničenja imanentnih samom jeziku.

Nakon takvog procesa haiku-pjesnik više ne piše haiku. On se potpuno oslobođio. Njemu je sve haiku i on doživljava život kao fokusirani aktivni promatrač, sasvim zadovoljen neverbalnom, izravnom komunikacijom sa

svim stvorovima, s rijekama i brdima, s vjetrom, kišom, suncem i oblacima. Ego se izgubio negdje uz put, i pjesnik se osjeća sjedinjen s vremenom, prostorom i sa životom u njima.

Suprotno takvom stavu, danas su haiku-pjesnici naročito u Hrvatskoj često orijentirani na pisanje povodom raznih skupova i natjecanja, u nadi da će dobiti nagradu ili priznanje, da će se njihova imena spominjati i tiskati. Rast će im ugled među vršnjacima, na fejsu će dobiti *läjkove* i otisnuti će još jednu knjigu. Takav odnos prema haiku-poeziji suštinski je oprečan samom konceptu haikua. Basho je davno rekao: *Da bi naučio o boru, idi do bora!* Možemo još dodati – *budi bor!* A kad budeš bor, više ti nikad neće trebati feedback potvrde, jer kad shvatiš dubinu svakog živog bića, ona će razgovarati s tobom. Ptice razgovaraju svojim cvrkutom, svojim bojama, izgledom, zvukom, letenjem, grijezdom, mladima... U bilo koje doba dana i u svako godišnje doba od svake ptice možemo doživjeti nešto novo. Isto se događa sa svakim cvijetom, svakim kamenom, svakim grumenom zemlje u ruci ili na tlu. Lijepo je promatrati i ljude, ali ljudi su najčešće opterećeni svime i svačime, pa pjesniku preostaje još samo smijanje i igra - nekad s odraslima, ali najbolje s djecom. Japanski klasični haiku-pjesnik Kobayashi Issa lijep je primjer takvog stanja svijesti.

Vraćajući se kulturi našeg kontinenta, kao primjer haiku-nalik zen pjesništva navela bih pjesmu Jamesa Kirkupa "Puno dnevno svjetlo – o ne-razumijevanju, koje je zen" koju je Vladimir Devidé preveo i objavio u svojoj knjizi Zen: ideje, umjetnost, tekstovi.**

NK: I vi ste u Japanu proučavali zen?

VMM: Moj učitelj bio je Kosen Nishiyama, zen-budistički pisac, ekspert za soto-zen***, i glavni svećenik u našem lokalnom hramu, zvanom *Daiman-ji*. Na tom prekrasnom mjestu, na brdu iznad rijeke Hirose, Nishiyama Sensei je osnovao i vodio japanski kulturni centar u kojem sam s kćerima cijelo jedno desetljeće učila japanske klasične plesove i upoznavala se s kulturom Japana. U hramu koji nam je bio blizak kao drugi dom s velikim smo užitkom provodili mnogo vremena: u razgovorima sa Senseiom, kao i s drugim često vrlo posebnim ljudima upoznavali smo se sa detaljima svega što se ticalo Japana. Senseiova kći je išla u razred s našom kćeri, a kako japanski razredi imaju karakter obitelji, naša povezanost je bila mnogoslojna.

Jedan od svećenika i učenika u tom hramu bio je Amerikanac John Stevens. On i njegova obitelj bili su nam susjedi, te su nam tako postali kulturološki i prevoditeljski spasitelji u vrijeme naših prvi godina u Sendaju, još uvijek vrlo tradicionalnoj japanskoj sredini gdje su tada rijetki govorili engleski.

Sve to spominjem zbog još jedne nevjerljivne koincidencije. John Stevens napisao je i preveo priličan broj knjiga o zenu, a naročito je pažnju posvetio klasičnoj poeziji zena i zen haiku-pjesnicima kao što su Ryokan i Santoka Taneda, čije je zbirke preveo na engleski jezik. Nerijetko smo bili svjedoci nastajanja tih knjiga, John nam je pričao o njima i poklanjao bi nam ih kad bi izašle iz tiska. God. 2000. Vladimir Devidé mi pruža popis od pet knjiga koje je odabrao za seriju *Kultura Japana*, prijevode kojih će objaviti Društvo hrvatskih haiku pjesnika. Jedan od naslova glasi *Tri klasika zena*, a autor je – tko drugi nego John Stevens!

NK: Bili ste bliska suradnica pok. akademika Devidéa. Zajedno ste osmislili i oživotvorili brojne i značajne projekte popularizirajući haiku kod nas i naš haiku u svijetu. Molim vas da se prisjetite tih pionirskih početaka haikua u Hrvatskoj.

VMM: Već sam spomenula svoje oduševljenje radom i osobom Vladimira Devidéa. Uvijek sam čitala sve što je napisao do čega sam mogla doći, pa sam tako nekim povodom u kontekstu japanske kulture stupila s njime u kontakt. Naš prvi osobni susret bio je 1989. godine za vrijeme posjeta moje obitelji Zagrebu iz Japana. Zajedno smo se posvetili zamisli da osnujemo i u Podsljemenu sagradimo *Japanski kulturni centar*, što nam se činilo korisno i potrebno, zbog sve većeg zanimanja javnosti za Japan. U Sendaju sam uspjela zainteresirati i oduševiti tom idejom gradonačelnika i brojne profesionalce u gradskoj vijećnici, koji su se odmah latili posla. Arhitekti su pripremili cjelokupni arhitektonski prijedlog centra, uključujući vrt u japanskom stilu. Prijatelji i poznanici su istovremeno započeli razradjivati finansijski plan projekta. Kad sam se s obitelji 1991. vratila u Zagreb, bili smo spremni krenuti u realizaciju. Nažalost, uskoro je započeo rat i s vremenom nam je postalo jasno da naši snovi više nisu ostvarivi. Odustali smo od centra, a sakupljena početna finansijska sredstva donirali smo dječjoj bolnici u Klaićevu koja se tada brinula za djecu iz cijele Hrvatske, nastradalu u ratu.

Rad s profesorom Devidéom bio je za mene dar s neba. Savršeno smo se slagali u zajedničkoj želji da podučavamo haiku, naročito djecu i mlade. Osim toga, ljubav prema Japanu i dugogodišnje iskustvo življenja u Japanu omogućavali su nam uspješno predstavljanje japanske kulture u Hrvatskoj, kao i predstavljanje hrvatskog haikua u svijetu.

NK: Kao i svaka novina, haiku je u svojim početcima kod nas nailazio na nerazumijevanja, pa i otpore.

VMM: Sustavi su tromi i ne vole promjene, pa tako u svakom sustavu dolazi do otpora prema svemu što je novo i što bi moglo ugroziti već uhodane staze funkciranja društva. To nam je bila predvidiva poteškoća pri uvođenju haiku-pjesništva u razne sustavom prihvaćene literarne platforme. Međutim, Vladimir Devidé je svojim karizmatičnim karakterom, svojim znanjem i širinom u javnim nastupima uvijek šarmirao publiku i postao je vrlo poznata osoba. Publika je prihvatala haiku jer – ako Vladimir Devidé kaže da je haiku dobra stvar, onda je zacijelo tako!

NK: Bili ste predsjednica Društva hrvatskih haiku pjesnika (DHHP) koje je organiziralo brojne radionice i predavanja, pripremalo sadržaje za radijske i televizijske emisije, izdavalo zbirke hrvatskih autora i prijevode radova japanskih klasika na temu haikua i zena. Nažalost, DHHP više ne djeluje.

VMM: Nakon završetka Domovinskog rata ozbiljno smo krenuli s aktivnostima usmjerenima okupljanju haiku-pjesnika i razvoju haiku-poezije u Hrvatskoj. 1997. godine zajedno s etabliranim pjesnicima osnovali smo DHHP i krenuli s izdavanjem časopisa *Haiku*, nasljednika nekadašnjeg varaždinskog istoimenog časopisa. Organizirali smo haiku susrete koji su s godinama postojali sve brojniji i samostalniji i prerastali su u godišnje nacionalne manifestacije natjecateljskog karaktera. Natječaje je obično pratilo tiskanje zbornika odabranih radova, tako da su pjesnici imali mnogo prilika publicirati svoje stvaralaštvo.

Na brojnim nastupima na televiziji, na radiju i tijekom raznih javnih događanja često smo isticali visoku kvalitetu haikua u Hrvatskoj, koja je kako se činilo odražavala sklonost japanskom vidjenju i doživljaju svijeta.

Kako je interes za Japan i japansku kulturu ovdje već onda bio velik, i kako je literatura na japanske teme na hrvatskome jeziku bila zanemarujuće skromnog opsega, odlučili smo se, uz pomoć *Commemorative Association for the Japan World Exposition 1970*, izdati 2000. g. seriju od pet knjiga, nazvanu *Kultura Japana* (Basho: *Uska staza prema dalekom sjeveru*, D.T. Suzuki: *Zen i japanski budizam*, H.G. Henderson: *Haiku na engleskom*, R. H. Blyth: *Japanski humor*, John Stevens: *Tri klasika zena*). Prema odazivu čitatelja, ta biblioteka je mnogima bila od koristi pri učenju osnova japanske literarne kulture.

Društvo je bilo vrlo aktivno nekoliko godina, ali nažalost kako to kod nas već biva u kulturi, nakon raznih političkih promjena prestali smo dobivati bilo kakvu financijsku podršku od grada Zagreba, a zatim i od nadležnog ministarstva. Časopis više nije bilo moguće izdavati, a ostale aktivnosti smo provodili u vlastitoj financijskoj organizaciji. Razočaranje u nepostojanje

javne podrške za naš ogroman rad rezultiralo je odustajanjem. Nakon smrti profesora Devidéa 2005., izgubila sam najbližeg suradnika a time i entuzijazam za nastavak dotadašnjeg rada Društva.

NK: Spomenuli ste obnovljeni časopis *Haiku* koji je prethodno (od 1978. do 1981.) izlazio u Varaždinu. Od 1999. do 2001. bili ste njegova glavna urednica.

VMM: Časopis je bio ogromno zadovoljstvo svima koje smo radili na njemu i jako je puno učinio kao ponovni snažni pokretač haiku-aktivnosti u Hrvatskoj. Bilo je stvarno poticajno sudjelovati u radu sa divnim ljudima i velikim učiteljima. Samo da spomenem da je časopisu, osim njegovog glavnog motora Vladimira Devidéa, u tom razdoblju puno pridonio Dragutin Tadijanović koji je osim općeg savjetnika bio i korektor tekstova. Prije mene glavni urednik bio je Dubravko Marijanović, a nakon mene Đurđa Vukelić Rožić. U uredništvu su, između ostalih bili, Zdravko Kurnik, Boris Nazansky i Duško Matas.

Poetski sadržaj časopisa *Haiku* uvijek je bio preveden na engleski jezik, jer je služio predstavljanju hrvatskog haikua u svijetu. Iznjedrio je mnoštvo haiku-pjesnika i pružio im je prvu mogućnost da objave svoje pjesme, a značajan dio tiskovine bio je posvećen i dječjim radovima.

NK: 1999. godine Jim Kacian, Ban'ya Natsuishi i Dimitar Anakiev osnovali su World Haiku Association (WHA). U rujnu sljedeće godine održana je u Tolminu (Slovenija) prva konferencija WHA na kojoj su sudjelovali i predstavnici Hrvatske. Tko je predstavljao Hrvatsku i koji su programski zaključci doneseni?

VMM: Međunarodne haiku konferencije su upravo u tom razdoblju postajale sve popularnije. Tim prilikama dolazilo je do osobnog upoznavanja i povezivanja haiku-pjesnika iz mnogih zemalja, što je potaklo rad na boljem i temeljitijem afirmiranju haiku-pjesništva izvan Japana. Sudjelujući na konferencijama opisivala sam aktivnosti DHHP-a, predstavljala i dijelila časopis *Haiku*, održavala radionice za igru *Haiku karte*, upoznavajući sudionike konferencija s hrvatskim haiku-pjesnicima, kao i s našom dječjom haiku-poezijom.

Konferencija u Tolminu imala je veliko značenje jer je okupila istaknute haiku-pjesnike iz raznih zemalja, uključujući i priličan broj iz Japana. To je bila inaugralna konferencija za tek osnovanu World Haiku Association (WHA). Pored trojice osnivača koje ste spomenuli u pitanju, prisutni su

bili Serge Thome, Max Verhardt, Alain Kervern, Ikuyo Ishimura, Susumu Takiguchi, Ion Codrescu, Zinovy Vayman, Sagicho Aikara kao i nekoliko pjesnika iz Slovenije, Srbije i Makedonije. Sva ta poznanstva bila su vrlo korisna jer su pomogla uključivanju Hrvatske u svjetsku haiku-scenu. Hrvatsku smo u radu konferencije predstavljali Vladimir Devidé, Marijan Čekolj i ja. Kasnije su nam se pridružili još neki pjesnici – sjećam se Borivoja Bukve, na primjer. Konferencija u Tolminu bila je sadržajno bogata: mnoštvo predavanja i razgovora obradivalo je odnos zapadnog haikua prema japanskom izvoru, sadašnjost haikua i smjernice za budućnost. Jim Kacian napisao je izvrstan i detaljan osvrt na ovu konferenciju koji je dostupan na adresi: <https://www.gendaihaiku.com/kacian/tolmin.html>.

Predstavnici DHPP-a sudjelovali su i predstavljali Hrvatsku u radu sljedećih međunarodnih konferencija i susreta: International Delft Group Haiku Meeting (Delft, Nizozemska 1998.), WHA Conference (Tolmin 2000.), 1st World Haiku Festival (London 2000.), WHC 2nd World Haiku Festival (Akita, Japan 2002.), International Haiku Meeting (Budimpešta 2003.), World Haiku Festival (Leeuwarden – Friesland, Nizozemska 2003.), World Haiku Festival (*Constanța*, Rumunjska 2005.), Poets for Peace (New York 2006.), 3rd Haiku Pacific Rim (Matsuyama, Japan 2007.), 2nd European Haiku Conference (Vadstena, Švedska 2007.).

NK: Koliko je deklaracija iz Matsuyame (1999.) doprinijela širenju haikua na zapadu?

VMM: Deklaraciju su pisali Japanci, čini mi se sa podvojenim osjećajima – zadovoljstvom što se japanska pjesnička forma tako uspješno širi svijetom, ali ujedno sa zabrinutošću da će se u svijetu osamostaliti i sve više udaljiti od svog izvornog duha i oblika. Cilj manifesta bio je potvrditi japanski primat u haiku-stvaralaštvu i s autoritetom temeljnih znalaca zadati smjernice razvoja i definiciju haikua izvan Japana. Stoga ne čudi da je prvi na popisu autora bio Akito Arima, tadašnji ministar obrazovanja, i sam izvrstan pjesnik haikua. Manifest prilično diplomatski i s puno tolerancije zaključuje da (...) *Kada se haiku proširi ostatkom svijeta, važno ga je tretirati kao kratko oblikovanu pjesmu i primijeniti metode prikladne za svaki jezik. Da bi pjesma bila u svijetu prepoznata kao haiku, mora biti kratka i imati suštinski duh haikua.*

NK: Objavili ste dvojezičnu (na hrvatskom i engleskom) antologiju 100 hrvatskih haikua: antologija za igru Haiku karte, kojom ste popratili pjesničku didaktičku igru Haiku karte. Igra je kao senzacija predstavljena u dva japanska TV-dokumentarca.

VMM: Igra je nastala kao rezultat potrebe u praksi podučavanja mlađih i svih zainteresiranih. Osobno vjerujem da se kroz igru najbolje uči, a kako sam stekla iskustvo organizirajući mnoge radionice, naročito za djecu, pomalo mi je sazrela ideja da napravim edukativnu igru koja će se temeljiti na japanskoj tradicionalnoj igri *uta karuta*, ali umjesto klasičnom japanskom poezijom poslužit će se hrvatskim haikuom. Igra je interaktivna i služi se pitanjima o sadržaju teksta haikua i njegovom tumačenju, glumom, pjevanjem, crtanjem i ilustriranjem – da bi u posljednjoj fazi igrače potakla na pisanje vlastitog haikua. Za tu potrebu pripremila sam dvojezičnu antologiju *100 hrvatskih haiku*, u koju je uključen i dječji haiku. Igra se pokazala vrlo korisnom i poslužila je predstavljanju hrvatskog haiku-pjesništva na međunarodnim susretima i konferencijama.

Igra Haiku karte naročito je oduševila japansku publiku, a dva televizijska filma koja spominjete još se uvijek prikazuju u Japanu i vidjelo ih je na desetke milijune gledatelja. Ponekad primim obavijest iz Japana da su me ponovo vidjeli u filmu na televiziji.

NK: 18. svibnja 2006. održali ste u Odjelu za informiranje Sekreterijata Ujedinjenih naroda u New Yorku predavanje *The role of poetry in preserving cultural identity* (Uloga poezije u očuvanju kulturnog identiteta). Kako je došlo do poziva za to predavanje?

VMM: Nekoliko godina puno sam surađivala s predsjednikom Švedskog haiku-društva i švedskim ambasadorom Kaiem Falkmanom. Kai je bio tijesno vezan za UN, profesionalno kao specijalni izaslanik UN-a, ali i haikuom. Naime, drugi po redu glavni tajnik UN-a Dag Hammarskjöld bio je haiku-pjesnik što je navelo Kaia da se posveti istraživanju života i djela tog neobičnog švedskog intelektualca i diplomata, s naglaskom upravo na haiku.

Veliko profesionalno iskustvo u diplomaciji i visoki društveni status bili su dobra kombinacija za uspješnu realizaciju Kaijevih planova i nakana. Oduševilo me njegovo pokretanje inicijative pod okriljem Ujedinjenih naroda pod nazivom "Pjesnici ujedinjeni za mir" unutar koje je trebalo biti, među ostalim, mnogo riječi o očuvanju kulturne raznolikosti kroz uvođenje više učenja poezije u obrazovni proces. Svibnja 2006. pozvana sam da provedem tjedan dana u New Yorku i da u UN-u s Kaiem sudjelujem u razgovorima o navedenoj inicijativi, što je bio stvarno poseban doživljaj. Između ostalog, održala sam tada s velikim zadovoljstvom pred intelektualno zanimljivom i komunikativnom publikom navedeno predavanje. Kao predstavnik zemlje koja je tek izšla iz rata, iz osobnog sam iskustva istakla da u ratno

vrijeme pjesnici – uključujući djecu - mogu za sebe i za svoju naciju odigrati jedinstvenu ulogu u očuvanju svijesti o vlastitom kulturnom identitetu.

Uz njujorške dogodovštine veže me zanimljiva koincidencija. Većinu naših razgovora vodio je i organizirao Kaijev dobar prijatelj, indijski diplomat i tadašnji 2. sekretar UN-a, Shashi Tharoor koji je karizmatična osoba visoke inteligencije, ujedno izvrstan i plodan pisac, u čijem društvu svi razgovori postaju iskričavi i inspirativni. Za vrijeme jednog takvog *brain storming* razgovora bilo nas je nekih desetak osoba u impresivnom Shashijevom uredu na 16. katu, s očaravajućim pogledom na rijeku Hudson i na grad New York. Sjedila sam na sofi do Shashija i u jednom trenu sam primijetila da mi pokušava privući pažnju upornim lupkanjem prstima po naslonu fotelje. Pogledam mu ruku i imam što vidjeti – njegov starinski zlatni prsten s koraljem bio je posve identičan privjesku za mojim vratom! Nasmiješili smo se jedno drugome i odmah se sprijateljili. U oba slučaja bila je riječ o obiteljskom naslijedu, kako smo u razgovoru konstatirali. Njegov prsten iz Indije, moj blizanac-privjesak iz tadašnje Italije. Oboje smo shvatili da smo nekako i nečime povezani, i da ovaj susret nećemo nikada zaboraviti.

NK: Vaš blog na internetu *Laughing Granny*, dvojezični haiku-dnevnik popraćen fotografijama, tijekom godine dana (2007. – 2008.) bio je iznimno posjećen. Kakva iskustva vam je donijela ova vrsta komunikacije s čitateljima haikua?

VMM: Jednogodišnjim blogom *Laughing Granny* nastojala sam ispitati koliko je haiku-poezija prilagodljiva novim načinima predstavljanja poezije i uspostavljanja neposredne i spontane kritičke komunikacije između pjesnika i čitatelja. Rezultati su bili zanimljivi i zabavni u vrijeme kad je zbog pomanjkanja finansijskih sredstava izdavanje zbirki poezije postalo vrlo zahtjevno. Pokazalo se da novi oblici komunikacije mogu nadmašiti ranije oblike tiskanja na papiru. U godinu dana, već u ono vrijeme, blog je zabilježio 80.000 posjeta i veliki broj komentara i razmjena.

Blog se svakog dana sastojao od po jedne haiku-pjesme na hrvatskom i na engleskom, a ponekad i na japanskom jeziku, kao i od popratne fotografije. Mnogi posjetitelji bloga nisu bili haiku-pjesnici, pa su se na taj način upoznali s haikuom. Neki su s oduševljenjem sudjelovali u komentarima zato jer su i sami spoznali velike mogućnosti komunikacije koju pružaju nove tehnologije. Možda najveća i jedinstvena potvrda entuzijastičnog prihvaćanja ovog oblika publikacije poezije bila je knjiga *Godišnja doba - Komentari haiku pjesama Višnje McMaster*, koju je zadarski pjesnik soneta Roko Dobra objavio 2015. godine. 350 stranica ove knjige sadrži mnoštvo zanimljivih detalja i informacija o japanskoj kulturi.

NK: Bili ste sudac na brojnim natječajima i još uvijek prosuđujete radove učenika na natječaju za haiku i hajgu. Kojih se kriterija držite prilikom izbora najuspješnijih radova?

VMM: Kao sudac ili član žirija na raznim natječajima za haiku za odrasle i za djecu uvijek sam se primarno povodila za traženjem originalnosti izvornog osjećaja ali i jezične kompetencije i discipline. Zanimljivo je da smo profesor Devidé i ja često bili zajedno u žirijima i nikad, ali baš nikad, naša se mišljenja o odabranim najboljim pjesmama nisu razlikovala.

NK: Objavila ste 1997. g. dvije zbirke lirike. Je li to bio stvaralački odmak od forme haikua?

VMM: Zbirka poezije slobodnoga stiha *Doba pomrčine* nastala je kao jednogodišnji poetski dnevnik posljednje godine rata u Hrvatskoj (1995.). Željela sam iz vlastite perspektive zabilježiti iskustvo toga teškog perioda, tražeći i u najtamnijim trenucima poletnost i opstojnost pjesničkog doživljaja. Osim početne zbirke u toj seriji je objavljena i zbirka *Vezani za toranj*, koju je ilustrirala akademска slikarica Nada Žiljak. Treća zbirka, s ilustracijama Ivana Lackovića, još uvijek nije objavljena, a voljela bih da jednom ugleda svjetlost dana, iz zahvalnosti prema slikaru i prijatelju Ivanu.

HAIKU Selection

Selected01 (NAKANO Tōta)
Selected02 (TAKAHATA Shūgo)
Selected03 (William J. HIGGINS)
Selected04 (James W. HACKETT)
Selected05 (SATO Kazue)
Selected06 (TAKAHATA Shūgo)
Selected07 (INAHATA Teiko)
Selected08 (Cor van den HEEVEL)

Haiku Selected by James W. HACKETT
Translated into Japanese by
NAKAMURA Yasumi

back empty-handed
from the bursting meadow: idle
ikebana bowl

Ms. Visnja McMaster, Croatia
(tr. by the poet)

A haiku experience as sensitive as a rare ikebana arrangement. The expression shows admirable skill and restraint. Subtle suggestion is the keynote, with each word carefully selected for its effect, as in the choice of 'bursting.' This single epithet not only suggests the season and the scene, it hints at the *raison d'être* of the verse. And how well the simple phrase 'idle ikebana bowl' makes the point. Moreover, it is wisely separated, creating a pregnant pause. A most sensitive and subtle haiku with exemplary expression.

NK: Vaši haikui na engleskom jeziku osvojili su prestižne nagrade u inozemstvu. Ali, u posljednje vrijeme energiju ste usmjerili na rad s djecom. Posebno se ističe vaša uloga u promoviranju hrvatskog dječjeg haikua u svojstvu koordinatorice za Hrvatsku na natječajima koje organizira Japan Airlines Foundation. Recite nam nešto više o ovom području vašeg djelovanja.

VMM: Od samih početaka bilo mi je ogromno zadovoljstvo pridružiti se Vladimiru Devidé u aktivnostima haiku-edukacije. Udrženim snagama i potpomognuti neiscrpnom organizacijskom energijom tajnice DHHP-a Sunčice Šamec, održali smo mnoge radionice za djecu i osnovali *Festival dječje haiku poezije*, koji se održavao punih 16 godina

prilikom japanskog Dana djevojčica, 3. ožujka, na dječjem odjelu Gradske knjižnice na Starčevićevom trgu. Kako je Veleposlanstvo Japana bilo pokrovitelj te manifestacije, na upit JAL fundacije za preporuku mogućeg hrvatskog koordinatora za njihov svjetski dječji haiku-natječaj, logikom stvari Veleposlanstvo je predložilo mene. Prihvatala sam taj zahtjevan angažman i moram reći da nisam požalila. Pružena mi je mogućnost kontinuiranog praćenja dječjeg haiku-stvaralaštva kod nas, izravno kroz haiku, ali i kroz opsežne razgovore s mentorima koji mi prenose važan kontekst cjelokupnog procesa njihovog rada s djecom i uvjeta u kojima su nastajali odabrani radovi.

JAL-ov dječji natječaj osnovan je 1990. i održava se svake druge godine. Do danas je ukupno pristiglo 720.000 dječjih radova iz 57 zemalja. Sudjelovati mogu djeca do 15 godina starosti, svatko s po jednim radom koji obuhvaća haiku i ilustraciju. Uski odabir najboljih nagrađenih radova objavljuje se u atraktivnom zborniku koji se poklanja i prodaje na JAL-ovim letovima Dreamlinera, Boeinga 787. Naša djeca na natječaju godinama dobivaju najvažnije nagrade, često popraćene naročitim pohvalama japanskih organizatora.

Osim što spaja dvije stvari u kojima uživam - rad na haiku-edukaciji i predstavljanje hrvatskog haikua u svijetu, s ovom manifestacijom me vežu dvije koincidencije. Prva: jedan moj nekadašnji japanski student je kapetan Dreamlinera, tog fascinantnog i meni najdražeg aviona. I druga: jedan od prvih stranih haiku-sudaca na JAL-ovom natječaju bio je – tko drugi nego James Kirkup! Veliko mi je veselje što nastavljam njegov posao.

NK: Zbog iznimnog doprinosa širenju kulturnih veza između Japana i Republike Hrvatske 2016. primili ste počasno priznanje veleposlanika Japana. Molim vas kratki osvrt na ovo priznanje koje ste, između ostalog, dobili kao haiku-pjesnikinja i promotorica tradicijskih forma japanskog pjesništva.

VMM: Za vrijeme 11-godišnjeg boravka u Japanu intenzivno smo učili o japanskoj kulturi, ozbiljno sam se bavila fotografijom i sakupljala antikvitete. Tako je za nama u Zagreb stigao 4-tonski kontejner koji je sadržavao knjige, slike, pokućstvo, tradicionalnu odjeću, posude, tradicionalne igračke, kaligrafiju i veliku kolekciju fotografija i filmova. Još uvijek mi predstoji otvaranje nekoliko kartonskih kutija punih eseja mojih japanskih studenata na sve moguće teme, prikupljenih kroz nekoliko godina. Osobno, u tome vidim pravo bogatstvo i jako bih voljela smoci vremena da te materijale sačuvam za budućnost, jer sadrže razmišljanja japanskih studenata u

osamdesetim godinama prošloga stoljeća, u vrijeme kad se Japan tek počeo ozbiljno otvarati prema vanjskom svijetu.

Sve je to bio razlog da se prirodom stvari nakon povratka u Zagreb posvetimo predstavljanju japanske kulture u Hrvatskoj. Možda je najveće zanimanje privukla izložba kolekcije svadbenih kimona i raznih tradicionalnih antiknih japanskih predmeta, od namještaja do keramike i drvenih igračaka. Televizijski prilozi snimani kod nas u kući pokazali su još mnogo drugih stvari, kao što su na primjer drvene komode tipične za Sendai, slike, tekstil, a razni detalji popraćeni su pričom o osobnim iskustvima.

Izniman odjek u Hrvatskoj i u Japanu imala su tri televizijska filma o haiku u kojima sam sudjelovala: *Bashovim stopama: Uska staza prema dalekom sjeveru*, (Nippon Hoso Kyokai, 2002.), *Putovima hrvatskog haiku* (Efuban no ichi Inc., 2003.) i *5:7:5 za Hrvatsku* (redatelj Mladen Santrić, 2011.).

NK: Manje je poznato da ste vrlo uspješna inovatorica. Na međunarodnim natječajima za inovatore i izumitelje osvojili ste jednu zlatnu i tri srebrne medalje. Međunarodna mreža inovatorica (Global Women Inventors Network) uvrstila vas je 2004. godine u 10 najuspješnijih.

VMM: Kao što je profesor matematike Vladimir Devidé uvijek naglašavao povezanost haikua i matematike, ja bih tome dodala i povezanost s inovatorstvom. U haiku-poeziji najviše me privlači originalnost, a to je ustvari inovacija. Kad čitamo neki haiku želimo u njemu pronaći nešto što još nikad nismo pročitali ili doživjeli, i time djelić svijeta vidjeti prvi put. Isto je s inovacijama. U svemu što inovatori čine, oni u svijetu vide nešto što su već i drugi vidjeli, ali na sasvim novi način. Kao i kod haikua, suština inovacije su radoznalost, igra i zabava u kreiranju nečeg novoga.

Spominjete nagradu GWIN-a koju sam dobila u Singapuru za žensko poduzetništvo. Tamo sam se sprijateljila s gospodrom Chayom Shrivatsa, voditeljicom najveće indijske organizacije za žensko poduzetništvo. Planirale smo uvesti Slatki pušlek u Indiju s ciljem zapošljavanja velikog broja žena, to jest primijeniti moj plan za Hrvatsku na indijske gabarite mega-opsega. Taj plan još uvijek nismo ostvarile, ali ostale smo dobre prijateljice sa zajedničkom velikom željom da budemo od društvene koristi. Sve to spominjem jer s Chayom me veže još jedna koincidencija. Jednog dana na *facebooku* osvane fotografija Chaye sa širokim osmijehom zbog ponovnog susreta s dobrim prijateljem. Ostajem otvorenih usta od nevjericice i iznenadenja: njezin prijatelj na slici je tko drugi nego - Shashi Tharoor! Od

milijarde Indijaca, odakle baš taj jedan čovjek koji me očarao u New Yorku! Ustvari, danas jedini Indijac kojeg poznajem osim Chaye!

NK: Za desert „Slatki pušlek“, osim više nagrada u Hrvatskoj, primili ste zlatnu medalju u Rusiji i "Echo - Tech Award" na Expo 2005. u Japanu. Kako je nastala ideja za kreiranje ove slastice?

VMM: Našu današnju kuću u Podsljemenu kupili smo iz Japana na neviđeno, preko oglasnika Večernjeg lista. Na svu sreću, Markuševcu me osvojio od prve, iako nikad do tada nisam bila na tom mjestu. Naročito su me oduševili vrtovi i polja pokrivena cvijećem svih vrsta. Cijelo to područje oduvijek je opskrbljivalo Zagreb cvijećem. Uskoro nakon našeg dolaska počeo je rat, i sve je stalo, ali pravo, katastrofalno uništenje postojeće ekonomije krenulo je nakon rata. Uvozni lobiji i užasna korupcija učinili su svoje. Ljudi su ostali bez posla, a u našoj regiji naročito je stradala proizvodnja cvijeća i s njom prijeko potrebna zarada koja je često bila značajan izvor obiteljskih prihoda.

Krenula sam razmišljati kako nastaviti s uzgojem cvijeća, ali promijeniti proizvod tako da bude nešto što uvoznici neće moći oduzeti i zamijeniti stranim proizvodom. I tako je nastao Slatki pušlek. Ideja je bila pomoći svim ženama u Hrvatskoj kojima treba posao: u unutrašnjosti je trebala biti proizvodnja, a na cijeloj obali prodaja unikatnog, jedinstvenog hrvatskog suvenira. Japanci su spremno prepoznali taj projekt i dali mi nagradu za ekološki svjesnu obećavajuću tehnologiju koja je već komercijalno primjenjena. Međutim, hrvatske institucije koje su nam bile potrebne za suradnju i za podršku oko tako velikog projekta od nacionalnog značenja, ostale su nezainteresirane. Još se nadam da će se stvari u ovom društvu jednom promijeniti i da će moja kći, zajedno s njezinom generacijom novih, svjesnih građana nastaviti taj obećavajući projekt u njegovom punom obimu.

NK: Što savjetujete mladima i ostalima koji počinju pisati haiku?

VMM: Prije svega, rekla bih: na dobrom ste putu, nastavite pisati! Neka vas haiku navodi na pažljivo promatranje života, kao da ga vidite prvi put! Pratite svoju zadivljenost, čuđenje i radost koje osjetite da ste postali svjesni suštine onoga čemu ste obratili pažnju! A kad taj vlastiti doživljaj preko haiku-pjesme prenesete drugome, poklonili ste mu ljubav jer, kao što je govorio naš mudri učitelj Vladimir Devidé, "Haiku je poljubac pjesme života!"

*Izraz "rogati" odnosi se na tradicionalni oblik krovova kuća u Japanu.

** Vladimir Devidé: Zen: ideje, umjetnost, tekstovi; Znanje, Zagreb, 1993., str. 348.-349.

***Soto je jedna od tri glavne škole japanskog zen budizma (uz rinzai i obaku).

[Nazivi knjiga, časopisa, društava, filmova itd. na hrvatskom jeziku, zadržani su u originalu (npr. Haiku karte, Društvo hrvatskih haiku pjesnika), bez umetanja spojnice između imenice „haiku“ i imenice s kojom je ona povezana u dvočlanom imeničnom izrazu.]

dječji glasići
nad vodopadom krila
vilin-konjica

s bujne livade
praznih ruku: samotna
zdjela ikebane

večernja hladnoća –
moj ogrtač izvezen
pričama

da mi je tankih
kopita jelenovih! šafrani
na šumskom putu

rodn grad –
zatvorenih očiju
kroz mirise

danima već
cvrčkova pjesma u zdjeli
kaki jabuka

raste sjeverac
okus posljednjih malina
sve je jači

vrisak gusana
sa zaleđene bare –
sunce na bregima

tko li te, kalo
smotao tako nježno
netaknutu

poslje leta
na strništu riže
rastrgani zmaj

ZBIRKE IZ HRVATSKE / HAIKU COLLECTIONS FROM CROATIA

**Aljoša Vuković: Bliže nebu/Closer to Heaven, Sakcinski Media,
Varaždin, 2023., ISBN 978-953-8464-20-1**

paučina –
na korak do neba
leptir

cobweb –
a butterfly one step away
from the sky

generalka stana –
mala pikula
i veliki treptaj srca

cleaning my lodgings –
a small colored marble
and a big flicker of my heart

noć na plaži –
valovi još miluju
njezine šlape

the beach at night –
waves still cuddle
her slippers

bučijada –
grudnjak broj pet
izgleda manji

pumpkin festival –
breast size five
looks smaller

bonaca –
koje je sunce
pravo

calm sea –
which sun
is real

prvi glas Dalmacije –
magarac izišao
na megdan klapi

first voice of Dalmatia –
donkey vs
harmony singing group

novi poredak –
s Berlinskim zidom
pali su i grafiti

new order –
with the Berlin wall
the fall of graffiti

Preveo autor / Translated by the author

Ivan Grahovec: Šareni haiku, Udruga umjetnik Vjekoslav Majer,
Zagreb 2021. ISBN 978-953-6582-29-7

https://issuu.com/igmck/docs/_areni_haiku_web

Sunčana zraka
nježno je dodirnula
cvijet kamelije

A sunbeam
tenderly touching
the camellia flower

Iznad klupice
na kori stare lipe
skrojeno srce

Above a small bench
cut in the bark of linden
a heart

Tragove nogu
u mekanom snijegu
skrio je vjetar

The wind hides
tracks of somebody's feet
in the snow

Ljutiti čovjek
rukom ubio muhu
na drugoj ruci

An angry man
killing a fly with his hand
on his other hand

kajkavsko narječe, govor sela Mačkovca / the Kajkavian dialect, idiom of
village Mačkovec

Dere se kvočka
mali jostreb z dvora
nese piceka

Galami kvočka
mali jastreb odnosi
pile s dvorišta

A clucking hen
small hawk carrying away
a chicken from the yard

V nočni kmici
na kočiji migeče
svetlo lampasha

U noćnoj tami
na kočiji žmirka
svjetlost lampasa

In the night darkness
the lantern light blinking
from the carriage

Zaigrano se
dete v kinderbeto
na ves glos smeje

U krevetiću
zaigrano dijete se
smije na sav glas

In the child cot
a playful toddler
laughing loudly

Franjo Ordanić: Ožiljci vremena/Signs of Time, Gradska knjižnica Oroslavje, 2023., ISBN 978-953-5500-483

karantena	quarantine
susjeda se bogati	my neighbor's getting rich
prodavajuć kvasac	selling yeast
polica s knjigama	a bookshelf
Biblijia i Darwin	Bible and Darwin
jedno do drugoga	side by side
leteći smaragd	flying emerald
zabija se u vjetrobran	suddenly hits my windshield
sok od kukca	beetle juice
prvi dan škole	first day of school
niz nogavicu curi	firstgrader's fear trickling
prvašićev strah	down his leg
ljetna žega	summer scorch
čak i sjene sjede	even the shade sits
pod suncobranom	under a parasol
životni trener	life coach
pokazujem sinu kako uzgojiti	showing my son how to grow
pomfrit	the French fries
jureći vlak	speeding train –
korov uhvatio	a railway weed catching
časak hlada	a glimpse of shade

Prelevela / Translated by Martina Mirt Ordanić

Ante Šarac: Treptaj u naručju, Studio Moderna d.o.o., Zagreb, 2023., ISBN 978-953-8379-61-1

Stariji čovjek	An old man
kroz lulu istjeruje	dispels his fatigue
nakupljeni umor.	through the pipe.

S vrha jablana
cijedi se sunce
u obližnji potok.

From the top of the poplar
sunshine is dripping
into a brook nearby.

Bez rasvjete –
strašilo do strašila
noću na putu.

Without street light –
scarecrow next to a scarecrow
by the road at night.

Podnevna sjena
skrita u plastu sijena
nezadrživo puži.

The noontime shadow
hidden in the hay stack
crawling out unstoppably.

Dolutala magla
na širokoj livadi
pokrila vrane.

The fog rolled in
covering the crows
on a wide meadow.

Veliko platno –
jedan naspram drugoga
slikar i konj.

Large canvas –
next to each other
a painter and a horse.

Žubori potok –
promatrajući ga
uranjam u se.

Murmuring brook –
watching it
I dive into myself.

Prevela / Translated by Đ. V. Rožić

**Mihael Štebih: Naša Komiža. Zbirka slika i haiku-pjesma,
Susret generacije iz Čakovca 1.6. – 10.6.2022.**

Opet uz more
vraćaju se valovi
oni iz davnine.

By the sea again
the waves returning
from the ancient times.

Pokraj starog
dimnjaka najljepše
cvatu kapare.

Flindres roses –
the most beautiful bloom
by the old chimney.

Jutro na žalu
more prebire sitno
od krupnog šljunka.

Morning at the beach
the sea sorts through
the small pebbles only.

Skoro će podne
vrućina tjera kupače
u kameni hlad.

Toplo popodne
nebo prepuno sunca
ostajem dugo.

Čekamo sumrak
noćas se lice Mjeseca
toplinož žari.

Spremam se na put,
kamena kuća čeka
drugog pjesnika.

Almost noon
heat of the day moves bathers
to the stone wall shade.

Warm afternoon
the sky is full of the sun
I stay there for a long time.

Waiting for the dusk
tonight the face of the Moon
glows with warmth.

Ready for a trip,
a stone house waits for
another poet.

Prevela/Translated by D. V. Rožić

Štefanija Ludvig: Svibanjsko jutro / May Morning, Vlastita naklada,
Dubravica, 2022., ISBN 978-953-56692-3-4

more i sol
još uvijek miris
na prtljazi

sea and salt
still the smell
on the luggage

mirno more
brda i oblačno nebo
tonu sa suncem

calm sea
hills and cloudy sky
sinking with the Sun

moja kokoš
uz svaki gutljaj vode
gleda u nebo

my chicken
with every sip of water
looks at the sky

vrata špilje
kamen iz cipele
ozvučio dubinu

cave door
a stone from a shoe
sounded the depth

snop mjesecine
brčka se u vodi
mog vrča

moonlight beam
splatters in the water
of my jug

snijeg –
zima ulazi u dom
kroz ključanicu

snow –
winter enters the home
through the keyhole

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

Vuzmena jajca
ipak vu jeni pisanici
šlaprček

uskrnsna jaja
ipak u jednoj pisanici
mučak

Easter eggs
but one of them
is rotten

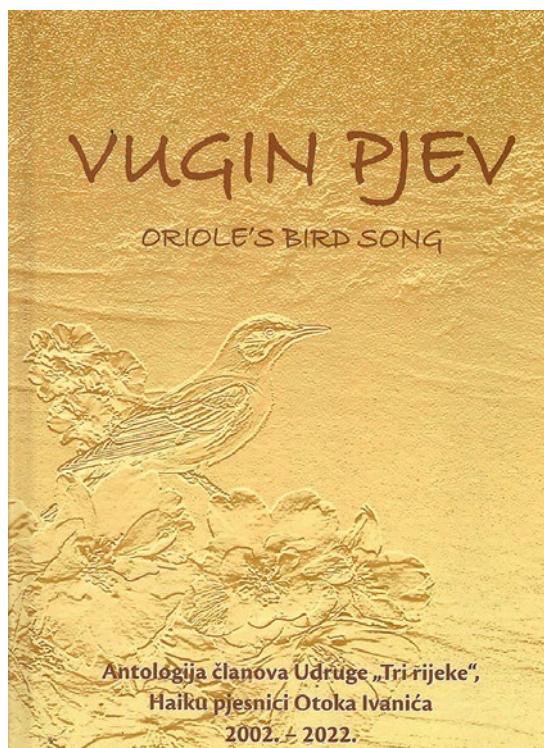
dežđ curi
kupica od tulipani
pak se pretače

kiša pada
čaška tulipana
se prelijeva

it's raining
a tulip calyx
overflows

Preveo / Translated by Vladimir Ludvig

Đurda Vukelić Rožić: VUGIN PJEV/ORIOLE'S BIRD SONG

Antologija članova Udruge
„Tri rijeke“, Haiku pjesnici
Otoka Ivanića, 2002. – 2022.

Udruga „Tri rijeke“ HPOI,
Ivanić-Grad, 2022,
ISBN 978-953-56564-5-6

Sadrži radove 65 autora, odraslih i djece koji su u proteklih dvadeset godina stvarali na području Otoka Ivanića. / Works by 65 authors, adults and children who were publishing haiku, senrju, tanka, haibun and haiga in the town of Ivanić-Grad and its vicinity past twenty years.

Izbor radova / Choice of works:

Ljiljana Hren Klancir

Mače
s odličjem
ljuska ribe.

A kitten
with a medal
of a fish scale.

Trčeći uz prugu
pas je sjeo na pločnik
putnicima za ljubav.

Running along the railway
the dog sat down on the sidewalk
for the love of passengers.

Prevela autorica / Translated by the author

Nevenka Kauzlarić (1932. – 2022.)

glavni kolodvor –
putnici žure na vlak
ptice ostaju

the main station –
passengers hurry to the train
the birds stay

pred katedralom
smjenjuju se turisti –
bokci su isti

in front of the cathedral
new shifts of tourists –
and the same beggars

Dubravko Korbus

jesenje nebo
mušice su ostale
bez lastavica

autumn sky
the gnats
without swallows

ljetni pljusak
prvo je
podigao prašinu

summer shower
first it raised
the dust

tanka

jutarnje sunce
tek nježno dodiruje
smrznutu livadu
pazeći da ne rastopi
krhkne cvjetove mraza

the morning sun
tenderly touching
frozen field
carefully not to thaw
the flowers of frost

jesenja večer
spušteni su vratovi
uličnih svjetiljki
gusta kiša ispire
onu od maloprije

autumn evening
lowered are the necks
of the street lamps
a dense rain rinsing
the previous one

Kristina Kroupa

vugin pjev
zapliće se o
vranine nasrtaje

oriole bird song
entangles itself in
the crow's attacks

prazan tor
iz pukotine širi se
vriježa tikvice

empty cattle pen
from a crack spreads
a sprout of a gourd

u kutu hodnika
suši se i presvlači
zmija bundeva

in the hall's nook
a snake gourd dries up
changing its look

Prevela autorica / Translated by the author

Mirjana Miljković

Oduševljeno
gledamo lastavice
mačka i ja.

Enthusiastically
we watch the house martins
my cat and I.

Pušlek ljubica
ljupkošću pomladio
staračku ruku.

A bunch of violets
gracefully rejuvenated
an old hand.

Ljudmila Milena Mršić

dežd curi	gusta kiša	raining cats and dog
farbe nemre sprati	žutu boju ne ispire	yellow colour remains
z žutega dreva	sa stabla	on that tree
brijegom odzvanja	echo over the hill	
vrištanje djece	children screaming	
saonice jure	the sledges rush	
brižno oko bake	grandmother's worrying eye	
čuva svoje blago	guards her treasure	

Stanko Petrović (1947. – 2016.)

Seoska idila – mirisi jasmina, sijena i gnojnice.	Country idyll – smell of jasmine, hay and manure slurry.
Bistra su jutra novinskim izvještima zamagljena.	Clear morning all misty with the newspaper articles.

Ljerka Poštek Jelača

latice trešnje odnose prolaznici blatnim cipelama	cherry's petals carried away with passers-by on their muddy soles
sparni sutan dvorišta obilaze krijesnice	sultry sunset the fireflies patrol the yards

Vladimir Presnec (1946. – 2004.)

čičci – zakvačilo se ordenje po rukavu ribiča	burr-heads – the medals stuck to the angler's sleeve
---	--

magla i noć
ukrali rijeku
gdje baciti udicu?

the mist and darkness
stole the river
where to fish?

Ankica Pribanić

nebom oblaci
na istok plove
vrane na zapad letе

clouds over the sky
flow eastward
crows fly to the west

jure usponom
štap za štapom
šećer pada

rushing up the slope
a stick after a stick
lowering blood sugar level

Mladen Puljek – Balthazar

jesenja noć –
koračam znajući
doći će proljeće

autumn night –
I'm stepping ahead knowing
the spring will arrive

magla, mrak
nad slinavom cestom
gole grane
u tišini jesenje noći
znam, proći će zima

the fog, darkness
above a slobbery road
the bare boughs
in the silence of an autumn night
I know, winter will pass

Vida Pust Škrugulja (1952. – 2021.)

dječji se smijeh
uvukao
u gitaru na zidu

the children's laugh
crept into
the guitar on the wall

na palačinki
oživjelo sjećanje
na marelicu

on the pancake
the memory of an apricot-tree
alive again

Stjepan Rožić

čeznutljiv pogled
gusaka kroz plot
graba puna vode

a longing gaze
of the geese by the fence –
a ditch full of water

v sred dvorišča
na galgah veter zible
opažmano prase

posred dvorišta
na vješalima vjetar ljudi
depiliranu svinju

on the gallows
the wind rocking
a depilated pig

Miljenko Šimunović

proljetni pup
zakašnjeli snijeg
smrz'o

the spring bud
frozen by
the belated snow

na balkonu
biljka u loncu –
skamenjena
žuta zemlja
kao moje čekanje

on the balcony
a plant in a pot –
petrified
yellow soil
just like my longing

Štefica Vanjek

jedan kamenčić
uzburkao jezero
sve se vrti u krug

a single pebble
stirred the whole lake
everything rotates

na ramenu
pospansko drjema
mama žuri na vlak

a sleepy child dozing
on its mother's shoulder
rushing to catch the train

Dragica Vereš

proljetna kiša
napunila rijeku
i stare cipele

the spring rain
filled the river bed
and my old shoes

crveni signal
u jarku uz prugu sve glasnija
žablja rapsodija

red signal
in the ditch by the rails
louder frog concert

Željka Vučinić Jambrešić

proljetna kiša
kapi kiše s breze padaju
na one u travi

a spring shower
drops from the birch fall
onto those in the grass

gusenica zgrizla
listek – čez luknju se
prevlači sunce

gusjenica izgrizla
listić – kroz rupicu
prolazi sunčeva zraka

a caterpillar bit
a leaf – a sunray enters
the hole

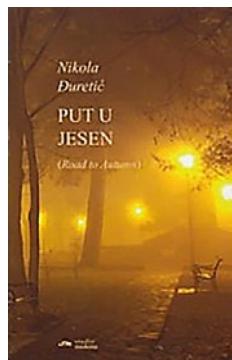
Đurđa Vukelić Rožić

ljetni dan
livada se spustila
do rijeke

summer day
a meadow lowers itself
to the river

okopnio je snijeg
uzevši i tvoje stope
s našeg dvora
ptice hranim u tvojim čizmama
ljuteći se na sunce

even the snow
that kept your frozen footsteps
is gone from the yard
I feed the birds in your boots
angry at warmth of sunshine

Nikola Đuretić: PUT U JESEN (Road to Autumn)
Nakladnik: Studio moderna d.o.o., Vlastita
naklada Đuretić. 2018, ISBN: 978-953-7911-58-4

ožujsko jutro
proljeće oklijeva
– pupanje boli?

March morn
spring hesitates
– painful budding?

proljetne poplave
nikad bliže zv'jezdama
starac na krovu

Spring flooding
stranded man on the roof
never closer to stars

svršetak ljeta –
i kako opisati
svu tu tugu?!

end of summer –
and how to describe
all this sadness?

stari fotos
je li ovaj mladić
moj pokojni otac?

old photo
is this youngster
my late father

jučer se ne sjećam
a danas je
sniježilo

yesterday
I don't remember
today it snowed

u zimsku večer
zastali i konji
vrtuljka

winter night
even the carousel horses
stopped running

zimsko jutro
u šetnju s psom poveo
samo šutnju

winter morn
walking the dog
and his silence

Preveo autor / Translated by the author

RIJEKA U MAGLI (Misty river).

Nakladnik: Studio moderna d.o.o., 2020.
Vlastita naklada Đuretić, ISBN: 978-953-8187-3

Lati kestena
prekrile nogostup
– čistač oklijeva.

Chestnut petals
covered the pavement
– the street sweeper dithers.

Vrana šeće
smetlištem kao da je
njezino.

Crow moves
across the rubbish dump
as thought it is his.

Počela kiša –
pantomimičar otvara
zamišljen kišobran.

Rain starts –
a mime opens
imaginary umbrella.

Jesenja večer –
na klupi u parku
samoča i ja.

Autumn evening –
on a park bench
loneliness and I.

Prvi snijeg –
sve odjednom
drukčije!

First snow –
everything suddenly
different!

Krupne pahulje
razdragan dječarac
ispazio jezik.

Large snowflakes
a jubilant boy
stuck out his tongue.

Kraj je godine –
samo nove sjedine
u starom češlju.

End of year –
only new grays
in the old comb.

Preveo autor / Translated by the author

IZ HRVATSKIH MEDIJA/ FROM CROATIAN MEDIA

Ogranak DHK Sisačko moslavačke županije: NOVLJANKA ILUSTRATORICA ANTOLOGIJE

<https://www.facebook.com/groups/3099790723413853/>

Članovi Udruge „Tri rijeke“, Haiku pjesnici Otoka Ivanića, izdali su početkom ove godine dvojezičnu haiku-antologiju VUGIN PJEV / ORIOLE BIRD SONG (2002.-2022.). Na gotovo 300 stranica nalazi se preko dvadeset biografija i bibliografija haiku-pjesnika s toga područja i njihovi najuspješniji haiku-radovi nagrađeni mnogim priznanjima i nagradama. Zanimljivost ovoj antologiji daje i jedno ime s novljanskog područja. Učiteljica u mirovini i književnica te haiku-pjesnjakinja, Jasna Popović Poje u ovoj knjizi pojavljuje se u novoj ulozi. Nakon rada sa svojim Malim hajdinima i sama se počela baviti hajgama (crtež tušem, perom i kistom s haikuom). Objavljuje u međunarodnom časopisu za haiku IRIS, na stranicama Udruge „Tri rijeke“ HPOI Ivanić-Grad, blogspotu Black and White Haiga/Haisha Lavane Kray te u američkom časopisu Cattails. U antologiji VUGIN PJEV / ORIOLE BIRD SONG nalazi se njezinih pedeset crno-bijelih crtež-a-vinjeta različitih motiva rađenih tušem, perom i kistom.

iku-radovi nagrađeni mnogim priznanjima i nagradama. Zanimljivost ovoj antologiji daje i jedno ime s novljanskog područja. Učiteljica u mirovini i književnica te haiku-pjesnjakinja, Jasna Popović Poje u ovoj knjizi pojavljuje se u novoj ulozi. Nakon rada sa svojim Malim hajdinima i sama se počela baviti hajgama (crtež tušem, perom i kistom s haikuom). Objavljuje u međunarodnom časopisu za haiku IRIS, na stranicama Udruge „Tri rijeke“ HPOI Ivanić-Grad, blogspotu Black and White Haiga/Haisha Lavane Kray te u američkom časopisu Cattails. U antologiji VUGIN PJEV / ORIOLE BIRD SONG nalazi se njezinih pedeset crno-bijelih crtež-a-vinjeta različitih motiva rađenih tušem, perom i kistom.

Antologija hrvatskoga haiku pjesništva "Nepokošeno nebo 2"

20. 12. 2018. Autor: HINA

<https://www.culturenet.hr/hr/objavljena-antologija-hrvatskoga-haiku-pjesništva-nepokoseno-nebo-2/72952>

Dvojezično hrvatsko-englesko izdanja antologije hrvatskoga haiku pjesništva "Nepokošeno nebo 2 – An Unmown Sky 2008-2018." objavio je nakladnik Udruga "Tri rijeke" Haiku pjesnici Otoka Ivanića iz Ivanić-Grada. Antologija hrvatskoga haiku pjesništva "Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2", 2008.-2018." (583 str.) sadrži 3642 haikua / senrjua od 198 autora.

Autori su hrvatski književnici članovi uglednih književnih društava te Matice hrvatske.

Glavna i odgovorna urednica Đurđa Vukelić Rožić u predgovoru navodi kako je petstotinjak pjesnika objavljuje haiku u Hrvatskoj, a do sada su nagrađeni sa 823 međunarodne nagrade.

Davorin Visnjic/PIXSELL

<https://www.nacional.hr/antologija-hrvatskoga-haiku-pjesnistva-nepokoseno-nebo-2/>

Motive svojih haiku-doživljaja hrvatski pjesnici pronalaze u svojim profesijama, zavičaju te životnoj dobi i iskustvu.

Autori "Nepokošenog neba 2" predstavljaju hrvatsko haiku pjesništvo u prošlom desetljeću, definiraju svoj društveni i kulturni identitet, način razmišljanja, odnos prema baštini, običajima i čuvanju povijesti kroz svoja narječjima što ih njeguju. U "Nepokošenom nebu 2" dio je radova na izvornim narječjima s prijevodima na hrvatski standard te prijevodima na engleski jezik.

Antologija sadrži opsežnu bibliografiju, koja daje uvid u nakladničku djelatnost na području haiku pjesništva u Hrvatskoj. Svaka pjesma ima bilješku o mjestu objave te informaciju o sudjelovanju na domaćem ili inozemnom natječaju.

Antologija hrvatskoga haiku pjesništva 1996-2007. "Nepokošeno nebo" nagrađena je nagradom The Touchstone Award, američke udruge The Haiku Foundation. Bila je to jedna od 4 knjige koje su nagradu dobile 2011. godine na području haiku pjesništva objavljena na engleskom jeziku.

Glavna urednica i prevoditeljica većine tekstova i pjesama na engleski jezik, književnica Đurđa Vukelić Rožić, za svoj je urednički i prevoditeljski volonterski rad nagrađena Nagradom za doprinos ugledu i promociji Zagrebačke županije u zemlji i svijetu. Dobila priznanje Rumunjskog haiku društva za širenje prijateljstva među narodima putem haiku poezije.

U antologiju "Nepokošeno nebo 2/An Unmown Sky 2 (2008-2018)." uključeni su i hrvatski književnici: Enes Kišević, Luko Paljetak, Drago

Štambuk, Tomislav Marijan Bilosnić, Nikola Đuretić, Željko Funda, Goran Gatalica, Ivica Jembrih, Boris Nazansky, Vlatko Majić, Zvonimir Penović, Ivan Pahernik, Jasna Popović Poje, Sonja Smolec, Nada Zidar Bogadi, Živko Prodanović, Frano Vlatković, Ante Tičić, Ivan Tadej, Aljoša Vuković.

Njih 28 članovi su DHK, 12 književnika i književnica članovi su Kluba prvih pisaca, 6 autora DHP, a ostali su članovi područnih književnih i kulturnih društva te Matice hrvatske. Autori potječu iz šezdesetak hrvatskih mesta.

U elektronskoj antologiji “Sakura haiku challenge”, u izdanju Consulate-generale of Japan in Toronto, Canada, objavljeni haikui varaždinki Zlate Bogović i Vlaste Pirker

<https://www.toronto.ca.emb-japan.go.jp/files/100510489.pdf>

Consulate-Generale of Japan in Toronto, Canada održao je međunarodni natječaj za haiku na engleskom jeziku, na temu *sakura* (trešnja u cvatu) u periodu od 1.10.2021. do 10.12.2021. g. Svaka autorica ili autor, bez obzira na dob i mjesto stanovanja mogli su na natječaj poslati 2 haikua ili hajge.

U svom predgovoru ovoj poslijenatječajnoj antologiji, njegova ekselencija g. Sasayama Takuya, veleposlanik Japana u Torontu piše: „Često kažemo, trešnje u cvatu predstavljaju prolaznu prirodu života i otuda njihova ljepota. Naš natječaj *Sakura Haiku Challenge*, također naglašavao je, *sakura* simbolizira naše zajedničko čovjekoljublje i ljubav za prirodu.“

Na međunarodni natječaj pristiglo je više od 250 haiku-pjesama iz 32 zemlje: Australija, Azerbajdžan, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Gruzija, Hong Kong, Hrvatska, Indija, Indonezija, Italija, Japan, Filipini, Francuska, Novi Zeland, Njemačka, Kina, Mjanmar, Nizozemska, Pakistan, Poljska, Rumunjska, Rusija, SAD, Singapur, Srbija, Švicarska, Tajland, Ukrajina, Velika Britanija, Vijetnam.

U antologiju je uvršteno 14 pjesnikinja i pjesnika iz Hrvatske s ukupno 27 radova. Po broju objavljenih haikua, autori iz Hrvatske slijede najbrojnije predstavnike iz SAD-a a slijede ih indijski pjesnici. Među hrvatskim autorima dvije su predstavnice Varaždinskog književnog društva: Zlata Bogović i Vlasta Pirker:

Haikui Zlate Bogović:

buzzing sakura
a sunbeam gilding
several blossoms

Pčela na trešnji.
Trak sunca obasjava
zlatne cvjetove.

suddenly shower –
cherry petals flying through
a flash of lightning

Proljetni pljusak.
Let trešnjinih latica
kroz bljesak munje.

Haikui Vlaste Pirker:

old house ashes –
on blooming cherry
singing nightingale

Staro zgarište –
na procvaloj trešnji
zapjevao slavuj.

tear in my eye –
a kissing couple hides under
the old sakura

Suza u mom oku –
ljudavnici se skrili
pod cvatućom trešnjom.

Haikue prevela Đurđa Vukelić Rožić/Haiku translated by D. V. Rožić

32 panorama

BROJ 975 / 7. VELIĆE 2023 zagorski list

Predstavljamo vam fotohajgu – jedinstveni spoj fotografije i haiku stihova koji zajedno čine neraskidivu cjelinu, a koja potječe iz Japana

'Nastojimo biti inovativni, inspirativni i promicati radost stvaranja, stoga pozitivna reakcija publike nije izostala'

Na prvi dan proljeća ujedno obilježavamo i Svjetski dan poezije, a tim smo povodom ovog utorka održali dvije radionice stvaranja najkraće poezije na svijetu - HAIKU te stapanja haikua s fotografijom u - FOTOHAJGE!

Na radionicama u trajanju od dva školska sata sudjelovali su učenici OŠ Oroslavje 4.a i 4.b razreda zajedno sa svojim učiteljicama Suzanom Sadaić i Ksenijom Puščenik te knjižničarkom Valentinom Mokrovčak, a predavanje i interaktivnu radionicu održali su nagrađivani haidin Franjo Ordanić i fotografkinja Sandra Šamec.

U vrlo veselom raspoloženju učenici su savladali osnovne pojmove i tehnike stvaranja hajgi, a posebno im se svidjela igra slaganja haiku redaka u haiku pjesme. Na kraju radionice učenicima su kao mali znak pažnje podijeljene fotohajge u džepnom izdanju čiji su autori voditelji radionica.

Veselimo se skorašnjem natječaju "Haiku kraju mogile" na kojem će se i polaznici ovih radionica okušati u pisanju haiku poezije i stvaranju hajgi!
#radoststvaranja #haikukrajmogile

<https://www.glasistre.hr/knjizevnost/haiku-pjesnikinja-inozemna-priznanja-za-sanelu-plisko-735853>

Pulska autorica u antologijama

HAIKU USPJESI SANELE PLIŠKO

PULA »Iako je sve svoje kreativne procese ove godine usmjereni na uređenje monografije »70 godina filma pod zvjezdama u Puli« objavljen je i niz haiku radova Puljanke Sanele Pliško.

»Posebno sam ponosna na uvrštavanje mog rada u antologiji 'Red Moon' koja svake godine okuplja najbolje haiku i srodne forme objavljene diljem svijeta u jednu knjigu, a moj je rad među rijetkim, od dvjestotinjak nominiranih, iz ovog dijela Europe (sa-

motna večer/vinskoj mušici/ dajem ime)«, veli Pliško.

Nagrada je drugom nagradom na godišnjem malom Irisovom natječaju na temu nafta (božićno jutro/s obale lopatam/sirovu naftu), dok je na svjetskom natječaju Golden Triangle Haiku, njezin rad na temu »bilješke prirodi« među 3.100 pristiglih prijava uvršten u uži izbor i bio postavljen tijekom svibnja na ulicama Washingtona. U Haiku zborniku Ludbreg objavljen joj je haiku »prvo pisanstvo/kojem mjesecu/laje pas?«. (V. B.)

ARHIVA GI

NAGRADA Goran Gatalica u povodu nagrade za haiku u Japanu

Haiku kao rapsodija nepredvidivih sintagmi

Gatalica je osvojio nagradu Katanogahara Monogatari na četvrtom izdanju natječaja Star Haiku Contest, koji se organizira u japanskom gradu Katanu

Jakov KRŠOVNIK

“ Suočen sa stvarnošću, pjesnik stihovima želi zaštitići svijet od potencijalnih prijetnji i opasnosti, a u isto vrijeme nudi ljepotu bivanja u tom svijetu

Goran Gatalica

<https://www.novilist.hr/ostalo/kultura/goran-gatalica-osvojio-nagradu-za-haiku-u-japanu-zivim-ono-sto-pisem/>

Ogranak Matice hrvatske u Samoboru: 22. 4. 2023.

30. samoborski haiku susreti Darko Plažanin

<https://ogranak-mh-samobor.hr/index.php/17-pregled-dogadanja-u-2016/421-18-4-2023-samoborske-pjesnicke-veceri>

30. samoborski haiku susreti Darko Plažanin održani su 22. travnja 2023. godine u Gradskoj knjižnici Samobor. U ovogodišnjem jubilarnom Zborniku samoborskih haiku susreta Darko Plažanin, koji krase i fotografije Zlatka Lina Fresla s motivima radova Grozdane Korpar, predstavilo se pedesetak stranih autora (SAD, Rumunjska, Švedska, Kanada, Japan, Brazil...) te osamdesetak domaćih, od kojih mnogi sudjeluju na haiku susretima od početka, od prvoga susreta do danas (Jadranka Brnčić, Tomislav Maretić, Željko Funda, Milan Žegarac Peharnik...). U Samoborske haiku susrete utkani su i mnogi čija se imena možda ne spominju, ali koji su tijekom ovih trideset godina samozatajno pomagali, organizacijski i materijalno. Podsjetimo se, prvi Haiku susreti održani su 1993. godine u Samoboru, uz podršku tadašnjeg pročelnika za kulturu Josipa Prudeusa i gđe Vide Milek, tadašnje voditeljice Književnoga odjela Ogranka MH Samobor. Kroz trideset godina Haiku susrete vodili su mnogi urednici: Darko Plažanin,

Milan Žegarac Peharnik, Ivo Markulin, Robert Obraz i Jadranka Brnčić. Završno s 2022. godinom Susrete je vodio Ivo Markulin, punih četrnaest godina (2009.–2022.), a od 2023. godine Susrete vodi Zvonko Jurčević. Ovogodišnje susrete čitanjem haiku stihova otvorio je Stjepan Rožić (Ivanić-Grad). Program su vodili Zvonko Jurčević, Jadranka Brnčić i Tomislav Maretić. Uvodno se nazočnima obratila Mirjana Dimnjaković, ravnateljica Gradske knjižnice Samobor zatim Gordan Črpić, predsjednik Ogranka MH Samobor zahvalivši Gradskoj knjižnici Samobor, Gradu Samoboru, svim voditeljima Susreta, posebice pokojnoj počasnoj predsjednici Ogranka gospođi Ani Ranki Novosel koja je, kroz svoje dugogodišnje djelovanje u Ogranku znala prepoznati i očuvati vrijednost ove manifestacije, te svim autorima i sudionicima Susreta. Nazočne je u ime Grada Samobora pozdravila Zvjezdana Sečen, potpredsjednica Gradskog vijeća Grada Samobora.

U glazbenom dijelu programa nastupili su učenici Glazbene škole Ferdo Livadić u Samoboru:

Matija Mužanić, violončelo, nastavničica Nikolina Tičinović Čavrag, prof., Juliana Levak, violina i David Heaton, violina, nastavnik Ivan Mužanić, prof., uz klavirsku pratnju Svena Brajkovića.

Po završetku službenog dijela programa mnogobrojni autori i gosti iz Republike Hrvatske (Zagreb, Rijeka, Ludbreg, Varaždin, Čakovec, Pula...) i Republike Slovenije druženje su nastavili u prostorijama Ogranka Matice hrvatske u Samoboru.

ŠIBENIK NEWS

<https://m.sibenik.in/kultura/prvo-mjesto-pohvale-i-priznanje-tema-nafte-inspirativna-za-troje-sibenskih-haiku-pjesnika/170075.html>

Šibenski haiku pjesnici osvojili su četiri nagrade na malom Irisovom natječaju za haiku na temu nafte koji je raspisala udruga „Tri rijeke“ iz Ivanić-Grada. U kategoriji *haikua* na hrvatskom jeziku, Danijela Grbelja osvojila je prvu nagradu, dok su Ljiljana Dobra i Aljoša Vuković dobili pohvale. U kategoriji *haikua* na engleskom jeziku, Aljoša Vuković je osvojio počasno priznanje.

ruža vjetrova –

sve su oči uprte

u naftnu mrlju

Danijela Grbelja, 1. nagrada

naftni izvor –

nedaleko u selu

gladan prosjak

Ljiljana Dobra, pohvala

ptice selice –
nafta na krilima
izbjegla carinu
Aljoša Vuković, pohvala

Ivanić-Grad
na haiku razglednici
slika Naftalana
Aljoša Vuković, počasno priznanje

Vanjek & Vanjek

morska utiba
jutarnji mir remeti
krik galeba

Morska utiba
jutarnji mir remeti
krik galeba

serene sea
seagull's scream disturbs
a calm morning

Haiku: Štefica Vanjek; Fotografija / Image: Zdenko Vanjek

Hrvatski odrasli autori na inozemnim natječajima / Croatian haijins on international contests

Maya Lubenova International Haiku Contest, Bulgaria / Bugarska 2023.

<https://mayalyubnovahaikucontest.wordpress.com/2023/04/16/maya-lyubnova-international-haiku-contest-2023-the-awards/>

Honourable Mention / Pohvala

Nina Kovacić, Zagreb

dusty attic
in grandma's wooden chest
dowry needlework

prašan tavan
u bakinoj drvenoj škrinji
miraz ručnog rada

Sharpening the Green Pencil, Romania / Rumunjska 2023.

<http://sharpeningthegreenpencil.blogspot.com/>

Commended / Pohvaljen rad: Ivan Gaćina, Zadar

my last-ditch effort
to keep you with me . . .
dandelion fluffs

Revista HAIKU, Romania / Rumunjska 2023.

[http://revistahaiku.blogspot.com/2023/04/rezultatele-concursului-
revistei-haiku.html](http://revistahaiku.blogspot.com/2023/04/rezultatele-concursului-revistei-haiku.html)

HONORABLE MENTIONS / POHVALE:

Djurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

We orbit the sun . . .	Kružimo oko sunca...
my unbelieving grandson	moj nevjerujući unuk
checks the internet	provjerava na internetu

Nina Kovačić, Zagreb

wet cracks in reefs	vlažne škrape
the ebb sound leaves behind	zvuk oseke iza sebe ostavlja
dense scent of salt	gust miris soli

34. haiku konkurs Narodne Biblioteke „Branko Radičević”, Odžaci, Srbija / Serbia 2023

[http://www.ico.rs/nagradeni-i-pohvaljeni-na-haiju-konkursu-u-
odzacima/](http://www.ico.rs/nagradeni-i-pohvaljeni-na-haiju-konkursu-u-odzacima/)

Prva nagrada / First Prize: Jadran Zalokar, Rijeka

ispod golih grana	an unstable table
rasklimani stari stol	under the bare boughs
neće dočekati goste	the guests will not come

Pohvala / Commended work: Nina Kovačić, Zagreb

studen i sutan	cold twilight
po pustom bočalištu	on empty bowling alley
skakuću vrapići	hopping sparrows

VI međunarodni natječaj za haiku „Radmila Bogojević“, Valjevo, Srbija / Serbia 2022

Druga nagrada / Second prize: Nina Kovačić, Zagreb

večernji jaglac	evening primrose
u majčinom glasu	tinge of melancholy
natruha sjete	in my mother's voice

VII međunarodni natječaj za haiku „Radmila Bogojević“, Valjevo, Srbija / Serbia 2023

Druga nagrada / Second prize: Nina Kovačić, Zagreb

majčina kosa –	my mother's hair –
na dlanu mi drhturi	the hatched chick trembles
izleglo pile	on my palm

Bulgarian Haiku Union, Seventh International Haiku Contest "Cherry Blossom" Bugarska 2023.

Second Prize / Druga nagrada: Goran Gatalica, Zagreb

ceasefire agreement –	prekid vatre –
a cloud of cherry blossoms	oblak trešnjinih latica
across the battlefield	nad bojištem

Honorable Mentions / Pohvale:

Dubravko Korbus, Ivanić-Grad

blossoming cherry –	rascvala trešnja –
I'm taking a rest	odmaram se
from myself	od sebe

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

pilgrimage ...

from station to station
petals of cherry

hodočašće...

od postaje do postaje
latice trešnje

blossoming cherry

at the end of the same street
only buds

cvatuća trešnja

na kraju iste ulice
tek pupoljci

The 4th International Star Haiku Contest, Japan 2023

"Katanogahara Monogatari Award"

Goran Gatalica, Zagreb

victims of war

replacing the stars
one by one

World Haiku Review, Spring 2023 Neo-Classical Haiku

Second Place / Druga nagrada

Goran Gatalica, Zagreb

spring insomnia —

punctuated by air-raid sirens
my hometown

proletarna nesanica —

isprekidan sirenama za zračnu uzbunu
moj rodni grad

Zatsuei, Haiku of Merit

Ivan Gaćina, Zadar

the night sky

descended to the meadow . . .
the glow of fireflies

noćno nebo

spušta se na livadu...
sjaj krijesnica

Franjo Ordanić, Oroslavje

morning coffee

a lady bug feasting on
petunia pot

jutarnja kava —

na petuniji časti se
bubamara

Prevela/Translated by Martina Mirt Ordanić

World Haiku Review, Spring 2023: Shintai Haiku

Zatsuei, Haiku of Merit

Ljiljana Dobra, Šibenik

trees charred	pougljenjena stabla
where the dove will make a nest	gdje će se gnijezditi golubica
in March	u ožujku

WHR Spring 2023 Vanguard Haiku

Honourable Mention / Pohvala: *Dejan Pavlinović, Pula*

weight of war	težina rata
conscience bows the head	savjest pognula glavu
closer to the ground	do zemlje

The 12th Setouchi-Matsuyama International Photo-Haiku Contest of Your photo-haiku in English, Japan 2023

<https://www.asahi.com/ajw/articles/14883204>

This contest drew 4,312 entries, 2,483 were photo-haiku composed in English. One grand-prix, 2 awards for excellence, and 7 honorable mentions. Photo-haiku from the United States, India, Japan, Italy, United Kingdom, and Croatia rose to the top of the competition which attracted photo-haikuists from around the world.

Na natječaj se prijavilo 4312 uradaka, od toga 2486 foto-haikua na engleskom jeziku. Dodijeljena je jedna grand-prix nagrada, 2 nagrade za izvrsnost i 7 pohvala. Foto-haikui iz SAD-a, Indije, Japana, Italije, Ujedinjenog Kraljevstva i Hrvatske su u vrhu natječaja koji je privukao autore iz čitavog svijeta.

Honorable Mention / Pohvala: *Silva Trstenjak*

return of the fishing boat ...
smoke from the fisherman's pipe
vertical

povratak kočarice...
dim iz ribareve lule
okomit

Honorable Mention / Pohvala: *Tomislav Maretić*

harbor lights –
sounds of washing dishes
from a yacht

svjetla u luci –
zvuk pranja posuđa
sa jahte

**Golden Triangle Haiku, USA 2023: Golden Haiku /
Zlatni haiku, 2023., USA / SAD**

<https://goldentriangledc.com/wp-content/uploads/2023/03/2023-Golden-Haiku-Winners-FINAL.pdf>

Nikola Đuretić, Zagreb

In the park
he offers her
the sunny half of the bench

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

butterfly on my palm ...
I change the title
of my poetry book

Sanela Plisko, Pula

mid-fetch
a puppy drops its ball
to chase a butterfly

**The 12th Polish International Haiku Competition (PIHC)
Poljska 2022.** <http://psh.org.pl/12th-pihc-results/>

Third Prize / Treća nagrada:
Aljoša Vuković, Šibenik

scared starlings –
a dog loans its voice
to the scarecrow

prestrašeni čvorci –
pas posudio svoj glas
strašilu

Commendations / Pohvale:

Željko Funda, Varaždin

Late autumn evening
a drunkard is reciting
sonnet eighteen

Nina Kovacić, Zagreb

window ajar... odškrinut prozor
curtain catches the shapes zavjesa hvata oblike
of the autumn wind jesenjeg vjetra

**27th International „Kusamakura“ Haiku Competition,
Japan 2022**

https://kusamakura-haiku.jp/backnumber/2022/english_e.html

Treća nagrada / Third Prize: Vladimir Ludvig, Zagreb

dark night –
the crickets concert entered
on the breeze wing

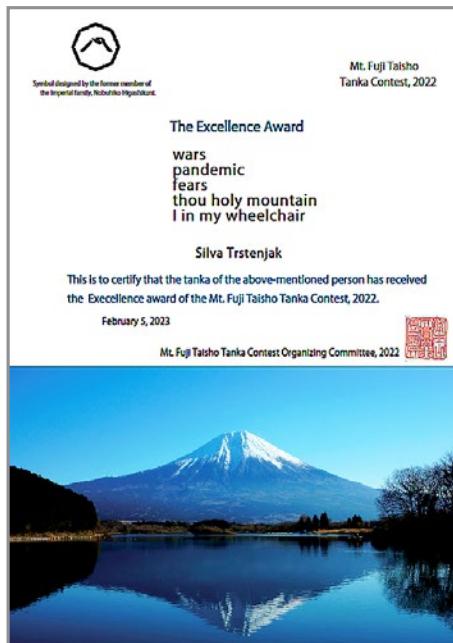
Fujisan Tanka Award 2022, Japan

http://gtoe.sakura.ne.jp/fujis.../img/fujisan_kasyuu2022.pdf

Mount Fuji Tanka Grad Prix / Glavna nagrada:

Silva Trstenjak, Štrigova

wars	ratovi
pandemic	pandemija
fears	strahovi
thou holy mountain	ti sveta planino
I'm in my wheelchair	ja u svojim invalidskim kolicima

Akita International Haiku Network, Japan

<https://akitahaiku.com/2022/10/04/world-haiku-series-2022-guidelines/>

Radove je poslalo 130 autora iz 36 zemalja. Najveći broj autora je iz Indije (21), Hrvatske (17), Italije (12), SAD (10)... Iz Hrvatske sudjelovali su: Aljoša Vuković, Dubravko Korbus, Đ. V. Rožić, Gordana Vlašić, Ljiljana Dobra, Mihovila Čeperić-Biljan, Milan Rupčić, Nina Kovačić, Silva Trstenjak, Štefanija Ludvig, Vilma Knežević, Vladimir Ludvig, Zdenka Mlinar i Željko Funda, Danijela Grbelja, Franjo Ordanić, Stjepan Rožić.

UHTS Songbirds Online Anthology, USA / SAD 2022.

<http://www.theunitedhaikuandtankasociety.com/>

Iz Hrvatske uključeni su slijedeći autori tanke: Aljoša Vuković, Sonja Kokotović, Željko Vojković, Dubravko Korbus, Slavica Sarkotić, Đurđa Vukelić Rožić, Zrinka Supek Andrijević i Gordana Kurtović.

Haiku: Đurđa Vukelić Rožić, Silva Trstenjak, Aleksandar Košeto, Josipa Braut, Sanja Domenuš, Danijela Grbelja, Nada Jačmenica, Rajka Andelić Maslovarić, Dubravko Korbus, Aljoša Vuković, Gordana Kurtović, Silva Trstenjak, Štefanija Ludvig, Vladimir Ludvig, Gordana Vlašić, Nevenka Erman, Mihovila Čeperić-Biljan, Vilma Knežević i Marija Maretić

24th HIA Haiku Contest, Japan 2022

https://www.haiku-hia.com/contest_en/nyusen/24.html

Prize Winner / Pobjednički rad; izabrao / selected by David Burleigh

Nina Kovačić, Zagreb

palm reading
sunbeams disappear
in an oak's bark

čitanje iz dlana –
zrake sunca nestaju
u kori hrasta

Honorable Mention / Pohvala; odabrao / selected by Toshio Kimura

Nikola Đuretić, Zagreb

Sunny winter day –
rolling after its shadow
kicked chestnut

4. Morioka International Haiku Contest, Japan 2022.

<https://morioka-haiku.jp/en/?fbclid=IwAR1OrGNxPiPqW7sqwUQ0d3BXNEyKhe5Tm63Tv-0Eu6FqSuraQkejWuRYLDk>

Radove su ocjenjivali Michael Dylan Welch i Toshio Kimura

Honorable Mention / Počasno priznanje

Nina Kovačić, Zagreb

autumn rain
the river pours its color
into the sea

jesenska kiša
rijeka sipa svoju boju
u more

14th Yamadera Basho Memorial Museum English Haiku Contest, Yamadera, Japan 2022

[http://samidare.jp/basho/box/14th%20yamadera%20basho%20memorial%20museum%20english%20haiku%20contest%20submissions%20collection%20\(2022\).pdf?fbclid=IwAR2b-x51_D_RY0KrunG4RovT0l1d74I4K4IGYOZcxdfTCJvF-1S3TN6qxT8](http://samidare.jp/basho/box/14th%20yamadera%20basho%20memorial%20museum%20english%20haiku%20contest%20submissions%20collection%20(2022).pdf?fbclid=IwAR2b-x51_D_RY0KrunG4RovT0l1d74I4K4IGYOZcxdfTCJvF-1S3TN6qxT8)

Odrasli autori: Radove (217) na međunarodni natječaj poslalo 110 natjecatelja iz 26 zemalja: Hrvatska i SAD po 19 sudionika, Indija 17, Velika Britanija 6, Rumunjska 5...

Grand Prize / Glavna nagrada

Nina Kovačić, Zagreb

rumors of war	glasine o ratu
na bijelom stolnjaku	on the white tablecloth
zgnječena jagoda	a crushed strawberry

Distinguished work prize / Nagrada za istaknuti rad

Goran Gatalica, Zagreb

on the battlefield
a gust of autumn wind rakes
an empty beer can

U e-brošuri objavljeni su radovi Danijele Grbelja, Đurđe Vukelić Rožić, Katarine Zadrija, Željka Vojkovića, Gordane Vlašić, Tatjane Kobija, Borisa Nazanskoga, Nikole Đuretića, Franje Ordanića i Mihovile Čeperić-Biljan

Vancouver Cherry Blossom Festival, Canada 2022

https://vcbf.ca/winning_haiku/2022-winning-haiku/

Honourable Mention / Pohvala

Aljoša Vuković, Šibenik

cherry bloom	procvala trešnja –
our children grow up	naša djeca odrastaju
somewhere else	negdje drugo

76th Basho Memorial English Haiku Contest, Japan 2022

<http://www.basho-bp.jp/>

Haiku in English, selected and translated by Hidetake Kawaraji

Honourable Mentions / Pohvaljeni radovi:

Nina Kovačić, Zagreb

icebound waterfall	zaledeni slap
the southern wind releases	južni vjetar otapa
voices of drops	glasanje kapi

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

first day at work	prvi radni dan
my son sends me the spring view	sin mi šalje snimke
in his window	proljetnog prozora

Autumn Moon Haiku Journal, Best of volume 5 (5) and 5 (2)

<https://www.autumnmoonhaiku.com/>

Runner-Up: Zvonko Jurčević, Samobor

after the rain	nakon kiše
it sails into the unknown	plovi u nepoznato
ant on the leaf	mrav na listu

Nagoya City Board od Education Award, Japan

Tomislav Maretić, Zagreb

lotus in bloom
the pink hue of dawn
reflected in the pond

2022 John Bird Dreaming Award for Haiku, Australia / Australija

Honorable Mention / Pohvala: Ivan Gaćina, Zadar

her answers
to our life issues
dandelion fluffs

Popis autora/Authors:

- Mirta Abramović 82, 128
Reneu do Amaral Berni 79
Vesna Andrejić Mišković 29, 82
Rajka Andelić Maslovarić 37, 82
Cristina-Valeria Apetrei 26
Joško Armando 9
Katica Badovinac 37
Natalija Bajer 83
Danica Bartulović 49, 83, 139
Matsuo Bashō 22, 59
Mona Bedi 25
Jagoda Bešlić 83
Julie Bloss Kelsey 23
Zlata Bogović 44, 84, 128, 137, 138, 211
Stoianka Boianova 35
Nada Bošković 84
Marie Brajković 55
Josipa Braut 41, 85, 128
Domagoj Brkić 86
Erika Burić 52
Yosa Buson 57, 59
Silvija Butković 86
Dennys Cambarau 35
Gustavo H. Chica 79
Kaga no Chiyo 57, 60
Tadeja Ciman 134
Edward Cody 23
Grey Coyote 33
Stjepan Crnić 40, 86
Davor Ćevanić 87
Majska Čevanić 160
Mihovila Čeperić-Biljan 37, 47, 49, 87,
142, 147, 177, 219, 221
Milan Čorak 88
Nela Čupić 146
Sarah Das Gupta 24
- Marie Derley 35
Boris Deverić 50
Janko Dimnjaković 19
Teo Dipić 56
Ljiljana Dobra 30, 88, 129, 136, 140, 220
Zoran Doderović 34
Sanja Domenuš 37, 89
Grozdana Drašković 25, 29, 44, 62, 77,
90
Mirjana Drempetić Hanžić 54, 55, 56
Michael Dudley 25
Nikola Đuretić 206, 207, 221, 224
Nevenka Erman 38, 90
Jeffrey Ferrara 23
Darko Foder 42, 44, 91
Kiyoshi Fukuzawae 23
Željko Funda 222
Ivan Gaćina 92, 129, 217, 219, 227
Goran Gatalica 41, 42, 157, 214, 218, 219,
225
Lucas Gnjatović 54
Dragutin Gortan 48, 129
Đurdica Gospočić 31, 45, 48, 92
Ivan Grahovec 44, 93, 196
Danijela Grbelja 26, 40, 93, 215
Hela Grgić 147
Slavica Grgurić Pajnić 94
Melita Gruber 30
Sovjeta Grubešić 40, 94
Jakov Hasančević 51
Karin Hedetniemi 25
Bette Hopper 34
Monika Horvat 95
Aleksandar Horvat 95
Ljiljana Hren Klencir 201
Vladislav Hristov 25

- Dragutin Hrženjak 25, 46, 96
Adina Iljazović 50
Kobayashi Issa 59
Dan Iulian 24
Ivan Ivančan 96
Nada Jačmenica 31, 46, 97
Ivica Jembrih Cobovički 11
Zvonko Jurčević 49, 97, 226
Željka Kahlik 97
Monica Kakkar 74
Amir Kapetanović 98
Nevenka Kauzlaric 201
Takarai Kikadu 58
Ivana Klarić 53
Juran Kmet 52
Vilma Knežević 30, 35, 98
Krzysztof Kokot 32
Sonja Kokotović 27
Siniša Kolarić 99
Dubravko Korbus 99, 130, 201, 218
Andelka Korčulanić 31, 99
Aleksandar Košeto 30, 99
Anada Kotorac 100
Marinko Kovačević 100
Sara Kovačević 52
Nina Kovačić 28, 49, 100, 130, 138, 142,
157, 164, 181, 216, 217, 218, 222, 224, 225,
226
Ana Kozić 51
Evica Kraljić 101,
Samo Kreutz 67
Blaženka Križan 43, 101
Kristina Kroupa 202
Vesna Krpina Knez Kraljević 40, 102
Gordana Kurtović 130
Chen-ou Liu 61
Stevo Leskarac 102,
Tonka Lovrić 38, 102, 131
Nina Lučev 103, 131
Laura Lučić 53
Štefanija Ludvig 46, 48, 199, 222
Vladimir Ludvig 45, 48
Anica Lukina 28, 42, 45, 103
Brigita Lukina 131
Nedjeljka Lupis 103
Marija Luter 104
Ivana Madjor Milivojša 104
Margaret Mahony 71
Nina Maras 56
Marija Maretić 104, 221, 226
Tomislav Maretić 105,
Suzana Marić 105
Carlos Martins 77
Ružica Marušić Vasilić 105
Renato Matajia 53
Siniša Matasović 105
Graham McMaster 41
Višnja McMaster 41, 181
David McMurray 21
Olivera Medak 106
Jasminka Mesarić 106
Snježana Mihajlović 106
Marija Miklaušić 106, 131
Vesna Milan 107
Mirjana Miljković 107, 202
Mateo Miraka 55
Zdenka Mlinar 25
Mirceal Moldovan 36
Vasile Moldovan 63
Ron C. Moss 34
Ljudmila Milena Mršić 107, 131, 203
Lana Murica 54
Boris Nazansky 108
Maurício de Oliveira 78
Tugomir Orak 46, 49, 109
Franjo Ordanić 28, 29, 46, 109, 197, 212,
219
Zoran Ožetski 124, 147
Dejan Pavlinović 42, 110, 146, 220
Jasna Pavlović 53
Lorena Perčić 51
Lajčo Perušić 110

- Marija Petrek 27, 47
Stanko Petrović 203
Dunja Pezelj 110
Vlasta Pirker 132, 211
Sanela Pliško 27, 213, 221
Zlatko Pochobradsky 110
Jasna Popović Poje 108, 132, 136, 209
Ljerka Poštek Jelača 203
Jasminka Predojević 38, 111
Vladimir Presnec 203
Ankica Pribanić 112, 204
Mladen Puljek – Baltazar 204
Slobodan Pupovac 112
Vida Pust Škrkulja 204
Ljubomir Radovančević 160, 164, 173
Geethanjali Rajan 157
Mirjana Rajter 139
Dragica Reinholtz 112
Carol Reynolds 68
João Ribeiro 78
Vjekoslav Romich 12
Biserka Rozer 113
Stjepan Rožić 43, 46, 94, 205
Ljiljana Ružićka 113
Taneda Santoka 58, 60
Edin Saračević 141
Slavica Sarkotić 28, 113, 133
Julie Schwerin 35
Masaoka Shiki 60
Keith Simmonds 65
Yamaguchi Sodo 58
Natsume Soseki 57
SRINI 24, 35
Jelena Stanojčić 42, 48, 114
Rudi Stopar 114
Debbie Strange 36
Dinko Sule 115
Vjekoslav Sulić 17
Zrinka Supek Andrijević 45, 116, 133
Sandra Šamec 213
Ante Šarac 197
- Zrinko Šimunić 29, 40, 116
Miljenko Šimunović 115, 117, 205
Mira Šincek 117
Dimitrij Škrk 30, 38, 57, 118
Mihael Štebih 198
Jasminka Šorak 118
Ana-Marija Šprihal 39, 134
Maša Štakić 52
Vladimir Šuk 45, 118
Ante Tičić 119, 134
Branko Tompić 119
Tomas Transtromer 22
Marija Trinajstić Božić 120
Silva Trstenjak 28, 30, 38, 44, 120, 121, 134, 135, 142, 220, 222
Tanja Trstenjak 121
Štefica Vanjek 26, 27, 31, 122, 216
Zdenko Vanjek 21, 26, 27, 205, 216
Dragica Vereš 205
Denis Vidović 42, 122
Đermano Vitasović 40, 122, 135
Gordana Vlašić 28, 123
Frano Vlatković 14
Željko Vojković 30, 125, 135
Jadranka Vučak 16
Željka Vučinić Jambrešić 206
Đurđa Vukelić Rožić 7, 124, 142, 217, 226
Aljoša Vuković 24, 29, 38, 47, 50, 195, 215, 221, 225
Miroslav Vurdelja 125, 142, 155, 156, 157, 165
Tony Williams 35
Katarina Zadrija 29, 44, 126
Jadran Zalokar 126, 217
Taša Zatezalo 51
Vanice Zimmerman 36, 39, 80
Milan Živković 127
Vito Žunić 52
Lira Župarić 51

Zahvaljujemo svim pjesnicima, suradnicima i ocjenjivačima radova na bezrezervnoj podršci, kao i članovima Udruge "Tri rijeke", HPOI, Ivanić-Grad na svakoj pomoći.

Kroz 17 svezaka časopisa IRIS, surađivali smo s mnogobrojnim autoricama i autorima iz Hrvatske i ostatka svijeta. Njegovali smo hrvatska narječja. Svima hvala na povjerenju i suradnji.

Uz poštovanje i zahvalu, spomenimo još jednom naše velikodušne sponzore:

Grad Ivanić-Grad

Zagrebačka županija

Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

Grafomark d.o.o., Zagreb

Antun Mikleš, grafički urednik, Kloštar Ivanić

Zlatica i Branko Bogović, Varaždin

Nina Kovačić, Zagreb

Miroslav Vurdelja, Zagreb

AEKS d.o.o., Ivanić-Grad

IVAMONT d.o.o., Ivanić-Grad

Trgovina-Paulić d.o.o., Ivanić Grad

MATO EL-D, d.o.o., Ivanić-Grad

TRALMA i Silva Trstenjak, Štrigova

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS br. 17 – 2023.

